

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Uniwersytet Opolski
pl. Kopernika 11a, 45-040 Opole

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Ekonomia

1. Poziom/y studiów: pierwszego stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: Ekonomia i finanse

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	150	84%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o zarządzaniu i jakości	15	8%
2.	Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	15	8%

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Ekonomia

4. Poziom/y studiów: drugiego stopnia
5. Forma/y studiów: stacjonarne
6. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: Ekonomia i finanse (100%)

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
DLA KIERUNKU EKONOMIA
STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Cykl dydaktyczny 2022/2023

Symbol	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do PRK (poziom 6)
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	w zaawansowanym stopniu koncepcje i nurty teorii ekonomii dotyczące funkcjonowania rynku i gospodarki	P6S_WG
K_W02	w zaawansowanym stopniu zjawiska i procesy ekonomiczne i finansowe oraz narzędzia sterowania nimi	P6S_WG
K_W03	w zaawansowanym stopniu zasady funkcjonowania gospodarki; ma wiedzę o równowadze i nierównowadze gospodarczej oraz działaniu mechanizmu rynkowego	P6S_WG
K_W04	w zaawansowanym stopniu zasady funkcjonowania podmiotów rynkowych; ma uporządkowaną wiedzę na temat zachowania konsumentów, funkcjonowania przedsiębiorstw, w tym międzynarodowych oraz roli instytucji publicznych i organizacji pozarządowych	P6S_WG
K_W05	w zaawansowanym stopniu zasady prowadzenia oraz instrumenty polityki gospodarczej państwa w tym polityki monetarnej, fiskalnej, społecznej	P6S_WG
K_W06	w zaawansowanym stopniu metody i narzędzia stosowane do opisu, interpretacji i prezentacji danych ekonomicznych	P6S_WG
K_W07	w zaawansowanym stopniu teorię finansów i rachunkowości jako wiedzę z zakresu analizy procesu gospodarowania	P6S_WG
K_W08	w zaawansowanym stopniu różne źródła finansowania przedsięwzięć gospodarczych	P6S_WG
K_W09	w zaawansowanym stopniu metody i narzędzia stosowane w badaniach naukowych w obszarze ekonomii i dyscyplin pokrewnych	P6S_WG
K_W10	w zaawansowanym stopniu metody statystyczne oraz modelowania w skali makro i mikroekonomicznej	P6S_WG
K_W11	w zaawansowanym stopniu mechanizmy ekonomiczne działające w sferze kooperacji i wymiany międzynarodowej	P6S_WG
K_W12	w zaawansowanym stopniu normy i reguły organizujące struktury i instytucje funkcjonujące w gospodarce oraz przepływ towarów, usług, kapitału i ludzi na jednolitym rynku europejskim	P6S_WG
K_W13	w zaawansowanym stopniu charakter, miejsce i znaczenie nauk społecznych w systemie nauk oraz ich relacje do innych nauk, w tym humanistycznych	P6S_WG
K_W14	w zaawansowanym stopniu funkcje, procesy i metody zarządzania organizacjami; mechanizmy funkcjonowania różnych typów organizacji, ich zasoby, strukturę organizacyjną, style kierowania i kulturę organizacyjną	P6S_WG

K_W15	historyczne podstawy oraz fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji w kontekście ich oddziaływania na zjawiska i procesy ekonomiczne i społeczne	P6S_WK
K_W16	ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania podejmowania decyzji ekonomicznych oraz zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P6S_WK
K_W17	zasady ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego	P6S_WK
K_W18	w zaawansowanym stopniu zasady i mechanizmy gospodarowania przestrzenią w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej oraz strukturę funkcjonalno-przestrzenną i zachodzące w niej interakcje między systemami społeczno-gospodarczym i przyrodniczym	P6S_WG
Umiejętności: absolwent potrafi		
K_U01	pozyskiwać dane do analizowania zjawisk i procesów ekonomicznych i finansowych z wykorzystaniem m.in. technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	P6S_UW
K_U02	identyfikować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki zjawisk i procesów ekonomicznych zachodzących na poszczególnych rynkach, w gospodarce krajowej oraz w gospodarce światowej	P6S_UW
K_U03	prezentować i argumentować własne pomysły, wątpliwości, sugestie oraz proponować rozwiązania problemów ekonomicznych w tym w sferze podejmowania decyzji przez podmioty rynkowe	P6S_UW P6S_UK
K_U04	wykorzystać poznane zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych i zasady rozliczeń podatkowych do analizy procesu gospodarowania i dokonać oceny sytuacji finansowej podmiotu rynkowego	P6S_UW
K_U05	badać zależności pomiędzy zjawiskami ekonomicznymi oraz tworzyć modele przyczynowo – skutkowe opisujące określone zjawiska ekonomiczne	P6S_UW
K_U06	dokonać analizy zjawisk i procesów ekonomicznych z wykorzystaniem narzędzi informatycznych	P6S_UW
K_U07	prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi w tym przepisami prawa krajowego w celu rozwiązania problemu ekonomicznego lub uzasadnienia konkretnych działań i decyzji	P6S_UW
K_U8	charakteryzować zjawiska i procesy z wykorzystaniem dorobku teorii ekonomii i innych dyscyplin nauki	P6S_UW
K_U9	wykorzystując specjalistyczną terminologię, w sposób precyzyjny, zrozumiały wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych problemów społeczno-ekonomicznych	P6S_UK
K_U10	posługiwać się językiem obcym na poziomie co najmniej B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	
K_U11	planować i organizować pracę indywidualną oraz własne uczenie się przez całe życie	P6S_UO P6S_UU
K_U12	współdziałać z innymi osobami w realizacji prac zespołowych	P6S_UO
K_U13	dobierać i zastosować odpowiednie metody i narzędzia do rozwiązania problemu w sferze zarządzania	P6S_UW
K_U14	diagnozować i wyjaśniać zjawiska oraz procesy zachodzące w jednostkach terytorialnych wykorzystując wiedzę teoretyczną z zakresu gospodarki przestrzennej oraz geograficzne systemy informacji	P6S_UW
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		

K_K01	krytycznej oceny swojej wiedzy, w szczególności ekonomicznej oraz ustawicznego jej aktualizowania i uzupełniania	P6S_KK
K_K02	wykorzystania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu ekonomii i finansów	P6S_KK
K_K03	inicjowania i realizacji działań na rzecz interesu publicznego oraz współpracy z podmiotami reprezentującymi różne perspektywy poznawcze i zachowania kulturowe	P6S_KO
K_K04	przyjęcia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania i projekty społeczno-gospodarcze przy zrozumieniu podstawowych zasad etyki i dbałości o tradycje zawodu	P6S_KO P6S_KR
K_K05	myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy	P6S_KO

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

P6S - charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6 (studia I stopnia)

WG - kategoria wiedzy, zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK - kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

UW - kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK - kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO - kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU - kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób
KK - kategoria kompetencji społecznych, oceny – krytyczne podejście

KO - kategoria kompetencji społecznych, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR - kategoria kompetencji społecznych, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

**OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
DLA KIERUNKU EKONOMIA
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA
Cykl dydaktyczny 2022/2023**

Symbol	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do PRK (poziom 7)
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	w pogłębionym stopniu doktryny ekonomiczne oraz tendencje rozwojowe w naukach ekonomicznych	P7S_WG
K_W02	w pogłębionym stopniu zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej oraz uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego; ma wiedzę o modelach ustrojowych gospodarki rynkowej i o ich ewolucji	
K_W03	w pogłębionym stopniu rolę instytucji ekonomicznych i innych instytucji społecznych oraz relacje między nimi	
K_W04	w pogłębionym stopniu przyczyny, skalę i konsekwencje decyzji podmiotów rynkowych funkcjonujących w różnych strukturach rynku	
K_W05	w pogłębionym stopniu specyfikę rynku kapitałowego i jego rolę w prowadzeniu gospodarki finansowej przez podmioty publiczne i prywatne	

K_W06	metodologię prowadzenia badań naukowych w ekonomii i dyscyplinach pokrewnych	
K_W07	w pogłębionym stopniu metody i narzędzia stosowane do opisu, interpretacji i prezentacji danych ekonomicznych oraz wspomagające proces podejmowania decyzji; ma wiedzę z zakresu metod modelowania i prognozowania, wnioskowania statystycznego w skali makro i mikroekonomicznej oraz oceny projektów gospodarczych	
K_W08	normy i reguły organizujące struktury i instytucje funkcjonujące w gospodarce krajowej oraz mechanizmy ekonomiczne działające w sferze wymiany międzynarodowej	
K_W09	pozytywne i negatywne skutki globalizacji, zmian klimatu i innych procesów związanych z rozwojem cywilizacyjnym	P7S_WK
K_W10	ekonomiczne, prawne i etyczne zasady oraz uwarunkowania podejmowania decyzji gospodarczych i prowadzenia działalności gospodarczej, w tym z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	
Umiejętności: absolwent potrafi		
K_U01	pozyskiwać z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT) wiarygodne i użyteczne dane niezbędne do badania zjawisk i procesów ekonomicznych	P7S_UW
K_U02	identyfikować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki zjawisk i procesów ekonomicznych wykorzystując istniejące lub proponując własne metody i narzędzia	P7S_UW
K_U03	integrować wiedzę bazując na dorobku teorii ekonomii i dyscyplin pokrewnych	P7S_UW
K_U04	obserwować, wyciągać wnioski oraz formułować i prezentować opinie na temat problemów ekonomicznych w sferze gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi, rzeczowymi oraz naturalnymi	P7S_UW
K_U05	modelować i prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne	P7S_UW
K_U06	formułować i testować hipotezy związane z problemami badawczymi dotyczącymi zjawisk i procesów ekonomicznych	P7S_UW
K_U07	dyskutować na tematy ekonomiczne z przedstawicielami różnych środowisk społeczno-zawodowych	P7S_UK
K_U08	posługiwać się językiem obcym na poziomie co najmniej B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	
K_U09	planować i organizować pracę indywidualną, współdziałać z innymi w realizacji prac zespołowych, w tym koordynować te prace	P7S_UO
K_U10	wyznaczać kierunek osobistego rozwoju w perspektywie humanistycznej i społecznej oraz zorientowanej na zatrudnienie i inspirować innych do tych działań	P7S_UU
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_K01	krytycznej oceny odbieranych treści, posiadanej wiedzy ekonomicznej oraz jej uzupełniania i doskonalenia	P7S_KK
K_K02	udziału w badaniach i formułowania opinii dotyczących problemów ekonomicznych	P7S_KK
K_K03	proponowania rozwiązań problemów poznawczych i praktycznych z zakresu ekonomii oraz przewidywania ich skutków, a w przypadku	P7S_KK

	trudności z samodzielnym wskazaniem rozwiązania, korzystania ze wsparcia ekspertów	
K_K04	inicjowania i realizacji działań na rzecz interesu publicznego, w tym przejrzystości procesu decyzyjnego, równoważenia sprzecznych interesów oraz rozpatrywania decyzji ekonomicznych nie tylko w interesie prywatnym, ale również w kontekście dobra wspólnego	P7S_KO
K_K05	podejmowania działań ukierunkowanych na kreowanie nowych rozwiązań oraz wykorzystywanie szans pojawiających się w otoczeniu społeczno-ekonomicznym	P7S_KO
K_K06	dbania o etos zawodu, w tym odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz identyfikowania i rozstrzygania etycznych dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	P7S_KR

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

P7S - charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 7 (studia II stopnia)

WG - kategoria wiedzy, zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK - kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

UW - kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK - kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO - kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU - kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK - kategoria kompetencji społecznych, oceny – krytyczne podejście

KO - kategoria kompetencji społecznych, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR - kategoria kompetencji społecznych, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Bartosz Chorkowy	Doktor/Adiunkt/Dziekan Wydziału Ekonomicznego
Agnieszka Bobrowska	Doktor/Starszy wykładowca/Z-ca Dziekana Wydziału Ekonomicznego
Wojciech Duranowski	Doktor/Adiunkt/Koordynator studiów anglojęzycznych
Marta Maciejasz	Doktor habilitowany/Profesor/Dyrektor Instytutu Ekonomii i Finansów
Aleksandra Piasecka	Doktor/Starszy wykładowca
Maja Krasucka	Doktor/Adiunkt/Członek Wydziałowej Komisji Oceny Jakości Kształcenia
Bartosz Fortuński	Doktor/Adiunkt
Grażyna Dudka	Magister/Kierownik Biura Wydziału Ekonomicznego

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	10
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	29
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	38
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	43
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	48
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	50
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	55
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	59
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	62
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	69
Część III. Załączniki	70
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	70
Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku	70
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	76

Prezentacja uczelni

Wydział Ekonomiczny (WE) to jeden z dwunastu wydziałów Uniwersytetu Opolskiego (UO). W obrębie Wydziału funkcjonuje Instytut Ekonomii i Finansów, w którym zatrudnionych jest 47 pracowników (w tym 10 pracowników samodzielnych) w sześciu katedrach (<https://we.uni.opole.pl/institut-ekonomii-i-finansow/>);

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkami studiów: Finanse i Rachunkowość, Ekonomia, Zarządzanie, Logistyka i Gospodarka Przestrzenna, prowadzony jest na szczeblu Wydziału.

Misją Wydziału Ekonomicznego jest prowadzenie działalności badawczej w zakresie nauk społecznych w dyscyplinach ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości oraz kształcenie studentów na 5 kierunkach studiów: dwa o profilu ogólnoakademickim na poziomie licencjackim i magisterskim oraz trzy o profilu praktycznym na poziomie licencjackim i dwa o profilu praktycznym na poziomie magisterskim (<http://we.uni.opole.pl> w zakładce kandydat – oferta edukacyjna). W ofercie Wydziału Ekonomicznego znajdują się również studia prowadzone w języku angielskim na kierunku Ekonomia: moduł International Business na studiach I stopnia oraz moduł Sustainable Development na studiach II stopnia. W znaczący sposób zwiększa to stopień umiędzynarodowienia Uniwersytetu Opolskiego. Wydział prowadzi również wykłady otwarte, szkolenia i warsztaty dla społeczności uczelnianej, mieszkańców oraz uczniów szkół ponadpodstawowych.

Uniwersytet Opolski posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kształcenie studentów na studiach I i II stopnia na kierunku Ekonomia **jest zgodne ze Strategią rozwoju Uniwersytetu Opolskiego w latach 2021-2027**. Osiągając zakładane efekty uczenia się na kierunku Ekonomia oraz prowadząc badania naukowe pracownicy Wydziału Ekonomicznego realizują misję i wzmacniają funkcję Uniwersytetu Opolskiego, jako wspólnoty pracowników i studentów. Wspólnota ta kieruje się zasadami wolności nauczania i prowadzenia badań naukowych przydatnych do rozwoju otoczenia oraz pragnie służyć zróżnicowanej kulturowo społeczności regionu, kraju i świata, kształcąc i wychowując kolejne pokolenia studentów. Misją jest prowadzenie badań naukowych podejmujących najważniejsze problemy współczesności oraz kształcenie studentów według najwyższych europejskich standardów, przy uwzględnieniu potrzeb społecznych, wymogów i oczekiwań rynku pracy oraz warunków otoczenia.

Kierunek studiów Ekonomia wpisuje się w Cel Główny Strategii jakim jest rozwój potencjału Uczelni w skali krajowej i międzynarodowej oraz w następujące cele strategiczne:

- Pierwszy Cel Strategiczny: Poprawa pozycji naukowej Uniwersytetu Opolskiego w wymiarze krajowym i międzynarodowym, poprzez prowadzenie badań naukowych w dyscyplinie Ekonomia i Finanse, w tym z udziałem studentów.
- Drugi Cel Strategiczny: Stały rozwój i doskonalenie oferty kształcenia dostosowanej do oczekiwań studentów oraz wymogów rynku pracy i otoczenia, poprzez: rozwój kadry ekonomistów, dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, rozwój kształcenia w języku angielskim, rozwój dialogu pomiędzy Wydziałem Ekonomicznym a jednostkami samorządu terytorialnego, podmiotami gospodarczymi i innymi uczestnikami życia społeczno-gospodarczego, realizowanie wspólnych projektów z finansowaniem zewnętrznym, organizację staży, uczestnictwo w gronach eksperckich.
- Czwarty Cel Strategiczny: Zwiększenie umiędzynarodowienia działalności Uniwersytetu Opolskiego, poprzez doskonalenie umiejętności językowych możliwe dzięki szkoleniom, wyjazdom w ramach programu Erasmus+ i innych inicjatyw międzynarodowych, prowadzeniu zajęć w języku obcym, rozwijaniu współpracy z ośrodkami zagranicznymi.

W efekcie główne cele kształcenia na kierunku Ekonomia zorientowane są na:

- zdobycie przez studenta kompleksowej wiedzy z zakresu ekonomii w kontekście funkcjonowania rynku i podmiotów gospodarczych, zależności występujących pomiędzy zjawiskami ekonomicznymi w skali mikro i makroekonomicznej,
- nabycie umiejętności oceny, analizy i interpretacji obserwowanych zjawisk i procesów ekonomicznych z wykorzystaniem metod: informatycznych, matematycznych, statystycznych i ekonometrycznych,
- ukształtowanie zdolności do odpowiedzialnego, świadomego pełnienia różnych ról zawodowych, w tym inicjowania działań przedsiębiorczych.

Koncepcja kształcenia na studiach I stopnia oparta jest na wieloletnim doświadczeniu Wydziału Ekonomicznego i zakłada realizację treści podstawowych dla kierunku Ekonomia oraz rozwijanie specjalności oczekiwanych na rynku pracy. Obecnie (od roku akademickiego 2022/2023) na studiach I stopnia oferowane są następujące moduły: Analiza rynku, Ekonomia przedsiębiorstwa, Gospodarka miejska i regionalna, Gospodarka i społeczeństwo. Odrębnym modułem realizowanym w całości w języku angielskim jest International Business. Wiedza ekonomiczna uzupełniana jest ważnymi dla ekonomistów treściami z zakresu zarządzania (na przedmiotach: zarządzanie, metody organizacji i zarządzania, systemy informatyczne w zarządzaniu, badania rynkowe i marketingowe) oraz geografii

i gospodarki przestrzennej (na przedmiotach: geografia gospodarcza, podstawy gospodarki przestrzennej, geograficzne systemy informacji przestrzennej (GIS), kurs ogólnouczelniany).

Na studiach II stopnia studenci uzupełniają i pogłębiają wiedzę ekonomiczną oraz mogą rozwijać swoje zainteresowania wybierając moduł: Analiza rynku, Analityka gospodarcza, Polityka ekonomiczna w warunkach globalizacji, Zrównoważony rozwój. Dodatkowo osobom chcącym studiować w języku angielskim oferowany jest moduł Sustainable Development. Co warto podkreślić wprowadzenie od roku 2023/2024 modułu Analiza rynku było odpowiedzią na potrzeby artykułowane przez studentów zamierzających kontynuować naukę na II stopniu studiów.

Proponowane studentom Ekonomii I i II stopnia moduły kształcenia, poszerzające podstawową wiedzę ekonomiczną, w pełni **korespondują z obszarami zainteresowań badawczych pracowników** Instytutu Ekonomii i Finansów, co potwierdzają liczne publikacje naukowe. W latach 2018-2023 powstało ponad 100 publikacji, których autorami lub współautorami są pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów. Wiele z tych publikacji ukazało się w prestiżowych wysokopunktowanych czasopismach. Aktualnie dyscyplina naukowa Ekonomia i finanse posiada kategorię B+.

W działalności naukowej prowadzonej na Wydziale Ekonomicznym wyróżnić można trzy nurty.

Nurt 1. Funkcjonowanie rynku i podmiotów rynkowych (tematyka spójna z modułami kształcenia: Analiza rynku, Ekonomika przedsiębiorstwa).

Badania funkcjonowania rynków dotyczą wybranych rynków: rynku rolnego (dr A. Tłuczak: analiza np. cen, łańcucha dostaw; dr A. Bisaga: modernizacja rolnictwa; dr hab. inż. D. Malchar-Michalska: relacje kontraktowe polskich rolniczych organizacji producenckich), rynku kapitałowego (dr B. Chorkowy), rynku nieruchomości (dr hab. M. Maciejasz, dr inż. M. Willmann, dr hab. Ł. Mach, dr A. Piasecka, dr D. Rodzeń), rynku informacji i technologii edukacyjnych (dr inż. M. Krzesaj, dr W. Duranowski). Z kolei zagadnienia dotyczące rynku pracy podejmowane są przez pracowników Katedry Rynku Pracy i Polityki Społeczno-Ekonomicznej (dr hab. A. Zagórska, dr hab. inż. D. Malchar-Michalska) oraz prof. dr. hab. Romualda Jończego, dr K. Kaczmarczyk-Brol, dr A. Mijał.

Tematykę funkcjonowania podmiotów rynkowych w swoich badaniach poruszają: dr Maja Krasucka (finansowanie podmiotów pożytku publicznego), dr Anna Dada (polityka finansowa przedsiębiorstw), dr A. Krawczyk – Sołtys (funkcjonowanie placówek ochrony zdrowia). W kręgu zainteresowań badawczych dr W. Duranowskiego, dr A. Bobrowskiej oraz dr L. Płatkowskiej - Prokopczyk są również problemy rozwoju przedsiębiorczości. Z kolei dr hab. inż. R. Matwiejczuk oraz mgr M. Jaworska badają zagadnienia z zakresu zarządzania strategicznego i jego roli w działalności przedsiębiorstw, a dr D. Potwora strategię marketingowe przedsiębiorstw.

Nurt 2. Funkcjonowanie gospodarki, rozwój regionalny i rozwój zrównoważony (tematyka spójna z modułami kształcenia: Gospodarka i społeczeństwo, Gospodarka miejska i regionalna, Analityka gospodarcza, Polityka ekonomiczna w warunkach globalizacji, Zrównoważony rozwój)

W Katedrze Rynku Pracy i Polityki Społeczno-Ekonomicznej, realizowane są badania w zakresie funkcjonowania gospodarki w różnych jej obszarach: kształtowanie polityki rodzinnej, finansowanie polityki społecznej, rynek pracy, edukacja młodzieży, procesy demograficzne. W tym ostatnim obszarze tematycznym mieszczą się badania nad migracjami, głównie w kontekście rozwoju regionalnego prowadzone przez prof. dr hab. Romualda Jończego, dr K. Kaczmarczyk-Brol oraz dr N. Boichuk (doktorat). Zagadnienia dotyczące funkcjonowania systemu emerytalnego i ekonomicznych konsekwencji starzenia się społeczeństwa podejmują również w swoich publikacjach dr A. Bobrowska i dr B. Chorkowy.

Kwestia rozwoju lokalnego na poziomie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem wdrażania koncepcji smart city podejmowana jest przez pracowników Katedry Logistyki i Zarządzania Łańcuchami Dostaw (prof. dr hab. S. Kauf, dr inż. I. Pisz, dr S. Wyrwich-Płotka, dr N. Boichuk). Zespół ten pozyskał w 2023 r. środki z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu Nauka dla Społeczeństwa na opracowanie pakietu rozwiązań wspierających rozwój smart cities (umowa nr NdS-II/SP/0454/2023/01).

W obszarze ekonomii międzynarodowej realizowane są dwa główne tematy badawcze: handel międzynarodowy surowcami rolnymi w obliczu globalnego kryzysu żywnościowego (dr hab. inż.

D. Malchar-Michalska), międzynarodowe aspekty zrównoważonego rozwoju i ekonomiczne aspekty gospodarki energetycznej (dr B. Fortuński) czy relacji międzynarodowych (mgr K. Krawiec).

Zagadnienia związane z szeroko rozumianym zrównoważonym rozwojem podejmowane są w różnych wątkach przez wielu pracowników. Dr W. Duranowski zajmuje się cyfryzacją usług i edukacji, dr A. Jasińska-Biliczak zagadnieniami e-commerce i innowacyjnością podmiotów gospodarczych, dr D. Potwora innowacjami, dr R. Poskart i dr hab. M. Maciejasz digitalizacją pieniądza, dr B. Fortuński zrównoważoną gospodarką energetyczną, dr W. Goleński bezpieczeństwem gospodarczym, dr N. Boichuk zrównoważoną logistyką.

Nurt 3. Finanse (tematyka spójna z całym blokiem przedmiotów finansowych: rachunkowość, finanse i bankowość, finanse publiczne, finanse przedsiębiorstw, rynek finansowy, rynek kapitałowy)

Badania w tym obszarze prowadzone są przez pracowników Katedry Finansów i Rachunkowości. Dr K. Ćwieląg realizuje tematykę finansów samorządów terytorialnych, zwłaszcza w zakresie funkcjonowania audytu w JST oraz ich zadłużenia, wykorzystania narzędzi analizy finansowej. W tej tematyce mieszczą się również badania dr. J. Pieczonki. Z kolei zainteresowania naukowe dr M. Krasuckiej oscylują wokół specyfiki gospodarki finansowej podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (przedsiębiorstw oraz podmiotów niezarobkowych – organizacji non profit). Polityka finansowa przedsiębiorstw to obszar badawczy dr A. Dady. Prof. dr hab. inż. P. Frącz podejmuje tematykę funduszy europejskich oraz bankowości centralnej. Nowym nurtem badawczym Katedry Finansów i Rachunkowości są zagadnienia związane z teorią pieniądza, stabilnością globalnego systemu finansowego, rynków finansowych, kryptowalut i technologii blockchain (dr R. Poskart). Unikalną tematyką zajmuje się dr Z. Witczak, który w kontekście historii gospodarczej bada finanse i działalność gospodarczą jednostek kościelnych.

W nurt finansowy wpisuje się również dr hab. M. Maciejasz, która podejmuje tematykę finansów gospodarstw domowych.

Prowadzone badania zaowocowały awansami naukowymi pracowników Wydziału:

1. Dominika Malchar-Michalska uzyskała stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia na podstawie osiągnięcia naukowego pt. „Pionowa koordynacja transakcji w rolnictwie: Teoria i praktyka kontraktów rolnych”, 2018. (Realizacja w latach 2012-2017 grantu finansowanego z NCN „Powiązania kontraktowe w polskim rolnictwie na przykładzie rolniczych organizacji producenckich. Analiza w świetle nowej ekonomii instytucjonalnej.”).
2. Edyta Szafranek uzyskała stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia na podstawie osiągnięcia naukowego pt. „Terytorializacja polityki rozwoju: Wdrażanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w obszarach funkcjonalnych miast w Polsce”, *Studia i Monografie Uniwersytet Opolski*, nr 561, 2019.
3. Sabina Kauf uzyskała tytuł profesora nauk społecznych, 2020 r.
4. Nataliia Boichuk uzyskała stopień doktora w dyscyplinie ekonomia i finanse; prac pt. „Ekonomiczne determinanty migracji edukacyjnych z Ukrainy do Polski” napisana pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Romualda Jończygo; praca otrzymała wyróżnienie; obrona miała miejsce 8.11.2023 r.

Pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów są doceniani również poza uczelnią. Dr hab. Agata Zagórska, prof. UO została w 2020 r. uhonorowana Medalem im. Wacława Szuberta za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauk o pracy i polityce społecznej oraz działalność praktyczną z tego zakresu, a w 2021 r. otrzymała nagrodę im. Karola Miarki za upowszechnianie kultury i nauki naszego regionu. W rankingu AD Scientific Index 2024 wśród 66 naukowców z Uniwersytetu Opolskiego, ujętych w tym rankingu, czworo to pracownicy naszego Wydziału: prof. dr hab. Sabina Kauf, dr hab. inż. Rafał Matwiejczuk, prof. UO, dr inż. Iwona Pisz, dr Agnieszka Tłuczak. Z kolei artykuł autorstwa dr hab. Marty Maciejasz i dr Roberta Poskarta zajął II miejsce w Konkursie o Nagrodę Prezesa Narodowego Banku Polskiego za najlepszy artykuł opublikowany na łamach czasopisma naukowego „Bank i Kredyt” w 2022 roku.

Pracownicy Wydziału Ekonomicznego starają się włączać studentów w realizowane przez siebie badania naukowe i zachęcają do samodzielnego rozwoju naukowego. Studenci mają możliwość uczestniczenia w seminariach naukowych i konferencjach oraz publikowania wyników swoich badań m.in. w czasopiśmie studenckich. Publikowanie artykułu naukowego zwiększa szanse uzyskania stypendium naukowego na UO oraz stypendiów zewnętrznych, np. Stypendium Prezydenta Miasta. Konwencja publikowania rozważań naukowych studentów odnosi się do prezentowania wyników ich badań oraz krótkich form refleksji naukowej.

Planowanie i realizacja programu studiów na kierunku Ekonomia jest procesem ciągłym, angażującym pracowników i władze Wydziału Ekonomicznego, służby Uczelni, w tym Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich oraz odpowiednie **grupy interesariuszy zewnętrznych**, jak i wewnętrznych. Podczas bieżących analiz oczekiwań rynku pracy i weryfikacji programów kształcenia na kierunku Ekonomia brane są pod uwagę preferencje pracodawców z sektora publicznego i prywatnego. Opinie i sugestie interesariuszy zewnętrznych traktowane są jako ważny głos doradczy uwzględniany podczas modyfikacji i aktualizacji programów studiów. Są także impulsem do powoływania nowych kierunków i poziomów studiów. Należy podkreślić, że informacje dotyczące zapotrzebowania rynku pracy oraz oczekiwań interesariuszy zewnętrznych co do zatrudnianych absolwentów kierunku Ekonomia pozyskiwane są dzięki nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów pracowników Wydziału Ekonomicznego z przedstawicielami pracodawców. Cennym źródłem informacji są opinie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego przekazywane m.in. w trakcie organizowanych wydarzeń studenckich, takich jak np. Targi edukacyjne, Targi pracy, Giełda pracy Uniwersytetu Opolskiego, Opolski Festiwal Nauki.

Dodatkowo pozyskiwaniu informacji służą badania kierunków rozwoju rynku pracy oraz uczestnictwo pracowników Wydziału Ekonomicznego m.in. w konferencjach naukowych z udziałem przedstawicieli biznesu. Badania rozwoju rynku pracy oznaczają regularne monitorowanie przez pracowników specjalistycznych publikacji, dotyczących aktualnych trendów w gospodarce, które zapewniają perspektywę zawodową studentom kierunku Ekonomia.

Istotną grupę interesariuszy wewnętrznych stanowią studenci aktywnie uczestniczący w działalności kół naukowych oraz samorządu studenckiego, którzy przekazują Koordynatorowi kierunku sugestie i oczekiwania studentów związane z koncepcją kształcenia.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat, przy współudziale interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, wprowadzono zmiany na kierunku Ekonomia, które dotyczą: efektów uczenia się, nowych specjalności/modułów np. zaproponowano nowe moduły na Ekonomii I stopnia: Analiza rynku, Ekonomia i gospodarka, a na Ekonomii II stopnia: Analiza rynku, Polityka ekonomiczna w warunkach globalizacji, Zrównoważony rozwój oraz dokonano modyfikacji modułu Analityka gospodarcza, jak i modułu: Sustainable Development.

Treści realizowane w toku kształcenia na kierunku Ekonomia I stopnia oraz osiągnięte efekty uczenia się dają możliwość podjęcia pracy w różnych podmiotach i instytucjach zgłaszających zapotrzebowanie na profesjonalną kadrę ekonomiczną i menedżerską, w tym w szczególności w: przedsiębiorstwach, instytucjach i jednostkach administracji publicznej centralnej oraz samorządowej, instytucjach okołobiznesowych, organizacjach pozarządowych. **Absolwent** jest również przygotowany do uruchomienia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte podczas studiów przygotowują także do realizacji własnej pracy badawczej.

Absolwenci kierunku Ekonomia I stopnia mogą w szczególności zostać:

- pracownikami działów analitycznych, finansowych, księgowych, marketingowych,
- sprzedażowych w różnych przedsiębiorstwach i instytucjach, w tym międzynarodowych,
- pracownikami banków i instytucji ubezpieczeniowych,
- pracownikami administracji skarbowej,
- pracownikami administracji szczebla samorządowego,

- właścicielami małych i średnich przedsiębiorstw,
- kierownikami średniego szczebla w dużych przedsiębiorstwach, w tym międzynarodowych.

Absolwenci I stopnia studiów na kierunku Ekonomia mogą także kontynuować naukę na studiach II stopnia.

Absolwenci kierunku Ekonomia II stopnia znajdują zatrudnienie na różnych stanowiskach w podmiotach sektora prywatnego i publicznego (wymienionych powyżej) oraz prowadzą własne firmy. W szczególności stanowią wykwalifikowaną kadrę realizującą zadania z zakresu gospodarowania zasobami, finansów, księgowości, wspomagania procesu decyzyjnego oraz z powodzeniem pełnią funkcje kierownicze.

Studia II stopnia przygotowują do podjęcia pracy naukowej, w tym w ramach studiów III stopnia.

Koncepcja kształcenia na Wydziale Ekonomicznym zgodna jest m.in. ze **standardami systemu bolońskiego** w zakresie ECTS, wymaganiami Karty Erasmus+ oraz Polskiej Ramy Kwalifikacji (wcześniej KRK). Studenci mają możliwość zdobywania i rozwijania wiedzy ekonomicznej. Obecny program kształcenia na kierunku Ekonomia w zakresie przedmiotów podstawowych i kierunkowych bazuje w dużej mierze na obowiązujących wcześniej ministerialnych standardach kształcenia dla tego kierunku, natomiast ciągle ewoluująca i modyfikowana oferta specjalności/modułów stanowi odpowiedź na potrzeby rynku pracy i oczekiwania studentów.

Warto podkreślić, że studenci w trakcie studiów mają możliwość uzyskania certyfikatu EBC*L w Akredytowanym Centrum Egzaminacyjnym istniejącym na Wydziale Ekonomicznym. Międzynarodowy certyfikat umiejętności gospodarczych, czyli Europejski Certyfikat Kompetencji Biznesowych stanowi świadectwo praktycznej wiedzy ekonomicznej i jest uznawany w większości krajów europejskich.

Przykładem wykorzystania **wzorców międzynarodowych** było stworzenie w 2017 r. koncepcji kształcenia w języku angielskim w ramach specjalności International Business na Ekonomii I stopnia oraz specjalności Sustainable Development na Ekonomii II stopnia. Prace nad tą koncepcją kształcenia oparto na szerokiej analizie oferty uczelni zagranicznych i dyskutowano podczas dwustronnych cyklicznych spotkań z przedstawicielami Uniwersytetu w Poczdamie. Z kolei w bieżącym roku bazując na doświadczeniu Uniwersytetu Maltańskiego studenci II roku studiów I stopnia będą mieli możliwość rozwoju umiejętności praktycznych w ramach gry symulacyjnej Blue Ocean Strategy.

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku Ekonomia obejmują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w obszarze nauk społecznych dla profilu ogólnoakademickiego i uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Dla studiów I stopnia odniesieniem jest poziom 6, a dla studiów II stopnia – poziom 7 PRK.

Kluczowe efekty kierunkowe na studiach I stopnia bezpośrednio odwołujące się do ekonomii jako dyscypliny to:

- w obszarze wiedzy: absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu:

K_W02 zjawiska i procesy ekonomiczne i finansowe oraz narzędzia sterowania nimi

K_W03 zasady funkcjonowania gospodarki; ma wiedzę o równowadze i nierównowadze gospodarczej oraz działaniu mechanizmu rynkowego

K_W04 zasady funkcjonowania podmiotów rynkowych; ma uporządkowaną wiedzę na temat zachowania konsumentów, funkcjonowania przedsiębiorstw, w tym międzynarodowych oraz roli instytucji publicznych i organizacji pozarządowych

K_W05 zasady prowadzenia oraz instrumenty polityki gospodarczej państwa w tym polityki monetarnej, fiskalnej, społecznej

K_W10 metody statystyczne oraz modelowania w skali makro i mikroekonomicznej

- w obszarze umiejętności: absolwent potrafi:

K_U02 identyfikować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki zjawisk i procesów ekonomicznych zachodzących na poszczególnych rynkach, w gospodarce krajowej oraz w gospodarce światowej

K_U03 prezentować i argumentować własne pomysły, wątpliwości, sugestie oraz proponować rozwiązania problemów ekonomicznych w tym w sferze podejmowania decyzji przez podmioty rynkowe

K_U05 badać zależności pomiędzy zjawiskami ekonomicznymi oraz tworzyć modele przyczynowo – skutkowe opisujące określone zjawiska ekonomiczne

- w obszarze kompetencji społecznych: absolwent jest gotów do:

K_K02 wykorzystania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu ekonomii i finansów

K_K05 myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy

Z kolei w ramach dyscypliny *nauki o zarządzaniu i jakości* student osiąga następujące efekty uczenia się:

- w obszarze wiedzy: absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu:

K_W14 funkcje, procesy i metody zarządzania organizacjami; mechanizmy funkcjonowania różnych typów organizacji, ich zasoby, strukturę organizacyjną, style kierowania i kulturę organizacyjną

- w obszarze umiejętności: absolwent potrafi:

K_U13 dobrać i zastosować odpowiednie metody i narzędzia do rozwiązania problemu w sferze zarządzania

Dodatkowe rozwinięcie wiedzy i umiejętności studentów odnosi się do dyscypliny *geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna*. Realizowane w toku studiów treści prowadzą do osiągnięcia następujących efektów:

- w obszarze wiedzy: absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu:

K_W18 zasady i mechanizmy gospodarowania przestrzenią w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej oraz strukturę funkcjonalno-przestrzenną i zachodzące w niej interakcje między systemami społeczno-gospodarczym i przyrodniczym

- w obszarze umiejętności: absolwent potrafi:

K_U14 diagnozować i wyjaśniać zjawiska oraz procesy zachodzące w jednostkach terytorialnych wykorzystując wiedzę teoretyczną z zakresu gospodarki przestrzennej oraz geograficzne systemy informacji

Kluczowe efekty kierunkowe na studiach II stopnia bezpośrednio odwołujące się do dyscypliny *ekonomia i finanse* to:

- w obszarze wiedzy: absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu:

K_W01 doktryny ekonomiczne oraz tendencje rozwojowe w naukach ekonomicznych

K_W02 zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej oraz uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego; ma wiedzę o modelach ustrojowych gospodarki rynkowej i o ich ewolucji

K_W03 rolę instytucji ekonomicznych i innych instytucji społecznych oraz relacje między nimi

K_W04 skalę i konsekwencje decyzji podmiotów rynkowych funkcjonujących w różnych strukturach rynku

K_W05 specyfikę rynku kapitałowego i jego rolę w prowadzeniu gospodarki finansowej przez podmioty publiczne i prywatne

K_W07 metody i narzędzia stosowane do opisu, interpretacji i prezentacji danych ekonomicznych oraz wspomagające proces podejmowania decyzji

- w obszarze umiejętności: absolwent potrafi:

K_U02 identyfikować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki zjawisk i procesów ekonomicznych wykorzystując istniejące lub proponując własne metody i narzędzia

K_U05 modelować i prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne

K_U07 dyskutować na tematy ekonomiczne z przedstawicielami różnych środowisk społeczno-zawodowych

- w obszarze kompetencji społecznych: absolwent jest gotów do:

K_K03 proponowania rozwiązań problemów poznawczych i praktycznych z zakresu ekonomii oraz przewidywania ich skutków, a w przypadku trudności z samodzielny wskazaniem rozwiązania, korzystania ze wsparcia ekspertów

K_K06 dbania o etos zawodu, w tym odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz identyfikowania i rozstrzygnięcia etycznych dylematów związanych z wykonywaniem zawodu

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecenie: prawidłowe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych	<p>W programie studiów kierunku Ekonomia I stopnia obowiązującym od roku akademickiego 2022/2023 kierunek został przypisany już tylko do trzech dyscyplin naukowych: ekonomia i finanse (84%), nauki o zarządzaniu i jakości (8%), geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (8%).</p> <p>W programie studiów kierunku Ekonomia II stopnia obowiązującym od roku akademickiego 2022/2023 kierunek został w 100% przypisany do dyscypliny ekonomia i finanse.</p> <p>Zmiany w obu programach studiów zostały zatwierdzone przez Senat UO w maju 2022 r. Uchwała nr 170/2020–2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie zmian w programach studiów w Uniwersytecie Opolskim.</p>
2.	Zalecenie: opracowanie katalogu efektów uczenia się osiąganych przez wszystkich studentów i odzwierciedlających specyfikę oraz tożsamość kierunku studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia.	<p>Nowy katalog efektów uczenia się zarówno na I, jak i na II stopniu studiów odzwierciedla specyfikę kierunku studiów odnosząc się wprost do zagadnień ekonomicznych.</p> <p>Zrezygnowano z odrębnego katalogu efektów specjalnościowych, tak aby każdy student, bez względu na wybraną specjalność, osiągał te same efekty uczenia się.</p>

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Kluczowe treści kształcenia **na studiach I stopnia** realizowane są np. na następujących przedmiotach podstawowych (Mikroekonomia, Makroekonomia, Rachunkowość, Międzynarodowe stosunki gospodarcze) i kierunkowych (Analiza ekonomiczna, Finanse publiczne, Finanse przedsiębiorstw, Rynek pracy, Polityka społeczna, Polityka gospodarcza, Gospodarka regionalna, Ekonomia integracji

europejskiej, Rynek finansowy). Dodatkowo studenci zapoznają się z terminologią ekonomiczną w języku obcym na przedmiocie Ekonomia w języku obcym.

Przykładowo, jeden z kluczowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy K_W02 (w skrócie: zna zjawiska i procesy ekonomiczne i finansowe oraz narzędzia sterowania nimi) ma rozwinięcie: na przedmiocie Mikroekonomia w postaci efektu przedmiotowego: zna, weryfikuje i wyjaśnia pojęcia, prawa ekonomiczne oraz zjawiska z obszaru mikroekonomii, który jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji m.in. następujących treści programowych: istota rynku; prawo popytu i podaży; determinanty zmian popytu i podaży; teoria zachowania konsumenta; funkcja produkcji w krótkim i długim okresie. Do efektu K_W02 odwołanie znajdujemy m.in. również w jednym z efektów na przedmiocie Polityka gospodarcza – zna cele i funkcje polityki gospodarczej oraz wyzwania wobec podmiotów publicznych w zakresie ich oddziaływania na kwestie społeczno-gospodarcze. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji m.in. następujących treści programowych: transformacja gospodarcza w Polsce, polityka pieniężna, polityka budżetowa, polityka przemysłowa.

Efekt K_W04 (zna zasady funkcjonowania podmiotów rynkowych; ma uporządkowaną wiedzę na temat zachowania konsumentów, funkcjonowania przedsiębiorstw, w tym międzynarodowych oraz roli instytucji publicznych i organizacji pozarządowych) ma rozwinięcie: na przedmiocie Polityka społeczna w postaci efektu przedmiotowego: zna rolę, funkcje i zadania głównych aktorów, instytucji polityki społecznej funkcjonujących zarówno w otoczeniu krajowym, jak i międzynarodowym, który jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji m.in. następujących treści programowych: instrumenty polityki społecznej, sektory i podmioty polityki społecznej w Polsce, polityka rodzinna, polityka ochrony zdrowia.

Efekt K_U02 (potrafi identyfikować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki zjawisk i procesów ekonomicznych zachodzących na poszczególnych rynkach, w gospodarce krajowej oraz w gospodarce światowej) ma rozwinięcie: na przedmiocie Ekonomia integracji europejskiej w postaci efektu przedmiotowego: potrafi dokonać identyfikacji oraz analizy czynników warunkujących procesy integracji ekonomicznej na przykładzie Unii Europejskiej, który jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji m.in. następujących treści programowych: uwarunkowania integracji europejskiej, koszty i korzyści integracji europejskiej.

Efekt K_U04 (potrafi wykorzystać poznane zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych i zasady rozliczeń podatkowych do analizy procesu gospodarowania i dokonać oceny sytuacji finansowej podmiotu rynkowego) ma rozwinięcie: na przedmiocie Analiza ekonomiczna w postaci efektu przedmiotowego: potrafi stosować metody analizy ekonomicznej w rozwiązywaniu problemów z badanego obszaru przedsiębiorstwa, który jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji m.in. następujących treści programowych: metody analizy ekonomicznej: jakościowe i ilościowe, metoda wskaźnikowa, analiza ekonomiczna a diagnostyka działalności gospodarczej przedsiębiorstwa.

Na lektoracie języka obcego rozwijane są umiejętności komunikacji ustnej oraz pisemnej w języku obcym (efekt K_U10), prowadzące do osiągnięcia przez studenta znajomości języka na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Efekt ten jest również realizowany podczas przedmiotu Ekonomia w jęz. obcym.

Podczas realizacji przedmiotu Makroekonomia student kształtuje swoje kompetencje społeczne wskazane w efekcie kierunkowym K_K02 (jest gotów do wykorzystania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu ekonomii i finansów) odpowiednio zwiększając świadomość praktycznego wymiaru pozyskiwanej wiedzy oraz wagi jej praktycznej implementacji dla rozwiązywania problemów pojawiających się w gospodarce.

Kluczowe treści kształcenia **na studiach II stopnia** realizowane są na niektórych przedmiotach podstawowych (Makroekonomia II, Historia myśli ekonomicznej, Ekonomia menedżerska) i kierunkowych (Ekonomia międzynarodowa, Rynek kapitałowy, Metody oceny projektów gospodarczych, Polityka ekonomiczna II).

Przykładowo, jeden z kluczowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy K_W04 (zna przyczyny, skalę i konsekwencje decyzji podmiotów rynkowych funkcjonujących w różnych strukturach rynku) znajduje rozwinięcie na przedmiocie: Ekonomia menedżerska w postaci efektu przedmiotowego: zna różnice w funkcjonowaniu przedsiębiorstw w różnych strukturach rynku, który jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji m.in. następujących treści programowych: funkcjonowanie przedsiębiorstwa w różnych formach rynku.

Efekt K_W07 (zna metody i narzędzia stosowane do opisu, interpretacji i prezentacji danych ekonomicznych oraz wspomagające proces podejmowania decyzji; ma wiedzę z zakresu metod modelowania i prognozowania, wnioskowania statystycznego w skali makro i mikroekonomicznej oraz oceny projektów gospodarczych) ma rozwinięcie: na przedmiocie Metody oceny projektów gospodarczych w postaci efektu przedmiotowego: zna metody i narzędzia stosowane w ocenie efektywności projektów gospodarczych, który jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji m.in. następujących treści programowych: metoda porównania kosztów; metoda porównania zysków; prosta stopa zwrotu; test I-ego roku; okres zwrotu poniesionych nakładów, metody uwzględniające czynnik czasu w rachunku opłacalności projektów gospodarczych (NPV, IRR), metody uwzględniania ryzyka w ocenie projektów gospodarczych: korygowanie stopy procentowej o tzw. premię ryzyka: rachunek prawdopodobieństwa przy szacowaniu przepływów pieniężnych netto.

Efekt K_U02 (potrafi identyfikować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki zjawisk i procesów ekonomicznych wykorzystując istniejące lub proponując własne metody i narzędzia) ma rozwinięcie: na przedmiocie Ekonomia matematyczna w postaci efektu przedmiotowego: potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać przebieg procesów wyborów konsumentów i producentów za pomocą/w oparciu o modele ekonomii matematycznej, który jest możliwy do osiągnięcia dzięki realizacji m.in. następujących treści programowych: modele równowagi konkurencyjnej rynków izolowanych (założenia, struktura i interpretacja modeli), równowaga ogólna w ujęciu statycznym (założenia, struktura i interpretacja modeli).

Na lektoracie języka obcego rozwijane są umiejętności komunikacji ustnej oraz pisemnej w języku obcym (efekt K_U08), prowadzące do uzyskania przez studenta znajomości języka na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Efekt K_K03 (jest gotów do proponowania rozwiązań problemów poznawczych i praktycznych z zakresu ekonomii oraz przewidywania ich skutków, a w przypadku trudności z samodzielnym wskazaniem rozwiązania, korzystania ze wsparcia ekspertów) jest realizowany na przedmiocie Polityka ekonomiczna II i odnosi się do następującego efektu przedmiotowego: jest gotów do prezentowania i argumentowania własnych pomysłów związanych z realizacją przez podmioty publiczne i nie tylko celów z zakresu polityki ekonomicznej.

Nauczyciele akademicy stosują pełen wachlarz metod dydaktycznych, które uwzględniają potrzebę motywowania studentów do aktywnego udziału w zajęciach i tym samym osiągnięcie efektów uczenia się z dużym nastawieniem na zdobycie nie tylko wiedzy, ale umiejętności i kompetencji społecznych.

Metody kształcenia określone są przez każdego prowadzącego zajęcia w karcie przedmiotu i dostosowane do formy prowadzenia zajęć. W przypadku zajęć w formie wykładu stosowane są zazwyczaj takie metody jak: prezentacja multimedialna, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny. Wykładowcy stosują tzw. lekcję odwróconą, która wymaga od studentów przygotowania prezentacji a potem jej przedstawienia i włączenia się w dyskusję na temat problemów w niej poruszanych. Na niektórych zajęciach wykorzystywane są również elementy grywalizacji np. na przedmiocie Międzynarodowe stosunki gospodarcze. Ta metoda przyczynia się do systematycznego zaangażowania studenta w realizację przedmiotu.

Podczas zajęć ćwiczeniowych i konwersatoryjnych stosowane są metody aktywizujące studentów, czyli: rozwiązywanie zadań, analiza studium przypadku, dyskusja, praca z tekstem, gry symulacyjne, opracowanie projektu, briefingi, stoliki eksperckie, burza mózgów, debata i niezmiernie ważne w kontekście kompetencji społecznych prace grupowe. Dzięki zastosowaniu takich metod nauczyciel

akademicki może na bieżąco prowadzić obserwację zachowania i postaw studentów i oceniać ich kompetencje społeczne.

Do zajęć laboratoryjnych, które odbywają się w salach komputerowych przypisane są m.in. następujące metody: rozwiązywanie zadań, rozwiązywanie sytuacji problemowych, analiza studium przypadku, realizacja zadania projektowego, gry symulacyjne na platformach inwestycyjnych. Studenci realizują określone cele przedmiotu z wykorzystaniem narzędzi IT, których znajomość, jak wskazują współpracujący z Wydziałem Ekonomicznym pracodawcy, jest coraz bardziej pożądana na rynku pracy. W bieżącym roku akademickim zostanie wprowadzona również biznesowa gra symulacyjna Blue Ocean Strategy w ramach Przedmiotu kształtującego umiejętności praktyczne (na II roku Ekonomii I stopnia).

Zajęcia seminaryjne prowadzone są w głównej mierze z wykorzystaniem takich metod jak: dyskusja, praca w grupach, analiza tekstów źródłowych.

Przykładem na powiązanie metod kształcenia z efektami uczenia się mogą być przedmioty realizowane z wykorzystaniem narzędzi informatycznych (Ekonometria na I stopniu Ekonomii oraz Ekonometria i prognozowanie zjawisk ekonomicznych na II stopniu Ekonomii), w ramach których studenci wykorzystując program Excel rozwiązują zadania dotyczące zjawisk ekonomicznych osiągając tym samym efekt z zakresu umiejętności (na I stopniu: K_U06 – student potrafi dokonać analizy zjawisk i procesów ekonomicznych z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, na II stopniu: K_U05 – student potrafi modelować i prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne).

Przygotowanie studenta I stopnia Ekonomii do prowadzenia badań naukowych jest procesem wieloetapowym, w którym wykorzystuje się zróżnicowane metody kształcenia. Zanim student zapozna się z metodyką badań naukowych (w semestrze 4 na I stopniu studiów – przedmiot Wprowadzenie do badań naukowych) poznaje i samodzielnie rozwiązuje różne problemy ekonomiczne (m. in. na przedmiotach: Mikroekonomia, Makroekonomia, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Finanse publiczne, Rachunkowość, Zarządzanie). W procesie analizy zjawisk i problemów ekonomicznych wykorzystuje narzędzia wspomagające jakimi są Excel (na ćwiczeniach z przedmiotów: Technologie informacyjne, Ekonometria, Statystyka) i program Statistica (na laboratoriach ze Statystyki).

Z kolei na II stopniu studiów student pogłębia wiedzę ekonomiczną niezbędną do prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie ekonomia i finanse (na przedmiotach: Makroekonomia II, Ekonomia menedżerska, Ekonomia matematyczna, Ekonomia międzynarodowa, Rynek kapitałowy). Student uczestnicząc w zajęciach z przedmiotów: Metody oceny projektów gospodarczych, Ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych, Wnioskowanie statystyczne, Gospodarowanie kapitałem ludzkim - rozwija swoje umiejętności analityczne i interpretacyjne dzięki stosowaniu metod takich jak: rozwiązywanie zadań, analiza i interpretacja otrzymanych wyników, analiza studium przypadku, gry symulacyjne.

Na ocenianym kierunku, na studiach I i II stopnia, założono w głównej mierze stacjonarny sposób realizacji zajęć (w sali dydaktycznej). **Metody i techniki kształcenia na odległość** są stosowane w procesie dydaktycznym uzupełniająco, jako aktywizujące proces kształcenia i uczenia się, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności, gdzie zastosowanie mają poszukujące formy nauczania fakultatywnie, jako uzupełniająca, wykorzystywana jest funkcjonalność platformy e-learningowej Moodle, Microsoft Teams. Stosowane narzędzia są dobierane przez nauczyciela adekwatnie do przedmiotu, treści kształcenia, celów dydaktycznych, rodzaju zajęć oraz potrzeb grupy. Wykorzystywane są narzędzia komunikacji synchronicznej i/lub asynchronicznej. Stosowane aktywności wspomagają nie tylko nauczanie i uczenie się, ale także weryfikację wiedzy i wybranych umiejętności. Pozwalają także na generowanie informacji zwrotnej (ocena, uwagi, możliwość przejrzania ocenionej pracy) z zachowaniem wymogów RODO. W programie studiów przewidziano realizację w formie zdalnej na platformie Microsoft Teams kursów ogólnouczelnianych (maks. 10 pkt ECTS na I stopniu studiów oraz 6 pkt. ECTS na drugim stopniu studiów).

W ostatnich latach studia na Wydziale Ekonomicznym podejmują **osoby z różnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnością**, co rodzi konieczność dostosowania procesu uczenia się do indywidualnych przypadków. Budynek Wydziału Ekonomicznego jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W sytuacji, gdy taka osoba zgłosi potrzebę uzyskania dodatkowych materiałów dydaktycznych, wydłużenia czasu egzaminu bądź innego typu potrzebę kadra dydaktyczna stara się zapewnić jak najlepsze warunki studiowania oraz poszerzania wiedzy, w tym na odległość. Ponadto, jeśli indywidualna sytuacja studenta tego wymaga, proponuje się Indywidualną Organizację Studiów (IOS) zgodnie z §23 Regulaminu Studiów UO. Dotyczy to w szczególności osób, które mają problemy zdrowotne, spodziewają się dziecka lub są rodzicem. Powodem uzyskania IOS może być również: odbywanie części studiów na innych uczelniach, studiowanie drugiego kierunku, zaangażowanie w prace na rzecz uczelni, przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się.

Harmonogram - Ekonomia I stopnia¹

Zajęcia na kierunku Ekonomia I stopnia mają formę: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, seminariów. Poszczególnym przedmiotom na kierunku Ekonomia I stopnia przydzielono w oparciu o nakład pracy studenta określoną liczbę punktów ECTS. W harmonogramie występują również zajęcia, którym nie przypisano punktów ECTS (WF, szkolenie biblioteczne, szkolenie BHP, szkolenie z ochrony własności intelektualnej). W harmonogramie studiów wyróżniono 5 grup przedmiotów realizowanych w całym cyklu kształcenia. Są to:

- A. PRZEDMIOTY PODSTAWOWE (63 pkt. ECTS). Przedmioty podstawowe realizowane są w czterech pierwszych semestrach, a ich zakres merytoryczny obejmuje podstawową wiedzę niezbędną do zrozumienia ekonomii i jej miejsca w systemie nauk.
- B. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE (62 pkt. ECTS). Przedmioty kierunkowe zaczynają się od semestru drugiego. Treści na nich realizowane wprowadzają studenta w określone specjalności ekonomiczne. Pozwalają na poznanie szerokiego spektrum zainteresowań ekonomii.
- C. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE DO WYBORU (4 pkt. ECTS). Ich realizacja przyczynia się do rozwoju umiejętności praktycznych studentów.
- D. PRZEDMIOTY MODUŁU (32 pkt. ECTS, zajęcia podlegające wyborowi przez studenta). W semestrze 5 i 6 student zdobywa wiedzę i umiejętności związane z wybranym przez niego modułem. Na studiach prowadzonych w języku polskim proponuje się cztery moduły: Analiza rynku, Ekonomia przedsiębiorstwa, Gospodarka miejska i regionalna, Gospodarka i społeczeństwo. Dodatkowo na studiach prowadzonych w języku angielskim realizowany jest moduł International Business. Student wybiera 8 spośród 10 oferowanych przedmiotów modułowych.
- E. INNE PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE (19 pkt. ECTS). W ramach tego bloku realizowane są zajęcia obowiązkowe dla studentów Uniwersytetu Opolskiego (szkolenia: biblioteczne, BHP, z ochrony własności intelektualnej; technologie informacyjne, kursy ogólnouczelniane, w tym humanistyczne; zajęcia w języku obcym, WF).

Przedmiotom do wyboru przypisano w harmonogramie studiów co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS, łącznie 67 w tym: przedmiotom kierunkowym do wyboru (4 pkt. ECTS), przedmiotom modułowym do wyboru (32 pkt. ECTS), kursom ogólnouczelnianym (10 pkt. ECTS), seminarium dyplomowemu (12 pkt. ECTS), ekonomii w jęz. obcym (2 pkt. ECTS), językowi obcemu (7 pkt. ECTS).

W harmonogramie studiów uwzględniono **przedmioty przygotowujące studentów do prowadzenia badań naukowych**: Wprowadzenie do badań naukowych (45h, 4 pkt. ECTS), Seminarium dyplomowe (60h, 12 pkt. ECTS).

Studenci rozwijają również **kompetencje językowe**. Uczestniczą obowiązkowo w lektoracie wybranego języka obcego i przystępują do egzaminu na poziomie B2 (120h, 7 pkt. ECTS). Student otrzymuje

¹ Dotyczy programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023

3 punkty ECTS w semestrze 4, a w semestrze 5 – 4 punkty ECTS. Dodatkowo studenci realizują przedmiot Ekonomia w języku obcym (30h, 2 pkt. ECTS).

Harmonogram - Ekonomia II stopnia²

Zajęcia na kierunku Ekonomia II stopnia mają formę: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, seminariów. Poszczególnym przedmiotom przydzielono w oparciu o nakład pracy studenta określoną liczbę punktów ECTS. W harmonogramie występują również zajęcia, którym nie przypisano punktów ECTS (szkolenie biblioteczne, szkolenie BHP).

W harmonogramie studiów wyróżniono 5 grup przedmiotów realizowanych w całym cyklu kształcenia. Są to:

- A. PRZEDMIOTY PODSTAWOWE (27 pkt. ECTS). Przedmioty podstawowe realizowane są głównie w pierwszym semestrze, a ich zakres merytoryczny obejmuje pogłębioną wiedzę na temat zjawisk i procesów ekonomicznych.
- B. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE (61 pkt. ECTS). Przedmioty kierunkowe student realizuje od pierwszego semestru i stanowią one głównie uzupełnienie i rozwinięcie zaawansowanych merytorycznie zagadnień z zakresu ekonomii.
- C. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE DO WYBORU (4 pkt. ECTS). Do przedmiotów kierunkowych do wyboru należą: Ekonomia behawioralna, Ekonomia instytucjonalna, Ekonomia społeczna. Ich realizacja ma na celu zapoznanie studentów z obszarami ekonomii nie wpisującymi się w główny nurt.
- D. PRZEDMIOTY MODUŁU (20 pkt. ECTS). W semestrze 3 i 4 student zdobywa wiedzę i umiejętności związane z wybranym przez niego modułem. Na studiach prowadzonych w języku polskim proponuje się cztery moduły: Analiza rynku, Analityka gospodarcza, Polityka ekonomiczna w warunkach globalizacji, Zrównoważony rozwój. Dodatkowo na studiach prowadzonych w języku angielskim realizowany jest moduł Sustainable Development. W ramach modułów funkcjonuje cały blok przedmiotów do wyboru, których treści pozwalają na pogłębianie wiedzy z zakresu wybranego modułu.
- E. INNE PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE (8 pkt. ECTS). W ramach tego bloku realizowane są zajęcia obowiązkowe dla studentów Uniwersytetu Opolskiego (szkolenia: biblioteczne, BHP, kursy ogólnouczeniiane humanistyczne; język obcy B2+).

Przedmiotom do wyboru przypisano w harmonogramie studiów co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS, łącznie 54 w tym: przedmiotom kierunkowym do wyboru (4 pkt. ECTS), przedmiotom modułowym do wyboru (20 pkt. ECTS), kursom ogólnouczeniianym (6 pkt. ECTS), seminarium dyplomowemu (22 pkt. ECTS), językowi obcemu (2 pkt. ECTS).

W harmonogramie studiów uwzględniono **przedmioty przygotowujące studentów do prowadzenia badań naukowych**: Badania naukowe (60h, 4 pkt. ECTS), Seminarium dyplomowe (60h, 12 pkt. ECTS).

W całym cyklu kształcenia prowadzonym w języku polskim studenci rozwijają również **kompetencje językowe**. Uczestniczą obowiązkowo w lektoracie wybranego języka obcego i przystępują do egzaminu na poziomie B2+ (30h, 2 pkt. ECTS).

Wszystkie zajęcia wykazane w harmonogramie studiów kierunku Ekonomia I i II stopnia wymagają **bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich** lub innych osób prowadzących zajęcia. Zatem ponad połowa punktów ECTS przypisana jest zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału **nauczycieli akademickich** lub innych osób prowadzących zajęcia.

Zajęcia na kierunku Ekonomia I stopnia mają formę: wykładów (ok. 37%), ćwiczeń (ok. 33%), konwersatoriów (ok. 11%), laboratoriów (ok. 14%), seminariów (ok. 5%).

² Dotyczy programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023

Struktura udziału poszczególnych form na studiach II stopnia przedstawia się następująco: wykłady ok. 38%, ćwiczenia ok. 36%, konwersatoria ok. 6%, laboratoria ok. 9%, seminaria ok. 11%.

Liczebność grup studenckich określona jest w przepisach ogólnouczelnianych (Zarządzenie nr 78/2022 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 30 września 2022 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego zarządzenia nr 31/2017 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie form zajęć dydaktycznych prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim oraz liczebności grup studenckich na zajęciach dydaktycznych). Wykłady w Uczelni odbywają się w grupach do 170 osób, zajęcia ćwiczeniowe w grupach 30-40 osób, konwersatoria w grupach 20-25 osób, laboratoria w grupach 12-20 osób a seminaria w grupach 10-12 osób. O przypisaniu do danej grupy ćwiczeniowej, konwersatoryjnej, laboratoryjnej i seminaryjnej decydują studenci.

Zajęcia dla studentów studiów stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku według harmonogramu określonego planem zajęć na dany semestr. Po ostatniej wizytacji PKA podjęto decyzję, aby zajęcia rozpoczynały się o godz. 8.00 a nie 7.30. Oprócz poniedziałku zajęcia kończą się najpóźniej o godz. 18.45.

W programie studiów I stopnia obowiązującym od roku 2022/2023, z uwagi na profil ogólnoakademicki kierunku, nie uwzględniono już obowiązkowych **praktyk studenckich**. Student ma natomiast możliwość zdobywania umiejętności praktycznych pożądaných na rynku pracy w ramach realizacji dwóch wybranych przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne. Przykładowo w obecnym roku akademickim studenci wybrali następujące zajęcia: Inwestycje na giełdzie, Arkusze kalkulacyjne w analizie danych rynkowych, Gra symulacyjna Blue Ocean Strategy.

Wcześniej (w cyklach kształcenia do roku 2021/2022 włącznie) studenci studiów I stopnia zobowiązani byli do zrealizowania 3-tygodniowej praktyki ciągłej (90 godzin) w terminie do końca IV semestru studiów. Zalecany termin realizacji praktyki – po zakończeniu zajęć w IV semestrze (do końca września danego roku). Praktyce przypisano 4 pkt. ECTS. Szczegółowe zasady odbywania praktyk studenckich sformułowane zostały w Procedurze odbywania i dokumentowania praktyk studenckich (SDJK-O-U11) oraz w Instrukcji Realizacji Praktyki, przygotowanej dla kierunku Ekonomia, o czym mowa w Załączniku do zarządzenia nr 142/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacji praktyk w Uniwersytecie Opolskim. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż instrukcja obejmowała także obowiązki placówki/institucji oraz opiekuna praktyk (w tej jednostce) w zakresie organizacji praktyki dla studenta. Praktyki mogły odbywać się w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych lub w trakcie roku akademickiego – pod warunkiem, że nie kolidowały z zajęciami dydaktycznymi. Uczelnia nie pokrywała kosztów ponoszonych przez studentów w związku z realizacją praktyk. Studentowi nie przysługiwało wynagrodzenie ze strony Uczelni z tytułu odbywania praktyki. Student samodzielnie dokonywał wyboru placówki/institucji, w której zamierzał zrealizować praktykę, przy czym w 2022 r. i 2023 r. uczelnia wskazywała konkretne miejsca praktyk. Studenci mogli dokonać wyboru innej jednostki za zgodą koordynatora praktyk. Praktyki mogły odbywać się w przedsiębiorstwach, instytucjach lub innych podmiotach takich jak: banki, biura rachunkowe, biura doradztwa podatkowego, w komórkach finansowo-księgowych, w dziale osobowym, w dziale marketingu, w komórkach pionu ekonomicznego lub w innej komórce organizacyjnej.

Organizacja praktyk studenckich na uczelni, opierała się na wzajemnym współdziałaniu koordynatora praktyk, Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich, instytucji przyjmującej oraz samego studenta. Po spotkaniu organizacyjnym, wskazaniu procedury i obowiązujących dokumentów, student przejmował inicjatywę w działaniu. Sam wybierał sobie instytucję, w której odbywał praktykę, a następnie po uzyskaniu akceptacji jej kierownika, wypełniał skierowanie na praktykę. Pobrane skierowanie wypełniał i potwierdzał w instytucji/zakładzie przyjmującym studenta na praktykę. Wypełnione skierowanie oraz oświadczenie o zapoznaniu się z Regulaminem organizacji praktyk w UO dostarczał do BDiSS osobiście lub drogą elektroniczną. Pracownik BDiSS na podstawie dostarczonego skierowania sporządzał i wysyłał do instytucji/zakładu umowę dot. praktyk. Wraz z dwoma egzemplarzami umowy

do instytucji/zakładu wysyłane były: Instrukcja Organizacji Praktyki oraz wzory Karty przebiegu i Opinii o przebiegu praktyki. Przedstawiciel instytucji/zakładu podpisywał umowę i jeden podpisany egzemplarz umowy odsyłał do BDiSS. Na tych podstawach formalnych, student realizował zakres praktyki pod fachowym okiem opiekuna praktyki, będącego pracownikiem instytucji, gdzie odbywana była praktyka. Weryfikacja kompetencji opiekuna praktyki realizowana była już na etapie wypełniania Skierowania na praktykę – koordynator praktyki musiał zaakceptować wskazanego przez instytucję opiekuna. Ramowy program praktyk studenci uzyskiwali od koordynatora praktyk. Na jego podstawie oraz informacjach zapisanych w Instrukcji Organizacji Praktyk, opiekun ustalał wspólnie ze studentem szczegółowy program praktyki, której przebieg student zapisywał w Karcie przebiegu praktyki. Weryfikacja przebiegu praktyki oraz ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się była dokonywana przez Koordynatora praktyk, na podstawie: analizy dokumentacji (Karta przebiegu praktyki - wypełniana przez studentów, Opinia o przebiegu praktyki – wypełniana przez opiekuna praktyki w instytucji przyjmującej). Opinia o przebiegu praktyki zawiera ocenę studenta w zakresie wiedzy, umiejętności potrzebnych do pracy w zawodzie (pozyskiwanie danych, analiza danych ekonomicznych z wykorzystaniem narzędzi IT), predyspozycji i cech osobowościowych studenta, jego zdyscyplinowania i poczucia odpowiedzialności, umiejętności organizacji i planowania pracy, umiejętności posługiwania się specjalistycznym językiem. Opinia wystawiona przez Opiekuna praktyki w zakładzie pracy potwierdza poziom osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta w czasie realizacji praktyki. Ponadto koordynator praktyki na UO sporządzał po zakończeniu praktyk ciągłych w danym roczniku studentów Raport podsumowujący przebieg praktyk. Jest to dokument, w którym m.in. zapisuje się problemy związane z realizacją praktyk w odniesieniu do wyboru miejsca praktyk, w odniesieniu do przebiegu praktyk, w odniesieniu do zaliczenia praktyk; odchylenia terminów realizacji praktyk; prawidłowości wyboru miejsc praktyk; efektywności realizacji praktyk; poprawności dokumentacji praktyk. Dokumentacja z odbytych praktyk każdorazowo jest przedmiotem analizy dokonywanej przez Wydziałową Komisję Doskonalenia Jakości Kształcenia (WKDJK).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecenie: sformułowanie efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych osiąganych w ramach poszczególnych zajęć	W programach studiów obowiązujących od roku 2021/2022 efekty z zakresu kompetencji społecznych zostały uwzględnione w sylabusach poszczególnych przedmiotów oraz w matrycy pokrycia efektów uczenia się. Pozwoliło to na osiąganie tych efektów już od pierwszego roku studiów. W programach studiów obowiązujących od roku 2020/2021 było to możliwe tylko w przypadku przedmiotów realizowanych na II i III roku studiów. Zmodyfikowana matryca do programu studiów 2020/2021 (ekonomia I stopnia), w której żółtym tłem zaznaczono wprowadzone zmiany oraz matryce do programu studiów 2021/2022 (ekonomia I i II stopnia) stanowią załącznik do niniejszego Raportu (Pkt 7).
2.	Zalecenie: powiązanie zajęć prowadzonych w języku obcym z efektem uczenia się	W programach studiów obowiązujących od roku 2021/2022 w sylabusach przedmiotów prowadzonych w języku obcym wprowadzono efekt uczenia się odnoszący się do efektu

	dotyczącym kształtowania umiejętności komunikowania się w języku obcym	z zakresu kompetencji językowych czyli do K_U10 na I stopniu studiów (dotyczy to przedmiotu Ekonomia w jęz. obcym) oraz do K_U08 na II stopniu studiów (dotyczy to przedmiotu Przedmiot kierunkowy w jęz. obcym). Sylabusy obu tych przedmiotów stanowią załącznik do niniejszego Raportu (Pkt 8).
3.	Zalecenie: zwiększenie liczby godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia	Obecnie uczelnia prowadzi na kierunku ekonomia tylko studia stacjonarne. Liczba godzin zajęć na studiach II stopnia wynikająca z harmonogramu studiów została od cyklu kształcenia 2022/2023 zwiększona do 1041, a liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów wynosi 1505.
4.	Zalecenie: wykorzystywanie najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej (w szczególności metod aktywizujących studentów), zwiększenie liczby zajęć prowadzonych w laboratoriach, aktualizację zalecanej literatury	<p>W programie studiów I stopnia obowiązującym od roku 2022/2023 wprowadzono dwa przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne, które są realizowane w laboratoriach komputerowych (łącznie 60h). Ogólnie w ramach przedmiotów realizowanych przez wszystkich studentów (niezależnie od wybranej specjalności) liczba godzin zajęć prowadzonych w laboratoriach wzrosła z 120 do 225 (na I stopniu studiów) i z 45 do 90 (na II stopniu studiów).</p> <p>W sylabusach obowiązujących od roku akademickiego 2021/2022 dokonano aktualizacji zalecanej literatury. Prowadzący zajęcia na bieżąco wprowadzają do procesu dydaktycznego najnowsze publikacje naukowe.</p> <p>Poprzednia wizytacja PKA odbywała się w okresie pandemicznym, gdy zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem MS Teams, co znacznie utrudniało stosowanie metod aktywizujących studentów (zwłaszcza w grupach, które od początku studiów realizowały zajęcia zdalnie). Powrót do nauczania w trybie stacjonarnym i możliwość bezpośredniego obserwowania studentów, wchodzenia z nimi w interakcje spowodowały, że z większą skutecznością można stosować metody dydaktyczne oparte o aktywizację studentów, takie jak: studium przypadku, przedstawienie prezentacji, dyskusja, debata, burza mózgów, gry symulacyjne, prace grupowe. Dotyczy to w głównej mierze zajęć prowadzonych w formie konwersatoriów, ćwiczeń, laboratoriów i seminariów, ale również w wielu przypadkach na wykładach stosuje się wykład problemowy, co skłania studentów do samodzielnego myślenia i wyrażania swoich poglądów podczas dyskusji.</p>
5.	Zalecenie: wzbogacenie instrumentarium wykorzystywanego w	Zgodnie z zaleceniami PKA zwiększono liczbę godzin realizowanych w laboratoriach, co przyczyniło się do

	pracach etapowych i dyplomowych o metody ekonometryczne i modelowania statystycznego	<p>szerszego wykorzystania metod ekonometrycznych i modelowania statystycznego w pracach etapowych. Dotyczy to na przykład następujących przedmiotów: Analiza ekonometryczna zjawisk i procesów mikroekonomicznych, Analiza cen, Metody taksonomiczne w analizie rynku, Analiza atrakcyjności inwestycyjnej spółek giełdowych.</p> <p>W wyniku podjętych po poprzedniej wizytacji PKA działań odnotowano większe wykorzystanie metod ekonometrycznych i modelowania statystycznego w pracach dyplomowych.</p>
6.	Zalecenie: uszczegółowienie efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych i ich dostosowanie do specyfiki kierunku ekonomia	<p>W programie studiów obowiązującym od roku 2022/2023 nie występują już praktyki zawodowe.</p> <p>Wszystkie wskazane przez ekspertów PKA uchybienia dotyczące obszaru praktyk studenckich zostały naprawione. Dokonano zmian w Skierowaniu na praktykę, Opinii o przebiegu praktyki, Instrukcji praktyki.</p> <p>W sylabusie praktyk dla cyklu kształcenia 2021/2022 wprowadzono zalecane przez PKA zmiany (sylabus stanowi załącznik do niniejszego raportu- Pkt 9a). Sformułowano bardziej szczegółowe, ale zarazem uniwersalne efekty uczenia się mając na względzie, że student jako przyszły ekonomista może realizować praktykę w bardzo różnych instytucjach i na bardzo różnych stanowiskach pracy.</p> <p>Nowe efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza: student zna i rozumie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zasady oraz uwarunkowania funkcjonowania podmiotów rynkowych/instytucji (k_W04) 2. zna zastosowania metod i technik używanych do analizy i interpretacji zjawisk i procesów ekonomicznych (k_W06) <p>Umiejętności: student potrafi</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. pozyskiwać dane do analizowania zjawisk i procesów ekonomicznych i finansowych oraz dokonać analizy zjawisk i procesów ekonomicznych z wykorzystaniem narzędzi informatycznych (k_U01, k_U06) 4. potrafi posługiwać się językiem ekonomicznym (k_U09). 5. posiada umiejętności w zakresie planowania i organizowania pracy własnej i w zespole (k_U11, k_U12) <p>Kompetencje społeczne: student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. odpowiedzialnie podchodzi do pracy, stosuje zasady etyki zawodowej (k_K04). 7. umiejętnie planuje wykonanie powierzonych zadań (k_K04) 8. jest zdyscyplinowany; sprawnie i skutecznie realizuje powierzone zadania (k_K04) 9. wykorzystuje wiedzę w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu ekonomii (k_K02)
7.	Zalecenie: dostosowanie treści programowych praktyk do specyfiki kierunku ekonomia	<p>W sylabusie praktyk dla cyklu kształcenia 2021/2022 wprowadzono zalecane przez PKA zmiany. Wskazano, że student w szczególności zapoznaje się z:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • zakresem obowiązków i uprawnień na stanowisku, na którym student będzie realizował praktykę, oraz obowiązującymi w jednostce przyjmującej przepisami prawnymi (zewnętrzne i wewnętrzne akty prawne regulujące zakres i sposób pracy na stanowiskach, przepisy BHP, przepisy o zachowaniu tajemnicy służbowej, itp.); • zakresem działalności podmiotu w ujęciu przedmiotowym, przestrzennym, funkcjonalnym i organizacyjnym, w tym np. jego dokumentacją, statutem, strategiami, planami rozwoju, wynikami ekonomicznymi itp.; • strukturą organizacyjną firmy i wzajemnymi powiązaniem oraz zależnościami między komórkami; • zasadami współpracy wewnątrz jednostki przyjmującej studenta na praktykę (między wybranym działem/ami a innymi funkcjami/działami jednostki) oraz z różnymi podmiotami otoczenia – zgodnie z charakterem jednostki (np. klienci, dostawcy, podwykonawcy); • zakresem podejmowanych decyzji i realizowanych zadań w wybranym przez studenta dziale jednostki przyjmującej studenta na praktykę; • obiegiem informacji dotyczących zadań i procesów decyzyjnych, zasadami ich dokumentowania i nadzoru, również z wykorzystaniem systemów informatycznych wspomagających zarządzanie; • technologią i organizacją procesów w przedsiębiorstwie, praktycznym zastosowaniem nowoczesnych rozwiązań wspomagających realizację zadań w wybranym dziale. <p>W ramach praktyki studenci powinni brać udział w pracach, w czasie których mogliby zapoznać się praktycznie z wybranymi zagadnieniami zgodnymi z treściami studiowanymi w ramach kierunku studiów.</p>
8.	Zalecenie: zapewnienie zgodności między zakresem zadań realizowanych w toku praktyk wskazanych w sylabusie praktyk i w instrukcji praktyk	<p>Nowy sylabus obowiązujący dla programu studiów od roku akademickiego 2021/2022 zapewnia już zgodność zadań realizowanych w toku praktyk z instrukcją praktyk, choć warto zauważyć, że instrukcja praktyk stanowiła podstawowy dokument regulujący proces organizacji praktyki na danym kierunku studiów i nie precyzowała szczegółowo zakresu zadań realizowanych podczas praktyki. Natomiast stosowne doprecyzowanie znajdowało się w Programie praktyki przygotowywanym przez studenta przy udziale opiekuna praktyki i przy akceptacji koordynatora praktyki na danym kierunku. Studenci otrzymywali od koordynatora praktyk przykładowy Program praktyki i na tej podstawie</p>

		<p>przygotowywali swój Program dostosowany do miejsca, w którym praktyka miała być realizowana.</p> <p>Instrukcja praktyk stanowi załącznik do niniejszego raportu (Pkt 9b). Przykładowy Program praktyki znajduje się w Pkt 9c.</p>
9.	<p>Zalecenie: stosowanie przyjętych metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w toku analizy dokumentacji przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań tak, aby weryfikacja uwzględniała zadania i cele przyjęte w instrukcji praktyk</p>	<p>Po wizytacji PKA koordynatorzy praktyk bardziej skrupulatnie weryfikowali dostarczoną przez danego studenta dokumentację, zwracając uwagę na spójność zadań realizowanych w trakcie praktyki (wskazanych w Karcie przebiegu praktyki) z wcześniej zatwierdzonym Programem praktyki.</p> <p>Weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów odbywała się na podstawie Opinii o przebiegu praktyki obowiązkowej (stanowi ona załącznik – Pkt 9d), a konkretnie na podstawie oceny wystawionej przez pracodawcę przy danym efekcie uczenia się. Koordynator praktyk wypełniając, jak dla każdego innego przedmiotu, Raport prowadzącego zajęcia z realizacji efektów uczenia się wskazywał (dla całej grupy studenckiej łącznie) stopień osiągnięcia każdego z efektów uwzględnionych w sylabusie praktyki.</p>
10.	<p>Zalecenie: rozszerzenie zasad organizacji praktyk i nadzoru nad ich realizacją o kwestie dotyczące zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk po stronie zakładu pracy (np. sposobów ich komunikowania się, jednoznaczne określenie warunków kwalifikowania na praktykę, reguł przeprowadzania hospitacji praktyk)</p>	<p>Instrukcję praktyk uzupełniono o zapisy dotyczące nadzoru nad ich realizacją. Wprowadzono pkt. 6.2 w brzmieniu: Nadzór nad realizacją praktyk prowadzi koordynator praktyk na danym kierunku. W procesie kwalifikacji studenta na praktykę koordynator, na podstawie dostarczonego przez studenta Skierowania na praktykę, weryfikuje miejsce praktyki oraz wskazanego opiekuna (opiekun powinien mieć wykształcenie wyższe oraz co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego). Na etapie realizacji praktyk koordynator praktyki jest zobowiązany do przeprowadzenia hospitacji co najmniej 20% odbywanych w danym roku praktyk. Hospitacja może mieć formę: rozmowy telefonicznej, korespondencji elektronicznej, wizyty w miejscu praktyki lub inną.</p> <p>W ramach hospitacji koordynator praktyk uzyskuje odpowiedzi na następujące pytania: czy praktyka realizowana jest zgodnie z wyznaczonym terminem, czy realizowane są zadania i cele określone w Programie praktyki, czy student jest merytorycznie dobrze przygotowany do praktyki, czy uzupełnia Kartę przebiegu praktyki, czy opiekun zgłasza jakieś wnioski, uwagi zalecenia.</p>
11.	<p>Zalecenie: zapewnienie miejsca praktyk dla wszystkich studentów</p>	<p>W 2022 r. i 2023 r. Uczelnia wskazywała konkretne miejsca praktyk wraz z liczbą studentów, którzy mogli realizować praktykę w danej instytucji. Liczba miejsc przewyższała liczbę studentów. Studenci samodzielnie dokonywali wyboru</p>

	Uczelnia nie zapewnia miejsca praktyk dla wszystkich studentów.	placówki/institucji z listy wskazanej przez Uczelnię, przy czym, za zgodą koordynatora praktyk, mogli również dokonać wyboru innego miejsca odbywania praktyki (szczególnie wtedy gdy chcieli ją realizować blisko swojego miejsca zamieszkania).
12.	Zalecenie: poddawanie systematycznej ocenie z udziałem studentów programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizację praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach.	<p>Wprowadzono na Wydziale Ekonomicznym ankietyzację studentów w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceny miejsca praktyki (uzyskiwanie zgody na praktykę, stopień osiągnięcia celów praktyki, opiekun, jakość wykonywanych zadań, używanie specjalistycznego sprzętu/oprogramowania), • oceny organizacji praktyki w UO (uzyskiwanie zgody na praktykę, procedura organizacji praktyki, koordynator praktyki, wymagana dokumentacja, współpraca z Biurem Dydaktyki). <p>Pierwsza ankietyzacja odbyła się na początku 2022 r. i dotyczyła ona praktyk zrealizowanych w wakacje 2021 r. Kwestionariusz ankiety został rozesłany do studentów i tylko 60% odesłało wypełniony arkusz. Studenci pozytywnie ocenili (większość na 4-5) stopień osiągania celów praktyk oraz opiekuna praktyk. Kilku studentów zwróciło uwagę na nadmiernie rozbudowaną dokumentację praktyk.</p> <p>Ponowną ankietyzację, tym razem z wykorzystaniem USOS, przeprowadzono na początku 2023 r. i dotyczyła ona praktyk zrealizowanych w wakacje 2022 r. Studenci kierunku Ekonomia stosunkowo wysoko ocenili miejsce praktyki – średnio na 4,5-4,6 i prawie wszyscy pozytywnie wypowiedzieli się o swoim opiekunie praktyki twierdząc, że poleciliby miejsce praktyki innym studentom. Z kolei koordynatorzy praktyk uzyskali ocenę na poziomie 4. Nieco wyższą ocenę (4,4) uzyskało Biuro Dydaktyki. Co piąty ankietowany narzekał na nadmiernie rozbudowaną dokumentację praktyk – stąd też ocena 3,4 dla wymaganej dokumentacji.</p>

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wydział Ekonomiczny **prowadzi rekrutację** na studia I i II stopnia na kierunek Ekonomia w trybie stacjonarnym. Proces rekrutacji w Uniwersytecie Opolskim odbywa się w systemie Internetowa Rekrutacja Kandydatów (IRK) <https://rekrutacja.uni.opole.pl/pl/> według harmonogramu rekrutacji określonego dla całej uczelni. Kandydat zobowiązany jest do założenia w systemie IRK indywidualnego konta rejestracyjnego. W okresie rekrutacji na Wydziale Ekonomicznym funkcjonuje Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, której przewodniczy Zastępca Dziekana Wydziału. Skład Komisji, godziny pracy

oraz wymagania stawiane kandydatom podawane są do publicznej wiadomości na stronie internetowej Wydziału oraz Uczelni.

Przyjęcie na studia I stopnia na kierunek Ekonomia prowadzony w języku polskim i angielskim odbywa się w drodze postępowania kwalifikacyjnego, którego podstawowym elementem jest konkurs świadectw. Wykazy przedmiotów branych pod uwagę w konkursie świadectw z odpowiednimi wagami, zawiera załącznik nr 2 do odpowiedniej uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego³. Oceny zdobyte na maturze są przeliczone na wagi i na tej podstawie tworzona jest lista rankingowa kandydatów na studentów. Minimalna liczba punktów będąca podstawą do przyjęcia na studia stacjonarne I stopnia na kierunek Ekonomia, wynosi 30 punktów. Uchwała Senatu reguluje także zasady przyjmowania kandydatów uzyskujących kwalifikacje za granicą oraz cudzoziemców, zwolnienia z postępowania dla laureatów/finalistów olimpiad, zasady podejmowania studiów jednocześnie na dwóch kierunkach, warunki przyjęcia kandydatów z niepełnosprawnością. Uwzględniając te wytyczne Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna (WKR) tworzy listę kandydatów zakwalifikowanych na studia oraz listę kandydatów rezerwowych, którzy po złożeniu kompletu dokumentów są przyjmowani na miejsca, z których rezygnują kandydaci zakwalifikowani na studia zgodnie z kolejnością na liście rankingowej. Kandydaci zakwalifikowani do przyjęcia na studia, w terminie podanym w harmonogramie rekrutacji, są zobowiązani do złożenia WKR kompletu wymaganych dokumentów. Niespełnienie tego obowiązku jest traktowane, jako rezygnacja z podjęcia studiów na Uniwersytecie Opolskim i skutkuje skreśleniem z listy zakwalifikowanych na studia.

Rekrutacja na kierunek Ekonomia II stopnia w języku polskim i angielskim odbywa się na podstawie konkursu dyplomów. O przyjęcie na te studia (od roku akademickiego 2023/2024) mogą ubiegać się absolwenci studiów I stopnia kierunków przypisanych do dyscyplin naukowych: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości lub geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Szczegółowe wymagania rekrutacyjne (m.in. przedmioty brane pod uwagę w konkursie świadectw, minimalna liczba punktów będąca podstawą do przyjęcia na studia stacjonarne) publikowane są na stronie internetowej Uczelni, Wydziału oraz Biuletynu Informacji Publicznej (BIP). O przyjęciu kandydata na kierunek Ekonomia studia II stopnia decyduje lista rankingowa sporządzona przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. Kandydaci zakwalifikowani do przyjęcia na studia są zobowiązani do złożenia w komisji wydziałowej w terminie podanym w harmonogramie rekrutacji – kompletu dokumentów. Niespełnienie tego obowiązku jest traktowane, jako rezygnacja z podjęcia studiów na Uniwersytecie Opolskim i skutkuje skreśleniem z listy zakwalifikowanych na studia.

Kandydat otrzymuje informację o wyniku postępowania kwalifikacyjnego na osobiste konto rejestracyjne w systemie IRK.

Zasady, warunki i tryb **uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej** opisane są w procedurze określania i zaliczania różnic programowych - SDJK-O-U14. Procedura dotyczy studentów studiów stopnia I i II, stacjonarnych i niestacjonarnych, którzy zobowiązani są zaliczyć wymagane przedmioty (np. po urlopie dziekańskim, zmianie kierunku/specjalności, przeniesieniu z innej uczelni, wznowieniu studiów). W każdym przypadku Koordynator kierunku opracowuje wykaz różnic programowych. Na tej podstawie pracownik dziekanatu sporządza kartę różnic programowych. Karta ta zatwierdzana jest przez Dziekana, który ustala termin zrealizowania różnic.

W Uniwersytecie Opolskim zasady, warunki i tryb potwierdzania **efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów** określa Procedura potwierdzania w Uniwersytecie Opolskim efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną - SDJK-O-U15 oraz Uchwała nr 220/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17.09.2019 r. w sprawie potwierdzania w Uniwersytecie Opolskim efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną. Na Wydziale Ekonomicznym powołana jest

³ Zasady, według których przebiegała rekrutacja na rok akademicki-2023/2024 regulowała Uchwała Senatu nr 175/2020-2024 z dnia 23 czerwca 2022 r.

Komisja Weryfikacyjna ds. Potwierdzania Efektów Uczenia Się. Dotychczas, na kierunku Ekonomia nie przeprowadzano takich potwierdzeń.

Proces dyplomowania przebiega w zgodzie z zasadami określonymi w aktach prawa wewnętrznego, tj. w:

- Statucie Uniwersytetu Opolskiego;
- Regulaminie Studiów Uniwersytetu Opolskiego;
- Zarządzeniu nr 81/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie zasad przygotowania i archiwizacji prac dyplomowych w Uniwersytecie Opolskim;
- Procedurze procesu dyplomowania - SDJK-O-U10;
- Procedurze dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym SDJK-O-WE-2.

Najbardziej szczegółowym dokumentem odnoszącym się do procesu dyplomowania jest Procedura dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym. Wytyczne dotyczące prac dyplomowych (w języku polskim i angielskim) są zamieszczone na stronie internetowej Wydziału. Tam znajdują się także zagadnienia do egzaminu dyplomowego dla I i II stopnia studiów oraz dokumenty do pobrania dotyczące procesu dyplomowania (wzór strony tytułowej, instrukcje do APD). Osoby prowadzące seminarium dyplomowe na kierunku Ekonomia I i II stopniu studiów stacjonarnych zapoznają studentów w czasie zajęć z przyjętymi na Uczelni i Wydziale zasadami i procedurą dyplomowania.

Na kierunku Ekonomia program studiów przewiduje pracę dyplomową. Studenci pod opieką swoich promotorów przygotowują prace dyplomowe w ostatnich dwóch semestrach studiów. W przypadku pracy licencjackiej promotorem może być pracownik przynajmniej w stopniu doktora. Prace dyplomowe magisterskie mogą być prowadzone wyłącznie przez pracowników samodzielnych, a każde odstępstwo wymaga zgody Kolegium Dziekańskiego. Na studiach o profilu ogólnoakademickim, promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki prowadzący – w roku poprzedzającym formalne objęcie funkcji promotora – badania naukowe w dyscyplinie wiodącej dla kierunku studiów. Promotora pracy dyplomowej pod koniec semestru poprzedzającego seminarium student wybiera samodzielnie poprzez system USOS spośród osób proponowanych przez koordynatora kierunku, w ramach limitu wyznaczonego dla określonego nauczyciela akademickiego. W przypadku zbyt dużej liczby chętnych do pracy pod kierunkiem określonego promotora, wyboru seminarzystów dokonuje sam promotor albo koordynator kierunku, jeżeli z prawa wyboru nie skorzysta promotor. Student ma możliwość zapoznania się z sylwetką naukową promotora upublicznioną na stronie internetowej Wydziału. Temat pracy dyplomowej ustala promotor ze studentem. Weryfikacji tematów prac dyplomowych dokonuje powołany przez dziekana Zespół ds. prac dyplomowych (dalej Zespół), właściwy dla dyscypliny Ekonomia i finanse. W połowie pierwszego semestru seminarium promotor przekazuje do Zespołu, za pośrednictwem koordynatora kierunku, tematy prac dyplomowych wraz z wykazem celów/hipotez i metod badawczych. Zespół przeprowadza ich weryfikację i dokonuje akceptacji lub proponuje/sugeruje modyfikację tematu pracy, celów/metod badawczych. Ostateczne tematy prac dyplomowych oraz promotorzy i recenzenci zatwierdzane są przez Kolegium Dziekańskie i publikowane w Monitorze UO do końca kwietnia. Ewentualne zmiany tematu, promotora, recenzenta każdorazowo wymagają zatwierdzenia przez Kolegium Dziekańskie. Recenzent pracy dyplomowej musi posiadać przynajmniej stopień doktora oraz być przypisany do dyscypliny naukowej, która jest wiodącą dla danego kierunku studiów. Praca dyplomowa jest poddawana weryfikacji w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). Dotychczasowe doświadczenia z wykorzystania systemów antyplagiatowych na kierunku Ekonomia są pozytywne, ponieważ od ich wdrożenia do tej pory nie zanotowano przypadku pracy o cechach plagiatu. Termin obrony ustala promotor z Dziekanem Wydziału.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją. W skład komisji wchodzi co najmniej trzy osoby: przewodniczący (Dziekan lub zastępca Dziekana albo powołany przez Dziekana nauczyciel akademicki mający co najmniej stopień doktora), promotor i recenzent. W trakcie egzaminu dyplomowego na studiach I stopnia dyplomant otrzymuje dwa pytania dotyczące pracy dyplomowej (jedno z zakresu treści merytorycznych i jedno z zakresu metodyki i wyników badań) oraz jedno pytanie wynikające

z programu studiów i odpowiadające efektom uczenia się przypisanym 6 poziomowi PRK – z wykazu przygotowanego dla danego kierunku studiów. W trakcie egzaminu dyplomowego na studiach II stopnia dyplomant otrzymuje dwa pytania dotyczące pracy magisterskiej oraz jedno pytanie wynikające z programu studiów i odpowiadające efektom uczenia się przypisanym 7 poziomowi PRK – z wykazu przygotowanego dla danego kierunku studiów.

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem, co najmniej dostatecznym. Absolwent Uczelni otrzymuje uczelniany dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku Ekonomia z podaniem ostatecznego wyniku studiów. Ostateczny wynik studiów stanowi sumę: 1/2 średniej arytmetycznej ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do systemu USOS-web; 1/4 oceny pracy dyplomowej; 1/4 oceny egzaminu dyplomowego.

Na Wydziale Ekonomicznym na wszystkich realizowanych kierunkach corocznie monitoruje się i dokonuje się **oceny postępów studentów**. Analizie podlega m.in. relacja liczby studentów po ukończeniu pierwszego roku do liczby przyjętych, relacja liczby absolwentów w stosunku do liczby przyjętych i w stosunku do liczby studentów po ukończeniu pierwszego roku. Zestawienie tych danych z wynikami studenckich ankiet oceny zajęć oraz z opiniami starostów roku na temat przebiegu zajęć pozwala na ustalenie przyczyn odsiewu studentów i podjęcie działań zmierzających do poprawy sytuacji np. zmiana prowadzącego zajęcia, korekta programów studiów, zmiana rozplanowania zajęć.

Ogólne **zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów** uczenia się określone są w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Opolskiego. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i zakończeniem procesu kształcenia. Zgodnie z Regulaminem Studiów student ma prawo wglądu do swojej pracy pisemnej oraz zapoznania się z kryteriami oceniania i uzasadnieniem otrzymanej oceny lub decyzji w sprawie niezaliczenia zajęć. Student ma prawo zgłaszania do koordynatora kierunków studiów postulatów, uwag, skarg i zażaleń dotyczących programów studiów, harmonogramów studiów i ich realizacji oraz innych spraw ważnych dla przebiegu studiów i rozwoju osobistego studenta. Regulamin określa również skalę stosowanych ocen w ramach procesu oceniania osiągnięć studenta jak i poziom punktów ECTS koniecznych do uzyskania zaliczenia kolejnego semestru studiów.

W Uczelni obowiązuje sześciostopniowa skala ocen: bardzo dobry (5,0); dobry plus (4,5); dobry (4,0); dostateczny plus (3,5); dostateczny (3,0); niedostateczny (2,0).

W Harmonogramie studiów wskazano w przypadku każdego z przedmiotów odpowiednią formę jego zaliczenia: zaliczenie bez oceny, zaliczenie na ocenę, egzamin.

Każdemu przedmiotowi przypisana jest liczba punktów ECTS. Warunkiem uzyskania przypisanej przedmiotowi liczby punktów ECTS jest uczestniczenie studenta w zajęciach i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Zaliczenie semestru następuje po zaliczeniu przez studenta wszystkich zajęć obowiązkowych, określonych harmonogramem studiów. Na kierunku Ekonomia liczba punktów ECTS przewidziana harmonogramem studiów do zaliczenia semestru wynosi 30. Sposobem sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez studenta kierunkowych efektów uczenia się jest ostateczny wynik studiów, na który składają się średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń, ocena pracy dyplomowej oraz ocena z egzaminu dyplomowego.

Na kierunku Ekonomia **dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się** w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania) odbywa się zgodnie z Regulaminem Studiów oraz Ogólnouczelnianą Procedurą weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych - SDJK-O-U5. Na kierunku Ekonomia I i II stopnia sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych realizowane jest w odniesieniu do:

- założonych efektów dla poszczególnych przedmiotów,
- założonych efektów dla kierunku studiów.

Do metod sprawdzania (weryfikacji) efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie przedmiotu należą: egzamin – ustny lub pisemny (opisowy, testowy); zaliczenie – ustne, pisemne (opisowe, testowe); kolokwium; przygotowanie referatu; przygotowanie projektu; rozwiązywanie zadań problemowych; prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane przez studentów indywidualnie lub grupowo; wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji; analiza przypadków (case study); ocena pracy przy przygotowywaniu pracy dyplomowej.

W odniesieniu do poszczególnych przedmiotów szczegółowy opis metod i sposobów oceny zakładanych efektów uczenia się zawarty jest w kartach przedmiotów. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku Ekonomia opracowują karty przedmiotów do prowadzonych przez siebie zajęć dydaktycznych, w których określają wymagania i warunki, metody, narzędzia i kryteria weryfikacji efektów uczenia się uwzględniając specyfikę realizowanego przedmiotu. Prowadzący przekazuje studentom informację o warunkach i wymogach sprawdzania i metodach weryfikacji efektów uczenia się, które są zapisane w karcie przedmiotu, a także publikuje je w systemie elektronicznym USOS-web, bądź udostępnia w inny sposób. Prowadzący dokonuje bieżącej analizy osiąganych efektów uczenia się w oparciu o prace studentów i ich inne aktywności w czasie trwania przedmiotu oraz dokumentuje osiągnięcia studentów w Teczce przedmiotu. Prowadzący egzaminuje, zalicza przedmiot na podstawie pytań dotyczących poszczególnych efektów uczenia się uwzględnionych w opisie przedmiotu, oceny wpisuje w elektronicznym protokole oraz weryfikuje zakładane efekty uczenia się dla przedmiotu w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Prowadzący zajęcia sporządza Raport z osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, który przekazuje Koordynatorowi kierunku. Kopię raportu przechowuje w Teczce przedmiotu. Koordynator kierunku przygotowuje protokół z analizy wyników zaliczeń i egzaminów dla kierunku studiów Ekonomia (załącznik nr 2 do procedury weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych - SDJK-O-U5). Analiza tego raportu, raportów przygotowanych przez wykładowców, wyników ankiet studenckich oraz innych wskaźników ilościowych pozwala na podejmowanie w procesie doskonalenia jakości kształcenia decyzji dotyczących m.in. modyfikacji programu studiów, zmiany prowadzącego zajęcia. Do wskaźników ilościowych można zaliczyć: zestawienie ostatecznych wyników studiów, odsetek studentów kończących studia (tzw. wskaźnik odsiewu studentów)

Ostateczny wynik studiów, na który składają się średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń (1/2), ocena pracy dyplomowej (1/4) oraz ocena z egzaminu dyplomowego (1/4) odzwierciedla poziom osiągnięcia efektów uczenia się studentów na kierunku Ekonomia. Obowiązujące w Uniwersytecie Opolskim zasady dyplomowania i wymagania formalne dotyczące przygotowania prac dyplomowych, ogólnouczelniana procedura dyplomowania - SDJK-O-U10 oraz Procedura dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym SDJK-O-WE-2 mają na celu ujednoczenie konstrukcji pracy i kryteriów ich oceny.

W programie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2022/2023 nie ma już praktyk zawodowych – zostały one zastąpione przez przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne. Dotychczas weryfikacji osiągniętych efektów zdobytych w trakcie praktyk dokonywał kierunkowy koordynator praktyk na podstawie analizy dokumentacji praktyki, w tym przedłożonej przez studenta Opinii z podmiotu, w którym odbywał praktykę. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się następuje zgodnie z Procedurą odbywania i dokumentowania praktyk studenckich - SDJK-O-U11 oraz zgodnie z zapisami Instrukcji organizacji i realizacji praktyki obowiązkowej na danym kierunku studiów.

Metody weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w wyniku realizacji zajęć na lektoratach z języków obcych określone są w karcie przedmiotu. Kompetencje językowe studenta w zakresie znajomości języka obcego potwierdza egzamin językowy na poziomie B2 (na I stopniu studiów) oraz na poziomie B2+ (na II stopniu studiów).

Na kierunku Ekonomia na zajęciach w formie ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów oraz seminariów stosowane są różnego rodzaju **prace etapowe**, np.: kolokwia cząstkowe, rozwiązane zadania problemowe, referaty, projekty, prezentacje, analiza studium przypadku, wyniki gry symulacyjnej.

Oceny z tych prac są składową oceny końcowej. Tematyka prac etapowych ściśle odpowiada treściom przedmiotu. W przypadku przedmiotów prowadzonych jedynie w formie wykładów, podstawową formą sprawdzania wiedzy są egzaminy lub zaliczenia końcowe.

Praca dyplomowa składa się z dwóch części: teoretycznej i empirycznej. W części teoretycznej studenci wykazują się znajomością teorii ekonomii, jej praktycznych zastosowań w działalności podmiotów gospodarczych, w procesie realizacji funkcji ekonomicznych państwa. Natomiast w części empirycznej studenci wykazują się znajomością metodologii badań w zakresie ekonomii oraz umiejętnością jej stosowania. Najczęściej stosowane metody: badania ankietowe, analiza danych statystycznych, szacowanie parametrów modeli ekonometrycznych, prognozowanie i symulacje zjawisk ekonomicznych, ocena zjawisk ekonomicznych, analiza porównawcza, ocena atrakcyjności inwestycyjnej, badanie sprawozdań finansowych.

Pozytywna ocena pracy dyplomowej oznacza, że student nabył umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów ekonomicznych przez właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, a także przez dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji. Przy ocenianiu/recenzowaniu prac bierze się pod uwagę m.in.: zgodność treści z tematem pracy, uporządkowanie i logikę wyводу, trafność i kompletność doboru materiału badawczego, trafność i kompleksowość doboru literatury przedmiotu, umiejętność wykorzystania materiału bibliograficznego, poprawność językową i stylistyczną, adekwatność ilustracji względem treści.

Tematyka prowadzonych prac dyplomowych w pełni koresponduje z zainteresowaniami naukowymi pracowników Instytutu Ekonomii i Finansów i odzwierciedla zainteresowania studentów. Przykładowa tematyka prac dyplomowych na studiach I stopnia: fundusze europejskie, rynek pracy, rynek kryptowalut, rynek kapitałowy, rynek nieruchomości, funkcjonowanie gospodarki wybranych krajów, funkcjonowanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, procesy demograficzne (starzenie się społeczeństw, migracje), system ubezpieczeń społecznych, funkcjonowanie JST, jakość i poziom życia, ekonomiczne aspekty rozwoju miast i regionu. Przykładowa tematyka prac dyplomowych na studiach II stopnia: rynek pracy, zachowania podmiotów rynkowych, finanse instytucji publicznych, zrównoważony rozwój, rynek pracy.

Na kierunku Ekonomia **sposoby dokumentowania efektów uczenia się** osiągniętych przez studentów są następujące:

- protokoły z egzaminów i zaliczeń (generowane z systemu USOS i przechowywane w dziekanacie);
- pisemne prace etapowe; kolokwia, sprawdziany, projekty, prezentacje, zadania rozwiązywane przez studentów (przechowywane są w Teczce przedmiotu);
- indywidualne protokoły z ustnych zaliczeń i egzaminów (przechowywane w Teczce przedmiotu);
- raporty z odbytych praktyk na Ekonomii I stopnia (studenci po odbyciu praktyki przekazują Koordynatorowi praktyk komplet dokumentów, na podstawie których Koordynator dokonuje zaliczenia praktyki; dokumentacja związana z przebiegiem praktyk przechowywana jest w dziekanacie);
- praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, raport z systemu antyplagiatowego (przechowywane w wersji elektronicznej w systemie APD);
- protokół z przeprowadzonego egzaminu dyplomowego (przechowywany w teczce studenta w dziekanacie).

Raporty z osiągnięcia przypisanych do przedmiotu efektów uczenia się sporządzane są przez prowadzącego zajęcia. Raporty przekazywane są Koordynatorowi kierunku a kopie raportu prowadzący przechowuje w Teczce przedmiotu. Zbiorczy raport z osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się sporządza i przechowuje Koordynator kierunku.

Teczka przedmiotu przechowywana jest przez okres jednego roku od zakończenia semestru, w którym przedmiot był realizowany. Na kierunku Ekonomia prace etapowe (kolokwia, egzaminy) przechowuje

pracownik w swojej podstawowej jednostce pracy. Po upływie wymaganego okresu prace studentów są niszczone.

Uniwersytet Opolski realizuje (zgodnie z Procedurą monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Opolskiego - SDJK-O-U7 Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów od 2011 r. w celu poznania opinii absolwentów na temat jakości kształcenia oraz zdobycia informacji o ich sytuacji zawodowej. Jednostką odpowiedzialną za prowadzenie Monitoringu jest Akademickie Centrum Karier Uniwersytetu Opolskiego (ACK UO). Na stronie internetowej <https://www.kariera.uni.opole.pl/monitoring/> znajduje się opis badania, instrukcja oraz niezbędny formularz osobowy monitoringu karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Opolskiego <https://badania.uni.opole.pl/index.php/9999?lang=pl>.

Badanie prowadzone jest cyklicznie w czterech etapach. Badani są absolwenci wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia. Dopuszczalne jest badanie całej populacji studentów oraz odpowiednio dobranej próby. Etap I - zebranie danych oraz oświadczeń zawierających zgodę na udział w monitoringu karier zawodowych absolwentów, przeprowadzany jest od czerwca do końca września. W październiku ACK UO rozsyła elektroniczną wersję ankiety do absolwentów Uczelni, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, a następnie dokonuje analizy danych. Etap ten kończy się sporządzeniem pierwszej części raportu (listopad – styczeń). Kolejne etapy badania ACK UO realizuje rok po (II etap), trzy lata po (III etap) i pięć lat po (IV etap) ukończeniu studiów przez absolwentów UO. Każdorazowo ACK UO przesyła absolwentom kolejną ankietę i dokonuje analizy danych oraz opracowuje kolejne części (2,3,4) raportu.

Z treścią raportu zapoznaje się Prorektor ds. kształcenia i studentów UO. Wybrane wyniki są przedstawiane dziekanom wydziałów. Dziekan wydziału monitoruje i analizuje we własnym zakresie kariery zawodowe absolwentów zgodnie z opracowaną procedurą w ramach Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia UO. Wyniki analizy oraz informacje zawarte w Raporcie stanowią podstawę do opracowania przez Wydziałowe Komisje ds. Oceny Jakości Kształcenia wniosków i rekomendacji o przebiegu kariery zawodowej absolwentów jednostki.

Z danych ACK UO wynika, że w 2021 r. absolwenci kierunku Ekonomia stanowili 51% uczestników badania spośród absolwentów kierunków realizowanych na Wydziale. W momencie przeprowadzania badania aż 97% absolwentów Ekonomii wykonywało pracę zarobkową, przy przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu netto wynoszącym 4 227,35 zł. Dla zdecydowanej większości absolwentów kierunku Ekonomia (82%) związane z wykształceniem umiejętności i wiedza były wymagane w wykonywanej pracy. Praca, którą wykonywali była też zgodna z ich wykształceniem. Około 2/3 absolwentów Ekonomii odczuwało również satysfakcję z jej wykonywania. Niemniej jednak blisko połowa z nich myślała o zmianie pracy.

W raporcie ACK UO przedstawionym w 2023 r. dla absolwentów z lat 2017/2018, 2019/2020, 2021/2022 zaznaczono, że z uwagi na małą zwrotność ankiet nie analizowano danych dla poszczególnych kierunków studiów. Wyniki ukazano jako zagregowane na poziomie Wydziału Ekonomicznego. Absolwenci WE stanowili 4% uczestników badania. Aż 74% z nich nie kontynuowało nauki. Współwystępowało to z bardzo wysokim odsetkiem (93%) badanych absolwentów Wydziału, którzy w momencie jego przeprowadzania było aktywnych zawodowo. Aktualnie absolwenci kierunku Ekonomia (I st.) kontynuują studia II stopnia na kierunkach: ekonomia (24 os.), finanse i rachunkowość (12 os./st, 9 os./nst). Blisko 61% absolwentów WE wskazywało, że są świadomi miejsca pracy, które ich interesuje. Prawie 48% absolwentów uznało również, że w miejscu swojego zamieszkania dostępna była praca, która spełniałaby ich oczekiwania. Wypowiadając się na temat swojego przygotowania do pracy respondenci (w blisko 70%) uznali, że nie borykali się z deficytem wiedzy i przygotowania teoretycznego. Tylko niespełna 9% badanych uznało, że brakowało im odpowiedniego wykształcenia. Dla 48% badanych potencjalna decyzja o podjęciu studiów ponownie dotyczyłaby WE UO. Pomimo tego, że 48% absolwentów sygnalizowało niedostatek wymaganych umiejętności, to 57% badanych nie odczuwało braku doświadczenia zawodowego. Przeciętne wynagrodzenie netto osiągnięte przez

absolwentów Wydziału kształtowało się na poziomie 3 894,00 zł i było niższe od średniej i mediany dla absolwentów UO ogółem. Absolwenci WE (48%) ocenili, że uzyskiwane zarobki ich nie satysfakcjonowały.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecenie: wprowadzenie metod weryfikacji i oceny umiejętności ustnego komunikowania się w języku obcym na obu stopniach studiów	<p>Nie było konieczności wprowadzenia metod weryfikacji i oceny umiejętności ustnego komunikowania się w języku obcym na I stopniu studiów – od dawna są one stosowane.</p> <p>Natomiast od roku akademickiego 2021/2022 w Uczelni obowiązują nowe zasady zaliczenia języka obcego na poziomie B2+ (na II stopniu studiów). Ustalenie oceny końcowej następuje na podstawie egzaminu pisemnego (80%) i komponentu egzaminu ustnego (20%).</p>
2.	Zalecenie: usunięcie nieprawidłowości związanych z przechowywaniem prac etapowych	<p>Problem stwierdzony podczas wizytacji PKA w 2021 r. dotyczył braku wglądu do prac etapowych z zajęć realizowanych przez osoby, które w okresie wizytacji nie były już pracownikami Uczelni. Po konsultacjach z pracownikami Wydziału Ekonomicznego (dydaktycznymi i administracyjnymi) podjęto decyzję o konieczności gromadzenia w Biurze Wydziału prac etapowych z zajęć prowadzonych przez osoby z innych jednostek Uczelni lub zatrudnionych w ramach umowy zlecenia, jak również kończących zatrudnienie w Uczelni.</p> <p>Opracowano wydziałową Procedurę archiwizowania prac etapowych -WSDJK-O-WE-1 (zamieszczono w załącznikach do niniejszego Raportu – Pkt 10), zgodnie z którą „nie później niż 15 dni po zakończeniu sesji poprawkowej osoba, która prowadziła zajęcia dydaktyczne w ramach umowy cywilnoprawnej, w ramach zlecenia dla innej jednostki Uniwersytetu Opolskiego oraz osoba kończąca pracę na Wydziale Ekonomicznym, składa w jednostce: Obsługa dydaktyki i jakości kształcenia (Wydział Ekonomiczny), stosowną teczkę przedmiotu, w której znajdują się również zgromadzone prace etapowe i egzaminacyjne.”</p> <p>Pozostali pracownicy przechowują prace etapowe przez okres jednego roku w papierowej lub elektronicznej formie w tzw. tezcze przedmiotu.</p>
3.	Zalecenie:	Dziekan w lutym 2022 r. powołał dla kierunku Ekonomia czteroosobowy Zespół ds. Prac Dyplomowych, który

	<p>podniesienie poziomu merytorycznego prac licencjackich i magisterskich</p>	<p>w pierwszym semestrze realizowania seminarium dyplomowego przeprowadza weryfikację założeń przyjętych w pracy dyplomowej i dokonuje akceptacji lub proponuje/sugeruje modyfikację tematu pracy, celów/metod badawczych.</p> <p>Podczas spotkań Koordynatora kierunku z promotorami omawiana była kwestia jakości prac dyplomowych, w tym w obszarach wskazanych przez PKA.</p> <p>Od roku akademickiego 2022/2023 obowiązuje Procedura dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym - SDJK-O-WE-2 (zamieszczono w załącznikach do niniejszego Raportu – Pkt 11), w której szczegółowo określono wymagania merytoryczne i redakcyjne dotyczące prac dyplomowych.</p> <p>Jakość prac dyplomowych i sporządzonych recenzji podlega od 2022 r. na Wydziale weryfikacji, przeprowadzanej przez wyznaczonych przez dziekana pracowników samodzielnych. Weryfikacji podlegają losowo wybrane prace lub te, które zostały wskazane przez koordynatora kierunku na podstawie np. następujących przesłanek: istotnej rozbieżności ocen (1,5 oceny lub większej), przygotowywania przez danego pracownika recenzji po raz pierwszy lub bycia po raz pierwszy promotorem, niskiej oceny promotora przez studentów, niepokojących sygnałów od studentów. Wzór arkusza weryfikacji jakości pracy dyplomowej stanowi załącznik 1 do procedury (SDJK-O-WE-2). Z wynikami audytu zapoznają się: promotor, recenzent, członkowie Wydziałowej Komisji Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji Oceny Jakości Kształcenia. Dziekan może w przypadku stwierdzenia poważnych nieprawidłowości podjąć działania naprawcze, np.: przeprowadzić rozmowę z promotorem i/lub recenzentem, zarządzić doraźną hospitację zajęć seminaryjnych, ponowną weryfikację prac recenzowanych przez danego pracownika w kolejnym roku akademickim.</p>
4.	<p>Zalecenie: usunięcie nieprawidłowości związanych z niewystarczającym wykorzystaniem metod analitycznych zgodnych z metodyką prac badawczych w dyscyplinie ekonomia i finanse w pracach licencjackich i magisterskich, wspierających prognozowanie, budowanie modeli ekonometrycznych i testowanie hipotez badawczych</p>	<p>Zespół ds. Prac Dyplomowych sugeruje zastosowanie w pracy dyplomowej konkretnych metod badawczych, w tym ilościowych. Nie bez znaczenia jest też wzrost w programie studiów liczby godzin zajęć prowadzonych w laboratoriach komputerowych.</p> <p>W bieżącym roku akademickim zmieniono formułę prowadzenia przedmiotu, który przygotowuje do pracy naukowej, w tym do pisania pracy dyplomowej. Przedmiot Wprowadzenie do badań naukowych na I stopniu Ekonomii ma wymiar 45 godzin, przy czym każda grupa studencka w II połowie semestru zrealizuje z tego 15 godzin z zakresu</p>

		<p>metod statystycznych i ekonometrycznych, które studenci mogą wykorzystać w badaniach.</p> <p>Podjęte w tym obszarze działania już przełożyły się na większe wykorzystanie przez studentów metod ekonometrycznych i narzędzi statystycznych w pracach dyplomowych. Odsetek prac, w których zastosowanie znalazły metody ilościowe wzrósł w latach 2022-2023 w stosunku do lat 2019-2020 o ponad 100%.</p>
5.	<p>Zalecenie: przyjęcie skutecznych rozwiązań systemowych zapobiegających zjawisku zawyżania ocen za prace dyplomowe</p>	<p>Ocena pracy dyplomowej, pomimo obiektywnie przyjętych kryteriów, jest wyrażeniem opinii recenzenta, która z natury rzeczy jest subiektywna. Przekonujemy się o tym prowadząc własne badania naukowe i uzyskując różną w odbiorze ocenę naszych wysiłków. Podczas spotkań koordynatora kierunku z promotorami i recenzentami ten problem był szczegółowo dyskutowany.</p> <p>Rozwiązaniem, które przyjęto w ramach Procedury dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym (SDJK-O-WE-2) jest weryfikacja jakości pracy dyplomowej – opisano ją w punkcie 3 niniejszej tabeli.</p>

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Na kierunku Ekonomia w roku akademickim 2023/2024 zajęcia prowadzi 45 pracowników, w tym 37 zatrudnionych w Instytucie Ekonomii i Finansów. Jest to 9 samodzielnych pracowników naukowych, 24 adiunktów i 4 magistrów. Proces dydaktyczny wspierany jest przez pracowników innych Instytutów (reprezentujących inne dyscypliny naukowe) realizujących takie przedmioty jak: Geografia gospodarcza, Prawo, Podstawy gospodarki przestrzennej, Geograficzne systemy informacji przestrzennej, Prawo gospodarcze, Gospodarowanie zasobami środowiska, Zrównoważony transport, Human Geography, Economic History, Law, Introduction to Spatial Management.

Większość pracowników zatrudnionych jest w jednostce jako podstawowym miejscu pracy. Co najmniej 90% zajęć prowadzonych jest przez pracowników (nauczycieli akademickich), dla których Uniwersytet Opolski jest podstawowym miejscem pracy, co w pełni odpowiada wymogom ustawy o Szkolnictwie Wyższym i Nauce.

Struktura kwalifikacji (posiadane stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Pracownicy tworzący obsadę kadrową na kierunku Ekonomia mają duże doświadczenie dydaktyczne, odpowiedni dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią co pozwala na osiągnięcie zakładanych w programie kierunkowych efektów uczenia się.

Za przydziały czynności pracowników odpowiada Koordynator kierunku, który w porozumieniu z Dziekanem Wydziału oraz Kierownikami Katedr ustala dobór prowadzących zajęcia, uwzględniając przede wszystkim dotychczasowe doświadczenie dydaktyczne pracownika, tematykę realizowanej przez niego działalności naukowej oraz jego kwalifikacje zawodowe. Proces ten wspierany jest przez następujące akty prawne: Statut Uniwersytetu Opolskiego, Regulamin Pracy oraz Zarządzenia Rektora.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych pracowników umożliwiają prawidłową realizację zajęć - od roku akademickiego 2019/2020 na UO obowiązuje górny limit godzin dla pracowników badawczo-dydaktycznych określony na poziomie dwukrotności pensum.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia posiadają odpowiednie kwalifikacje i kompetencje zarówno dydaktyczne jak i naukowe, przy czym są one stale podnoszone w ramach organizowanych szkoleń, w tym również z zakresu prowadzenia zajęć dydaktycznych w wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (na platformach Moodle i MS Teams). Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż znaczna część pracowników reprezentujących kierunek Ekonomia była już przeszkolona w zakresie prowadzenia zajęć zdalnie przed wystąpieniem pandemii COVID-19.

Nauczyciele akademicy brali czynny udział także w szeregu szkoleń poszerzających ich umiejętności i kompetencje dydaktyczne. W ramach projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Opolskiego” (<http://zintegrowany.inkubator.uni.opole.pl/kadra-naukowo-dydaktyczna/>) w module: kompetencje dydaktyczne, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia uczestniczyli w wielu szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje dydaktyczne:

- Grywalizacja w Dydaktyce akademickiej (gry dydaktyczne) - 7 osób,
- Projekt jako metoda pracy w Dydaktyce Akademickiej - 14 osób,
- Nowe technologie w Dydaktyce Akademickiej (multimedia) - 9 osób,
- Nowe technologie w Dydaktyce Akademickiej (multimedia, e-learning) - 6 osób,
- Szkolenie z zakresu nowoczesnych technik dydaktycznych budujących kompetencje medialne (szkolenie medialne) - 1 osoba,
- Kurs umiejętności tutorskich dla nauczycieli akademickich - 5 osób,
- Dydaktyka przedmiotowa w języku angielskim - 7 osób,
- Kurs specjalistycznych umiejętności dydaktycznych dla nauczycieli akademickich (skuteczne metody pracy z dorosłymi z niepełną sprawnością) - 1 osoba.

W module: kompetencje informatyczne nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Wykorzystanie ArcGis w dydaktyce akademickiej - 3 osoby,
- Wykorzystanie profesjonalnych baz danych jako narzędzia w dydaktyce akademickiej - 15 osób,
- Enterprise Resource Planning (ERP) - 4 osoby,
- Zastosowanie funkcji pakietu Statistica w dydaktyce akademickiej - 7 osób,
- Symulacje procesów biznesowych w dydaktyce akademickiej - 1 osoba,
- Wykorzystanie zaawansowanych funkcji arkusza kalkulacyjnego w dydaktyce akademickiej - 2 osoby,
- Blended learning w dydaktyce akademickiej (projektowanie i prowadzenie kursu on-line) - 1 osoba.

W module: kompetencje w zakresie prowadzenia dydaktyki w języku obcym - 20 osób.

W 2023 r. jeden z pracowników wydziału odbył szkolenie „Metody aktywne, kreatywne i innowacyjne w dydaktyce akademickiej (Active, creative and innovative methods in academic teaching)” a dwóch wykładowców w ramach projektu "UO uczelnia (bardzo!) dostępna" wzięło udział w szkoleniu „Kształtowanie postaw z zakresu niepełnosprawności podnoszące kompetencje zawodowe”.

Pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów dodatkowo prowadzą również szkolenia specjalistyczne i usługi doradcze, m.in. w ramach współpracy z Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości (AIP), Stowarzyszeniem Promocja Przedsiębiorczości – w ramach tych aktywności przeprowadzono usługi doradcze związane ze sporządzaniem biznesplanów, analizy finansowej i ekonomicznej zawartej w biznesplanach oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

W związku z istnieniem na Wydziale Ekonomicznym centrum certyfikującego EBCL część nauczycieli zaangażowanych jest również w prowadzenie kursów przygotowujących do międzynarodowego egzaminu EBCL i późniejszą certyfikację.

Część pracowników prowadzi zajęcia w języku angielskim na kierunku Ekonomia w ramach modułu International Business i Sustainable Development oraz indywidualnie ze studentami zagranicznymi studiującymi w ramach międzynarodowego programu Erasmus+. Można tu wymienić również opiekę nad studentami w ramach programu Erasmus+ (dr W. Duranowski).

Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich przypisanych do zajęć na kierunku Ekonomia w większości mieszczą się w dyscyplinie ekonomia i finanse. Odpowiadają one na współczesne wyzwania i problemy ekonomii i finansów. Owoce tych działań są publikacje w krajowych i zagranicznych czasopismach, materiałach konferencyjnych oraz opublikowane monografie. Wśród najważniejszych monografii naukowych opracowanych przez wykładowców z kierunku Ekonomia wymienić można:

- Willmann M., **Maciejasz M.**, Finansowanie nieruchomości mieszkaniowych w Polsce, Studia i Monografie - Uniwersytet Opolski, nr 592, 2020, Uniwersytet Opolski;
- **Zagórowska A.**, Rauziński R., Słodczyk J., Procesy i struktury demograficzne na Śląsku po II wojnie światowej (województwa dolnośląskie, opolskie i śląskie), Studia i Monografie – Uniwersytet Opolski, nr 597, 2020, Uniwersytet Opolski;
- **Jasińska-Biliczak A.**, E-commerce: Towards new paradigms of economics. Studia i Monografie. Uniwersytet Opolski, No. 628, 2023, Opole;
- **Duranowski W.**, The Trailblazers of Educational Change: An Introductory Analysis of EdTech Market in Software Programming Education, Studia i Monografie – Uniwersytet Opolski, nr 609, 2021, Opole, Uniwersytet Opolski;
- **Witczak Z.**, Działalność gospodarcza i uposażenie klasztoru kanoników regularnych w Żaganiu do początku XVI wieku, Opole 2023;
- **Krzyszak M.**, Jańdziak A., (red.), Informacja – dobro publiczne czy prywatne? Nowe wyzwania: księga jubileuszowa poświęcona Profesorowi Adamowi Czerwińskiemu, Uniwersytet Opolski, Opole, 2022;
- **Jończy R.**, **Kaczmarczyk-Brol K.**, Socha M., Śleszyński P., Nierejestrowane wyludnienie i sytuacja na lokalnym rynku pracy powiatu nyskiego, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław 2021;
- Bisaga A., **Kauf S.**, Mijal A., (red.), Wymiary transformacji. Przemysł, rolnictwo, usługi publiczne. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Stanisławie Sokołowskiej, Uniwersytet Opolski, Opole, 2022;
- **Bogajewski T.**, Świat jak gra komputerowa. Podstawy mikro i makro ekonomii, Uniwersytet Opolski, Opole, 2024 (w druku);
- **Zagórowska A.**, **Malchar-Michalska D.**, (red), Postawy i zachowania studentów wobec edukacji i rynku pracy. Przykład Śląska, Uniwersytet Opolski, Opole, 2023 (w druku).

Pracownicy realizują również projekty badawcze - m. in. dr hab. inż. D. Malchar-Michalska, prof. UO, jak i dr hab. Agata Zagórowska, prof. UO Członkinie Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej (KNoPiPS) PAN w kadencji 2020-2024, nt. Postaw i zachowań studentów wobec edukacji i rynku pracy. Przykład Śląska. Badania te zostały uruchomione w 2017 roku w ramach Sekcji Regionalnych Badań Społecznych działającej w ramach KNoPiPS PAN. W 2024 roku uruchomiono trzecią edycję badań empirycznych w ramach tego projektu. Pracami Sekcji koordynują dr hab. Agata Zagórowska, prof. UO i dr hab. inż. D. Malchar-Michalska, prof. UO. W ramach Sekcji prowadzone są badania w trzech ośrodkach akademickich Śląska, tj. w Opolu, Katowicach i Wrocławiu. Członkami Zespołu badawczego są badacze z Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu i Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Z Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Opolskiego w skład zespołu wchodzi jeszcze: dr Wojciech Goleński oraz dr Daniel Rodzeń. Pokłosiem realizacji badań była konferencja zorganizowana w dniach 22-23 września 2022 roku, której

współorganizatorami byli Uniwersytet Opolski oraz Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej Polskiej Akademii Nauk (KNoPiPS). Konferencji przewodniczyły prof. dr hab. Gertruda Uściska, ówczesna Prezes ZUS, Przewodnicząca KNoPiPS PAN oraz dr hab. A. Zagórska prof. UO, kierująca Sekcją Regionalnych Badań Społecznych KNoPiPS PAN. Podczas konferencji zaprezentowano wyniki badań koordynowanych przez zespół z Katedry Rynku Pracy i Polityki Społeczno-Ekonomicznej UO. Ważnym punktem konferencji było uroczyste podpisanie umowy o współpracy między Uniwersytetem Opolskim a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. W 2023 roku, dr hab. Agata Zagórska została wybrana do KNoPiPS PAN na kolejną, trzecią kadencję.

Od 2023 roku prof. dr hab. R. Jończy kieruje projektem pt. Śląska ludność pochodzenia niemieckiego a Polacy pochodzenia napływowego. Różnice w sferze ekonomicznej i demograficznej (na przykładzie obszarów wiejskich województwa opolskiego). Projekt realizowany jest w Opolskim Parku Naukowo-Technologicznym w Partnerstwie z Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej. Finansowany jest ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Niemiec. W projekcie uczestniczą pracownicy Wydziału Ekonomicznego: dr N. Boichuk, dr K. Kaczmarczyk-Brol.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia biorą aktywny udział w konferencjach międzynarodowych i krajowych, uczestniczą w wydarzeniach mających na celu popularyzację nauki – prowadzą warsztaty, wykłady, gry i konkursy z nagrodami, w ramach np. Opolskiego Festiwalu Nauki, prowadzą zajęcia dla szkół średnich. Wśród innych dodatkowych aktywności, realizowanych poza zajęciami planowymi wymienić można m.in. takie jak: opieka nad uczniami – olimpijczykami z różnych szkół z Opola (dr hab. M. Maciejasz prof. UO, dr A. Bobrowska, mgr M. Musiał), opieka nad uczestnikami finału Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej organizowanej przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne z ramienia PTE O/Opole (dr hab. inż. D. Malchar-Michalska prof. UO). Przewodniczącą Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej - poziom regionalny jest dr hab. A. Zagórska prof. UO.

Powiązanie kształcenia z badaniami realizowane jest w kilku formach. Jedną z nich jest włączanie przez nauczycieli rezultatów badań naukowych do treści wykładanych przedmiotów (programów kształcenia). Studenci poznają wyniki badań prowadzonych w dyscyplinie ich studiów. Kolejny to prowadzenie badań przez nauczycieli akademickich i dzielenie się ich rezultatami ze studentami, co wzbogaca i aktualizuje wykładany materiał (np. dr hab. A. Zagórska, dr B. Fortuński, prof. S. Kauf). Ponadto łączenie dydaktyki akademickiej i badań naukowych odbywa się także poprzez angażowanie studentów w badania własne i/lub realizowane przez pracowników naukowych. Własna aktywność badawcza studentów kształtowana jest przede wszystkim w ramach zajęć z przedmiotów takich jak Wprowadzenie do badań naukowych, Badania naukowe. Studenci zdobywają wiedzę o elementach procesu badawczego, zwraca się uwagę nie tylko na przekaz wiedzy, ale i sposoby jej osiągnięcia - od konceptualizacji, poprzez opracowanie i przeprowadzenie badań, po prezentację ich wyników (np. dr hab. A. Zagórska prof. UO, prof. dr hab. R. Jończy, dr hab. Łukasz Mach). Pod opieką merytoryczną pracowników, studenci przygotowują się i uczestniczą w warsztatach/seminariach, których celem jest np.: nabycie umiejętności korzystania z baz danych (np. GUS) wraz z analizą i oceną danych w celu wykorzystania ich w pracach dyplomowych, poznanie specyfiki i zasad funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej (np. przy współpracy z ROPS w Opolu) oraz propagowanie roli ekonomii społecznej w gospodarce (np. dr hab. A. Zagórska). Współpraca naukowa ze studentami odbywa się także w ramach seminariów dyplomowych. Mogą je prowadzić nauczyciele akademicy ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Działalność studentów jest oparta na analizie i syntezie wyników badań i skoncentrowana na przygotowywaniu pracy dyplomowej/magisterskiej oraz dyskusjach. Przy współpracy z promotorem studenci opracowują metodykę badań, weryfikują metody i narzędzia badawcze. Efektem tej współpracy są zarówno prace dyplomowe jak i artykuły naukowe. Warto zaznaczyć, że najlepsze prace naukowe po otrzymaniu pozytywnych recenzji są publikowane w czasopiśmie studenckich: Opolskie Akademickie Forum Logistyki UO (O AFL), Studenckie Zeszyty Naukowe Wydziału Ekonomicznego UO (SZN WEUO) <http://we.uni.opole.pl/czasopisma/>.

Kolejną z form włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej jest oferta studenckich Kół Naukowych, których opiekunami są pracownicy Wydziału. Aktualnie aktywnie działają cztery Koła

Naukowe: Ekonomistów, AURUM, Gospodarki Przestrzennej, LogPoint <http://we.uni.opole.pl/kola-naukowe/>. Wśród różnych form ich działalności można zidentyfikować wiele różnorodnych działań bezpośrednio angażujących studentów w prowadzenie działalności naukowej i popularyzację jej wyników. Należą do nich m.in.: (współ)organizacja i udział w konferencjach naukowych/seminariach, wygłoszenie referatów, organizacja i udział w spotkaniach z naukowcami i ekspertami, przygotowanie i udział w warsztatach, organizacja konkursów.

Koło Naukowe Ekonomistów (KNE) organizuje 15.3.2024 na Wydziale Ekonomicznym UO I Opolską Konferencję Naukową Młodych Ekonomistów, Debiuty studenckie. Poza tym członkowie KNE zaplanowali również, organizację Igrzysk Ekonomicznych 2024, w których rywalizują uczniowie szkół średnich. Członkowie Koła biorą również udział w trzeciej edycji badań prowadzonych przez Sekcję Regionalnych Badań Społecznych Komitetu Nauk o Pracy i Polityki Społecznej PAN.

Prowadzona w Instytucie Ekonomii i Finansów **polityka kadrowa** związana jest w dużej mierze z niwelowaniem luki pokoleniowej, wzmocnieniem zespołu zajmującego się metodami ilościowymi oraz zatrudnianiem osób o wysokich kompetencjach językowych, które umożliwiają prowadzenie zajęć w językach obcych (angielski i/lub niemiecki).

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia ich dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne.

W wyniku kompleksowego przeglądu kadry prowadzącej kształcenie w ostatnich latach wyznaczono każdemu pracownikowi indywidualną ścieżkę rozwojową poprzez zatrudnienie na stanowiskach badawczo-dydaktycznych lub dydaktycznych.

W zakresie obsady zajęć dydaktycznych przestrzega się zasady, że wykłady prowadzone są przez osoby z tytułem naukowym profesora oraz ze stopniem dra habilitowanego lub doktora.

Na kierunku Ekonomia zajęcia prowadzone są przez pracowników będących również praktykami gospodarczymi, którzy przekazują wiedzę i umiejętności w wymiarze znajdującym zastosowanie gospodarcze.

W odniesieniu do wszystkich pracowników cyklicznie przeprowadzana jest ocena ich działalności w aspekcie naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym zgodnie z obowiązującym na UO systemem oceniania. Ostatnia ocena została przeprowadzona w 2021 r. za lata 2019-2021. Każdorazowo w przypadku wniosku pracownika o przedłużenie zatrudnienia oceniane są efekty jego pracy w wymienionych obszarach. Jednym z kryteriów oceny działalności dydaktycznej pracownika są wyniki anonimowych ankiet studenckich dotyczących realizacji poszczególnych zajęć. Ankietyzacja, zgodnie z procedurą oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów - SDJK-O-U8, prowadzona jest cyklicznie po zakończeniu każdego semestru i obejmuje wszystkie formy zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Stwierdzenia zawarte w kwestionariuszu ankiety odnoszą się między innymi do następujących aspektów procesu dydaktycznego: organizacja zajęć, aktywizowanie i usamodzielnianie studentów, komunikatywność przekazu, dyscyplina prowadzenia zajęć, a także ustosunkowanie się pracowników prowadzących zajęcia do studentów (dostępność, życzliwość, obiektywność oceniania, itp.).

Wyniki ankiet są analizowane przez Dziekana, Koordynatora kierunku oraz Wydziałową Komisję Oceny Jakości Kształcenia i upubliczniane na stronie internetowej Wydziału w zakładce Jakość kształcenia. W przypadku niskich ocen studentów i negatywnych opinii Dziekan Wydziału i Dyrektor Dyscypliny przeprowadza z pracownikiem rozmowę mającą na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji i wskazanie możliwości poprawy. W skrajnych przypadkach pracownik może zostać odsunięty od prowadzenia zajęć z danego przedmiotu lub też nie przedłużyć zatrudnienia jeśli umowa zawarta była na czas określony.

Ocena kadry realizującej proces kształcenia odbywa się także w ramach hospitacji zajęć dydaktycznych. Nadzór nad organizacją i realizacją hospitacji zajęć dydaktycznych sprawuje Dziekan Wydziału.

Za przygotowanie, realizację i sprawozdawczość z hospitacji zajęć dydaktycznych odpowiadają koordynatorzy kierunków. Procedura hospitacji zajęć dydaktycznych - SDJK-O-U12 wymaga sporządzenia harmonogramu hospitacji, poinformowania odpowiednich pracowników oraz sporządzenia stosownego protokołu. W przypadku stwierdzenia poważnych uchybień procesu dydaktycznego, prowadzący hospitację, za zgodą Dziekana, zobowiązani są do powtórnego przeprowadzenia hospitacji. Po zakończeniu roku akademickiego Koordynatorzy kierunków przygotowują sprawozdanie zbiorcze z hospitacji zajęć dydaktycznych. Jest ono przedmiotem analizy Komisji doskonalenia i oceny jakości kształcenia na Wydziale. Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych są brane pod uwagę przy ocenie nauczycieli akademickich, prowadzeniu polityki kadrowej i nagradzaniu pracowników, oraz wykorzystywane do stałego doskonalenia procesu dydaktycznego.

Motywowanie pracowników odbywa się poprzez indywidualny kontakt, a także rozmowy w gronie kierowników Katedr, podczas których prezentowane są wyniki naukowe oraz osiągnięcia dydaktyczne członków ich zespołu. W okresie ostatnich 5 lat sukcesem zakończyły się dwa postępowania habilitacyjne i jedno profesorskie. Dominika Malchar-Michalska uzyskała stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia. Edyta Szafranek uzyskała stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia, Sabina Kauf uzyskała tytuł profesora nauk społecznych. Stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse uzyskała Natalia Boichuk.

W Uniwersytecie funkcjonuje system nagród. Za osiągnięcia naukowe, do których zalicza się m.in. wysoko punktowane publikacje, uzyskanie stopnia awansu naukowego pracownik może otrzymać nagrodę Rektora. Z kolei w dziedzinie dydaktyki przyznawane są corocznie przez Rektora nagrody Quality. Laureaci muszą wykazać się wysoką oceną studentów oraz osiągnięciami w zakresie m. in. opracowania programu nauczania, przygotowania i złożenia wniosku o utworzenie kierunku studiów, opieki merytorycznej nad nagrodzoną pracą dyplomową studenta. Pracownicy Wydziału Ekonomicznego regularnie znajdują się w gronie osób nagrodzonych.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecenie: usunięcie nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia	Uczelnia usunęła wskazane przez PKA nieprawidłowości w obsadzie zajęć. Część pracowników, których kompetencje zakwestionowano nie pracuje już na Uniwersytecie Opolskim. W pozostałych przypadkach prowadzenie zajęć, do których odnieśli się eksperci PKA powierza się pracownikom posiadającym niezbędne kompetencje.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu Opolskiego, na którym prowadzony jest oceniany kierunek dysponuje **nowoczesną bazą naukowo-dydaktyczną** sprzyjającą realizacji procesu kształcenia i prowadzeniu badań naukowych. Budynek Wydziału przy ulicy Ozimskiej 46a w Opolu jest zlokalizowany w strefie centralnej miasta, w niewielkiej odległości od kampusu Uniwersytetu Opolskiego, dworca PKP, PKS. Dostępność obiektu zarówno pod względem komunikacji pieszej, rowerowej, transportu zbiorowego (autobus miejski) jak również komunikacji samochodowej należy ocenić jako bardzo dobrą.

Budynek Wydziału Ekonomicznego podlega sukcesywnym remontom i pracom modernizacyjnym w celu stworzenia optymalnych warunków do studiowania. Dotychczas wyremontowano sale przeznaczone na cele dydaktyczne, pomieszczenia biblioteki wydziałowej wraz z czytelnią, węzły sanitarne. Ocieplono również ściany budynku, a na jego dachu umieszczono panele słoneczne. Ponadto wymieniono system grzewczy.

Wydział Ekonomiczny dysponuje 18 pomieszczeniami dydaktycznymi przeznaczonymi bezpośrednio dla studentów, wśród których są: trzy laboratoria komputerowe i jedno mobilne (łącznie 66 stanowisk), dziewięć sal dydaktycznych o zróżnicowanej wielkości oraz sala wykładowa (aula) – wszystkie wyposażone w sprzęt multimedialny oraz cztery sale seminaryjne, sala konferencyjna (szczegółowy wykaz sal w zał. nr 1).

W budynku znajdują się także inne pomieszczenia służące studentom, jak: pomieszczenie organizacji studenckich działających na Wydziale, biblioteka Wydziału Ekonomicznego o powierzchni 550 m², zaplecze sanitarne.

Na terenie obiektu znajdują się przestronne hole, gdzie studenci mogą oczekiwać na zajęcia (z ławkami, krzesłami, stołami). Uzupełnieniem przestrzeni funkcjonalnej na Wydziale jest punkt kserograficzny.

W roku akademickim 2023/2024 na Wydziale Ekonomicznym w trybie stacjonarnym studiuje 617 osób, a łącznie ze studentami studiów niestacjonarnych – 688 osób. Przy maksymalnym wykorzystaniu, w salach dydaktycznych znajduje się ok. 772 miejsc. Daje to możliwość realizacji większości zajęć w obrębie jednego budynku, co stanowi zaletę, ułatwia organizację procesu kształcenia, jak również wpływa pozytywnie na identyfikację studentów z Wydziałem.

Studenci kierunku Ekonomia korzystają także z infrastruktury dostosowanej do nauki języków obcych oraz zajęć z wychowania fizycznego. Zajęcia nauki języków obcych odbywają się w budynku Studium Języków Obcych dysponującym dziewięcioma salami z liczbą miejsc od 15 do 20. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w budynku Studium Wychowania Fizycznego i Sportu dysponującym sześcioma salami z liczbą miejsc od 12 do 50.

Studenci kierunku Ekonomia, co do zasady, nie odbywają zajęć poza Uczelnią, chyba że są to wyjazdy studyjne do firm/instytucji. Dobór tych miejsc jest weryfikowany m.in. ze względu na profil działalności, a opiekun grupy dba o dobór odpowiednich instytucji z adekwatną infrastrukturą i wyposażeniem. Najczęściej miejscami tymi są pomieszczenia biurowe, administracyjne przedsiębiorstw, w których odbywana jest praktyka. Każdy student rozpoczyna praktykę od uczestnictwa w szkoleniu BHP. Koordynator praktyk nie weryfikuje stanu infrastruktury i wyposażenia organizacji/instytucji, w których są realizowane praktyki studenckie, jednak studenci proszeni są o zgłaszanie wszelkich nieprawidłowości związanych z miejscem odbywania praktyk studenckich. Nie odnotowano do tej pory żadnych negatywnych uwag dotyczących infrastruktury i wyposażenia firm/instytucji, które skutkowałyby koniecznością przerwania praktyk.

Cały budynek Wydziału objęty jest zasięgiem Internetu (WLAN) – **bezprzewodowej sieci Eduroam** za pomocą jedenastu punktów dostępowych. Wszystkie stanowiska w laboratoriach komputerowych, jak również wszystkie sale dydaktyczne posiadają dostęp do Internetu.

W Uniwersytecie Opolskim funkcjonuje system USOS (Uniwersytecki System Obsługi Studiów), który zapewnia kompleksową obsługę toku studiów, studentów, doktorantów oraz pracowników naukowo-dydaktycznych. W budynku Wydziału znajduje się 6 stanowisk do pracy w tym systemie. W 2021 r. system został wdrożony w wersji mobilnej jako aplikacja.

Wydział posiada systematycznie aktualizowaną stronę internetową (www.we.uni.opole.pl). Publikowane są tam informacje dotyczące wszelkich procesów dydaktycznych, w tym m.in.: rekrutacji, programów kształcenia, planu zajęć, praktyk, jakości kształcenia, aktualności, dokumenty, terminarz, odnośnik do stron studenckich kół naukowych i wydawanych na Wydziale czasopism naukowych. Za jej pośrednictwem publikowane są m. in. zapowiedzi o nadchodzących wydarzeniach i relacje z wydarzeń, powiadomienia o konkursach, konferencjach. Dodatkowym kanałem komunikacji ze studentami,

kandydatami na studia, absolwentami i pracodawcami jest aktywnie prowadzony profil Wydziału Ekonomicznego w mediach społecznościowych Facebook: www.facebook.com/wydzialekonomiczny.

Pracownicy i studenci, posiadający aktywne konto pocztowe w domenie @uni.opole.pl oraz @student.uni.opole.pl., mają również dostęp do platform e-learningowych: platforma Moodle (moodle.uni.opole.pl) oraz e-studia UO (estudia.uni.opole.pl). Platforma MS Teams jest zintegrowana z systemem informatycznym UO, co ułatwia komunikację wykładowców ze studentami. W przypadku studentów dodatkowo muszą oni być zapisanymi na aktualny semestr (cykl dydaktyczny w systemie USOS). Uczelnia zapewnia odpowiednią infrastrukturę sprzętową (serwerową), pozwalającą na dostęp do systemu przez całą dobę. Pracownicy Centrum Informatycznego oraz Centrum Nowoczesnych Technologii dbają o bezawaryjne działanie systemu, a także służą pomocą w wypadku problemów technicznych (pomoc kierowana jest zarówno do studentów, jaki i do dydaktyków). Centrum Informatyczne oraz Centrum Nowoczesnych Technologii, za pośrednictwem strony internetowej, zamieszcza porady oraz instrukcje dotyczące korzystania z tych platform. Dydaktycy mają stały dostęp do tych materiałów szkoleniowych, mogą z nich korzystać w dowolnym czasie. Ponadto Centrum Nowoczesnych Technologii oferuje możliwość przeprowadzenia szkolenia z metodyki zdalnego nauczania dla wykładowców. Szczegółowe informacje na temat dostępnych narzędzi do pracy zdalnej znajdują się na stronie: <https://centrum.uni.opole.pl/narzedzia-do-pracy-zdalnej-w-uo/>.

Prowadzący zajęcia, w ramach dostępnych platform, mają możliwość korzystania w swej pracy z szeregu narzędzi służących do komunikacji i wymiany informacji ze studentami. Kontakt może być realizowany za pomocą narzędzi komunikacji synchronicznej i asynchronicznej. Szeroki zakres dostępnych narzędzi pozwala na aktywne prowadzenie zajęć, w trakcie których studenci mają możliwość uczestniczenia w dyskusji, uzupełniania wiedzy, a prowadzący ma możliwość jej weryfikowania, oceniania oraz śledzenia (i dokumentowania) aktywności na zajęciach. Umożliwia także prowadzenie konsultacji zarówno grupowych, jak i indywidualnych.

Co do ogólnej zasady, metody i techniki kształcenia na odległość na ocenianym kierunku studiów są stosowane w procesie dydaktycznym uzupełniająco, jako aktywizujące proces kształcenia i uczenia się. Z uwagi na to materiały dydaktyczne, opracowane w formie elektronicznej, przygotowywane są do zagadnień realizowanych zdalnie. Obszary robocze poszczególnych przedmiotów, zaplanowane do kształcenia na odległość, mogą zawierać materiały zróżnicowane pod względem treści, przeznaczenia i formy (np. prezentacje multimedialne, materiały graficzne, studia przypadków, akty prawne, mapy, wykresy, zbiory zadań, przykłady, zestawy interaktywnych ćwiczeń).

Budynek Wydziału Ekonomicznego ma **udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami**: windę zainstalowaną w 2016 r. (udźwig 630 kg); domofony przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami na każdym piętrze. Dowóz windą na poziom -1, gdzie mieści się biblioteka Wydziału oraz parter i piętra I, II do sal wykładowych i gabinetów pracowników. Szerokie korytarze i drzwi oraz toalety ułatwiają poruszanie się osobom z dysfunkcjami ruchu. Osoby z niepełnosprawnościami mogą również korzystać z parkingu wewnętrznego (zlokalizowanego tuż przy windzie). Przy głównym wejściu do budynku zostały zamontowane na schodach balustrady. Strona internetowa Wydziału Ekonomicznego umożliwia dotarcie do informacji osobom niedowidzącym.

Studenci mogą korzystać z zasobów infrastrukturalnych Uczelni w ramach zajęć, konsultacji, spotkań kół naukowych czy zebrań samorządu studenckiego. Przestrzeń do pracy mogą znaleźć zarówno w salach dydaktycznych Uczelni, przestrzeni biblioteki i czytelnii, ale również w przestrzeni korytarzy i holu, na których przygotowano kilka stref do pracy (ławki, krzesła, stoliki). W przygotowaniach jest również Klub Studenta.

Wszystkie **sale dydaktyczne** w budynku Wydziału oraz laboratoria komputerowe wyposażone są w projektory multimedialne lub telewizory na stanowisku nauczycielskim umożliwiające podłączenie komputerów przenośnych. Wydział dysponuje łącznie 66 stanowiskami komputerowymi w tym: trzema laboratoriami komputerowymi (46 stanowisk), jednym laboratorium mobilnym (20 stanowisk) oraz jedną salą seminaryjną z funkcjonalnością laboratorium komputerowego na 5 stanowisk. W pracowniach komputerowych Wydziału zainstalowane jest oprogramowanie systemowe: Microsoft

Windows (w wersjach 10, 11) z interfejsem w języku polskim i angielskim. Laboratoria komputerowe są wyposażone w pakiet specjalistycznych programów graficznych, analitycznych i logistycznych w tym:

- STATISTICA – pakiet oprogramowania statystycznego i analitycznego + zestaw do Analiz Marketingowych i Rynkowych;
- SYMFONIA – pakiet edukacyjny programu dla księgowości i zarządzania procesami;
- AutoCAD - oprogramowanie CAD do projektowania dowolnych obiektów;
- ArcGIS, QGIS – pakiet programów do pracy na mapach i danych Systemu Informacji Geograficznej (GIS);
- Map Viewer – program do tworzenia map tematycznych, odwzorowań i analizy przestrzennej
- MS Office – pakiet biurowy;
- MS Project - oprogramowanie wspomagające zarządzanie projektami, zasobami, czasem i finansami projektu;
- Platforma TransEdu wspierająca edukację branży TSL;
- Blue Ocean Strategy Simulation;
- Microsoft Dynamics 365.

Ponadto zainstalowane jest również wolne oprogramowanie dostępne w zasobach Internetu, np. pakiet biurowy Libre Office, przeglądarki internetowe: Mozilla Firefox, Google Chrome.

W razie potrzeby istnieje możliwość wykorzystania zasobów sprzętowych i programowych będących na wyposażeniu pracowni komputerowych poza zajęciami. Studenci mogą skorzystać z pracowni w porozumieniu z opiekunem pracowni oraz prowadzącymi zajęcia.

W ramach sieci komputerowej Wydziału pracownicy i studenci mają dostęp do baz danych: EMIS Intelligence REGION, OECD iLibrary, Taylor & Francis Online – kolekcja Business, Management & Economics, Scopus, Springer, Web of Science, LEX Akademia Optimum, LEGALIS oraz książek elektronicznych IBUK Libra.

System biblioteczny Uniwersytetu Opolskiego obejmuje bibliotekę główną oraz jedenaście bibliotek specjalistycznych, w tym bibliotekę Wydziału Ekonomicznego. Biblioteka oferuje szeroki dostęp do kolekcji książek elektronicznych, bazy EMIS oraz wielu innych baz danych (szczegóły w załączniku nr 2, **Biblioteka Wydziału Ekonomicznego** posiada bogaty księgozbiór z zakresu nauk ekonomicznych i dyscyplin pokrewnych, a w szczególności: ekonomii wraz z historią myśli ekonomicznej, polityki ekonomicznej, zarządzania, marketingu, ekonometrii, finansów i bankowości, rachunkowości, międzynarodowych stosunków gospodarczych, statystyki i demografii, pracy i polityki społecznej.

Całość powierzchni bibliotecznej to 550 m², w tym 330 m² zajmuje wypożyczalnia i czytelnia z wolnym dostępem do książek i bieżących czasopism (pozostałe 220 m² stanowią magazyny). Do dyspozycji czytelników przewidziane jest 39 miejsc do pracy indywidualnej i grupowej oraz 4 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i elektronicznych baz danych (w tym 1 stanowisko dostosowane do potrzeb osób niedowidzących). Zbiory Biblioteki liczą obecnie ponad 62,000 woluminów książek oraz ponad 13,000 woluminów czasopism krajowych i zagranicznych.

Od listopada 2023 biblioteka Uniwersytetu Opolskiego wdrożyła najnowocześniejszy system działający w chmurze ALMA, wraz ze sprawdzoną wyszukiwarką PRIMO nasi użytkownicy otrzymali jeszcze lepsze i bardziej efektywne narzędzia do korzystania z obszernej kolekcji książek, czasopism, materiałów elektronicznych.

Biblioteka Wydziału Ekonomicznego umożliwia także czytelnikowi pracę na własnym sprzęcie komputerowym, a także dostęp do WiFi – bezprzewodowego Internetu działającego na terenie Wydziału. Szczegóły dotyczące bazy bibliotecznej zamieszczono w załączniku do niniejszego Raportu (Pkt 5b).

Na Wydziale prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Biorą w nich udział: przedstawiciele władz dziekańskich, studentów, nauczycieli akademickich, administrator sieci komputerowych, kierownik biblioteki Wydziału Ekonomicznego oraz pracownik administracyjny Biura Wydziału Ekonomicznego. Przeglądy te stanowią podstawę do

podjęcia działań zmierzających do poprawy stanu infrastruktury. Zwiększa to komfort pracy nauczycieli prowadzących zajęcia, oraz studentów w czasie zajęć poprzez lepszy dostęp do przekazywanych treści. Utrzymanie pełnej „sprawności” sal dydaktycznych pozwala na pełną realizację programów kursów oferowanych słuchaczom na ocenianym kierunku. Każdy nauczyciel akademicki ma możliwość, poprzez wypełnienie ankiety, dokonania oceny infrastruktury wydziałowej (SDJK -O-U9 - Procedura oceny realizacji procesu doskonalenia jakości kształcenia na UO dokonywanej przez nauczycieli akademickich).

Kompleksowe i doraźne remonty pomieszczeń prowadzone w ramach poprawy stanu infrastruktury dydaktycznej, są finansowane ze środków Uczelni dedykowanych bieżącej działalności Wydziału Ekonomicznego oraz ze środków przeznaczonych na inwestycje i remonty realizowane w Uczelni. Wykaz głównych inwestycji przeprowadzonych na Wydziale Ekonomicznym w latach 2019-2024 znajduje się w załączniku do niniejszego Raportu (pkt 5a).

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecenie: dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający im pełny udział w procesie nauczania, łącznie z dostępem do odpowiedniej liczby toalet.	Dzięki przeprowadzonemu remontowi toalet oraz wyposażeniu w schodofaż Budynek Wydziału Ekonomicznego dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Obecnie mogą one brać pełny udział w procesie nauczania.
2.	Zalecenie: zapewnienie studentom oraz pracownikom Uczelni dostępu do specjalistycznego oprogramowania. Oprogramowanie to powinno być sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiające prawidłową realizację zajęć. podjęcie systemowych działań, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny tego kryterium.	Do specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego podczas zajęć na kierunku Ekonomia zaliczamy: <ul style="list-style-type: none"> – STATISTICA – pakiet oprogramowania statystycznego i analitycznego + zestaw do Analiz Marketingowych i Rynkowych; – SYMFONIA – pakiet edukacyjny programu dla księgowości i zarządzania procesami; – AutoCAD - oprogramowanie CAD do projektowania dowolnych obiektów; – QGIS – pakiet programów do pracy na mapach i danych Systemu Informacji Geograficznej (GIS); – Map Viewer – program do tworzenia map tematycznych, odwzorowań i analizy przestrzennej, – Blue Ocean Strategy Simulation; – Microsoft Dynamics 365. Wymienione oprogramowanie jest sprawne i aktualizowane tak, aby nie odbiegało od aktualnie używanych w działalności naukowej. Zarówno studenci jak i pracownicy mają dostęp do tego oprogramowania.

		Każdy komputer znajdujący się w laboratorium wyposażony jest również w pakiet biurowy MS Office (w tym Excel). To samo dotyczy komputerów, z których korzystają pracownicy.
--	--	---

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Szczegółowe zagadnienia odnoszące się do programów studiów konsultowane są z przedstawicielami interesariuszy wewnętrznych (studentami i pracownikami) oraz interesariuszami zewnętrznymi - **przedstawicielami przedsiębiorstw/institucji z lokalnego rynku pracy**. Opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (pisemne i ustne) są uwzględniane podczas prac nad opracowaniem nowego programu studiów, w tym efektów uczenia się. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi, przede wszystkim z uwagi na ich zaangażowanie w pracę zawodową, odbywają się głównie poprzez cykliczne spotkania na wydziale, indywidualne spotkania, rozmowy, korespondencję e-mail. Ich celem jest weryfikacja oczekiwań co do efektów uczenia się i sylwetki absolwenta kierunku Ekonomia.

Oczekiwania formułowane przez podmioty reprezentujące otoczenie społeczno-gospodarcze w odniesieniu do procesu kształcenia brane są pod uwagę przy formułowaniu projektów dydaktycznych. Celem każdego z wdrażanych projektów jest dostosowanie kształcenia prowadzonego na Wydziale Ekonomicznym do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego (gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa) poprzez szereg działań stymulujących współpracę z tym otoczeniem.

Projekty umożliwiają - w ramach udzielonego wsparcia monitorowanego przez NCBiR – testowanie i ocenę skuteczności poszczególnych działań w realiach Wydziału Ekonomicznego. W 2023 r. zakończyliśmy finansowany z NCBiR projekt pt. „Kształcenie Dla Rozwoju sektor A Usług dla biznesu w Opolu” [KaDRA UO]. Wartość projektu: 3 769 216,65 zł, w tym wkład Funduszy Europejskich: 3 176 695,79 zł. Projekt rozpoczęty w 2020 r. trwał do 2023 r., strona projektu: [Kształcenie Dla Rozwoju sektorA Usług dla biznesu w Opolu | Strona Uniwersytetu Opolskiego](#). W projekcie dla 100 studentów przewidziano organizowanie wizyt studyjnych u pracodawców, jako skutecznej metody zapoznawania studentów z realiami pracy w danym przedsiębiorstwie lub instytucji, szkolenia certyfikowane z kompetencji wchodzących w skład ZRK.

W celu doskonalenia programu studiów na kierunku Ekonomia pracownicy Wydziału współpracują z różnorodnymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z potencjalnymi pracodawcami - mikro, małymi, średnimi i dużymi przedsiębiorstwami (np. Bank Pekao SA, „ZAGA Fundusze Europejskie”, IFM Ecolinck Sp. z o.o., Polaris Poland Sp. z o.o., Nowa Itaka Sp. z o.o., Stocznia Koźle Sp. z o.o.), przedstawicielami instytucji państwowych, samorządu województwa i innymi instytucjami, takimi jak: Urząd Statystyczny w Opolu, Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki, Aglomeracja Opolska, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Opolu, Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, Ochotniczy Hufiec Pracy (WK OHP w Opolu), NBP Oddział Okręgowy w Opolu, Fundacja GS1. Część współpracujących z Wydziałem pracodawców przyjmowało studentów kierunku Ekonomia na praktyki. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi obejmuje działania mające na celu tworzenie i opiniowanie programu studiów. Programy kształcenia na I oraz II stopniu studiów na kierunku Ekonomia były poddawane zewnętrznym konsultacjom. W latach 2021-2023 przy współudziale pracodawców:

- powstał zmodyfikowany wykaz kierunkowych efektów uczenia na I i II stopniu kierunku Ekonomia,
- zredukowano w obszarze modułów liczbę przedmiotów,
- opracowano merytoryczny zakres nowej specjalności na II stopniu studiów (Analiza rynku),
- określono umiejętności pożądane przez pracodawców (szczególnie podkreślano wagę kompetencji społecznych), które mają być uzyskiwane w ramach przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne (zastąpiono nimi dotychczasowe obowiązkowe praktyki studenckie).

Należy podkreślić, że podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego przekazują wiedzę podczas realizowanych dla grup studentów wizyt studyjnych w ich siedzibie oraz spotkań organizowanych na Wydziale. Przykładowe wizyty odbyły się w przedsiębiorstwach: OZAS-ESAB sp. z o.o. w Opolu, Polaris Opole sp. z o.o., Hard Beans Coffee Roasters sp. z o.o. (Hbcr), Siegenia-Aubi sp. z o.o. oraz w siedzibie NBP w Opolu. Wizyty te pozwalają na podniesienie poziomu wiedzy studentów, skonfrontowanie wiedzy teoretycznej z wiedzą praktyczną. W 2023 r. miało miejsce na Wydziale szereg spotkań przedstawicieli pracodawców ze studentami, np.:

- spotkanie „Służba w ABW” (prowadzący – funkcjonariusz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego),
- spotkanie “Efektywność organizacji w praktyce => Jak wykorzystać KPI w codziennej pracy” (prowadząca - Senior Finance Manager w IAC),
- spotkanie “I...TAKI bilet do kariery- możliwości pracy i praktyk w największym polskim biurze podróży”,
- spotkanie „Otwarty dzień skarbowo-bankowy” (prowadzący – przedstawiciele Narodowego Banku Polskiego, Krajowej Administracji Skarbowej).

Istotnymi interesariuszami zewnętrznymi Wydziału Ekonomicznego są szkoły ponadpodstawowe z województwa opolskiego i województw ościennych. Mając na uwadze dobro młodzieży i jej wszechstronny rozwój Wydział dąży do współpracy opartej na wspieraniu i wzbogacaniu procesu dydaktycznego w szkołach ponadpodstawowych oraz pobudzenia samodzielności i aktywności umysłowej uczniów w zdobywaniu kolejnych umiejętności i wyborze dalszej drogi kształcenia. Głównym założeniem współpracy jest integrowanie szkolnych i pozaszkolnych działań dydaktycznych uwzględniających pasje i zainteresowania uczniów, w tym motywowanie do udziału w konkursach i olimpiadach (pracownicy Wydziału prowadzą konsultacje dla uczniów II LO w Opolu pod kątem przygotowania do Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej). Uczniowie mogli korzystać z zasobów bibliotecznych Wydziału, a także uczestniczyć w spotkaniach kół naukowych. Przykładami inicjatyw podejmowanych na rzecz uczniów szkół jest organizowanie warsztatów i wykładów (np. w ramach cyklu Festiwal Nauki - Zespół Szkół nr 1 w Kluczborku; Festiwal Akademicki – Zespół Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim; Festiwal Wiedzy - I LO w Wodzisławiu Śląskim). Ponadto Wydział Ekonomiczny objął patronatem klasę o profilu ekonomicznym (rozszerzona ekonomia, geografia oraz j. obcy) w III LO w Opolu. W ramach tej umowy pracownicy Wydziału prowadzą zajęcia z ekonomii dla uczniów. Kolejnym ważnym wydarzeniem organizowanym przez pracowników Wydziału Ekonomicznego przy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi są coroczne seminaria pt. „Opolski Dzień Informacji Geograficznej” w ramach Międzynarodowego Dnia Systemów Informacji Geograficznej, które obejmuje wykłady oraz warsztaty, podczas których prezentowane są nowoczesne rozwiązania stosowane do pozyskiwania i modelowania danych przestrzennych, w tym m.in. oprogramowanie GIS, aplikacje mapowe. Patronat merytoryczny nad seminarium obejmują wiodące w Polsce i na świecie firmy branży geoinformatycznej (m.in. Esri Polska Warszawa, Tpi Wrocław, Geo-System Warszawa, SHH Wrocław, ProGea 4D Kraków, NetGIS Opole). Wydarzenie to organizowane jest w regionie tylko w Uniwersytecie Opolskim na Wydziale Ekonomicznym, ma charakter otwarty i jest dedykowane studentom, uczniom szkół średnich, praktykom, pracownikom administracji samorządowej oraz wszystkim zainteresowanym możliwościami wykorzystania technologii GIS w różnych dziedzinach życia.

Na Wydziale Ekonomicznym organizowane są inne ważne wydarzenia, których beneficjentami są uczniowie. Mowa o regionalnej Olimpiadzie Statystycznej, Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej (etap okręgowy). Przewodniczącą Komitetu Okręgowego OWE jest prof. dr hab. Agata Zagórska. Dr hab. inż. D. Malchar – Michalska, prof. UO jest sekretarzem Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.

W ramach współpracy z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym organizowane są wykłady otwarte z cyklu Opolskich Spotkań Ekonomistów. W wykładach uczestniczą studenci i pracownicy Uniwersytetu Opolskiego, przedstawiciele samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy, nauczyciele, uczniowie szkół oraz wszyscy zainteresowani problemami ekonomicznymi. W ostatnich kilku latach odbyły się

m. in. wykłady: Enrico Ciullo z firmy Bosetti Global Consulting pt. „Kształtowanie modelu współpracy biznesowej. Wspieranie włoskich inwestycji produkcyjnych w Polsce”, profesora dr hab. Zenona Wiśniewskiego z Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu pt. „Efektywność polityki rynku pracy w Polsce”, doktora hab. Bartosza Michalskiego z Uniwersytetu Wrocławskiego pt. „Specyfika polsko-niemieckich stosunków handlowych w perspektywie pułapki średniego dochodu”.

Doskonalenie programu studiów dla kierunku Ekonomia jest realizowane na bieżąco. W procesie formułowania kierunkowych efektów uczenia się dążono do ujęcia kluczowych z punktu widzenia pracodawców oraz przyszłych absolwentów kompetencji niezbędnych do sprawnego poruszania się w realiach współczesnego międzynarodowego rynku pracy. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter stały. Jest istotnym źródłem informacji i podlega monitorowaniu. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego podlegają corocznie weryfikacji przez Wydziałową Komisję Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wpływ współpracy wydziału z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego na rozwój ocenianego kierunku studiów należy uznać za znaczący i korzystny.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Praktyka działania Instytutu Ekonomii i Finansów uwzględnia cztery główne narzędzia służące umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na kierunku Ekonomia (I i II stopnia) w przypadku studiów prowadzonych w języku polskim:

- nauka języka obcego (zarówno na I, jak i na II stopniu);
- kursy kierunkowe prowadzone w języku obcym (na I stopniu);
- realizacja części programu studiów zagranicą w ramach wymiany Erasmus;
- uczestnictwo studentów w wykładach prowadzonych przez gości z zagranicy i w międzynarodowych projektach.

W ramach realizowanego programu studiów studenci Wydziału Ekonomicznego mają obowiązek uczenia się języków obcych (do wyboru język: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, włoski, rosyjski) oraz poprzez zdanie egzaminu uzyskania potwierdzenia znajomości wybranego języka obcego na poziomie B2 (na studiach I stopnia) oraz B2+ (na studiach II stopnia). Metodą weryfikacji osiągnięcia przypisanego do lektoratu na poziomie B2 efektu uczenia się jest egzamin obejmujący pięć elementów (czytanie, struktura leksykalno-gramatyczna, słuchanie, język specjalistyczny, mówienie).

Studenci mają również możliwość przystąpienia do egzaminu BUSINESS LANGUAGE TESTING SYSTEM (BULATS) oraz uzyskania certyfikatu językowego TELC (honorowanego na terenie UE). Zapisy na lektoraty języków obcych odbywają się poprzez rejestrację internetową <http://sjo.uni.opole.pl/>. Studenci przed dokonaniem zapisu na zajęcia z konkretnego lektoratu, mają możliwość samodzielnego określenia poziomu znajomości języka obcego poprzez wypełnienie testu diagnostycznego, który dostępny jest na stronie Studium Języków Obcych.

Podnoszenie kompetencji językowych niezbędnych w procesie umiędzynarodowienia ma również miejsce podczas zajęć z przedmiotów kierunkowych. Na studiach I stopnia realizowany jest przedmiot Ekonomia w języku obcym w wymiarze 30h, oferowany w języku angielskim lub niemieckim.

Pracownicy Wydziału Ekonomicznego zdając sobie sprawę z wagi umiędzynarodowienia procesu kształcenia podjęli w 2016 r. działania zmierzające do utworzenia na kierunku Ekonomia specjalności w języku angielskim. Po przeprowadzeniu szeregu konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, poprzedzonymi analizą wzorców międzynarodowych, zdecydowano o ostatecznym kształcie programu studiów. W konsultacjach uczestniczyli również przedstawiciele Uniwersytetu w Poczdamie. Na Ekonomii I stopnia zaoferowano specjalność International Business, a na Ekonomii

II stopnia specjalność Sustainable Development. Pierwszy nabór na te studia miał miejsce w 2017 r. Ponieważ wszystkie przedmioty prowadzone są w tym przypadku w języku angielskim, znacząca większość studentów to obcokrajowcy. W zajęciach tych często biorą udział również przyjeżdżający do Opola uczestnicy wymiany Erasmus oraz studenci innych uczelni, z którymi UO ma podpisane umowy o współpracy. Aby sprawniej rekrutować i obsługiwać obcokrajowców, programy kształcenia, sylabusy (USOS) i informacje na stronie internetowej Wydziału są dostępne w języku angielskim.

Bardzo ważnym elementem rozwijania współpracy międzynarodowej jest uczestnictwo Uniwersytetu Opolskiego w projekcie FORTHEM (Fostering Outreach within European Regions, Transnational Higher Education and Mobility: <http://forthem.uni.opole.pl/>). W ramach FORTHEM początkowo siedem, a następnie dziewięć uniwersytetów (Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Johana Gutenberga w Moguncji, Uniwersytet w Burgundii, Uniwersytet w Jyväskylä, Uniwersytet w Palermo, Uniwersytet Łotewski, Uniwersytet w Walencji, Uniwersytet w Agder oraz Uniwersytet Luciana Blagi w Sybinie) posiadających wcześniej rozległe globalne i europejskie partnerstwa oraz wspólne doświadczenie w projektach akademickich, łączy siły i dzieli się sieciami w celu stworzenia stałego wielostronnego i europejskiego środowiska współpracy. FORTHEM przejdzie od przedmiotowych dwustronnych umów o mobilności Erasmusa i trójstronnych projektów edukacyjnych do ogólnouczelnianych umów o mobilności i pogłębionej wielostronnej współpracy w zakresie edukacji i działań informacyjnych. Projekt w obecnym kształcie stanowi kontynuację podjętej w 2021 roku współpracy w tym obszarze. Pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów są od początku istnienia konsorcjum zaangażowani w koordynację działań w różnych obszarach badawczych. Również studenci Wydziału Ekonomicznego uczestniczą w różnych inicjatywach tego sojuszu. Wybrane aktywności pracowników Wydziału Ekonomicznego w obrębie konsorcjum dotyczyły:

1. dr hab. Rafał Matwiejczuk, prof. UO - Koordynacja prac w projekcie z ramienia Kolegium Rektorskiego Uniwersytetu Opolskiego, Przewodniczący Zespołu ds. *Logo HRS4R – HR Excellence in Research*; przedstawiciel UO w Mission Board w WP9
2. dr hab. Dominika Malchar-Michalska, prof. UO - przedstawiciel UO w jednym z zespołów badawczo-edukacyjnych *Resilience, Life Quality and Demographic Change* (Odporność, jakość życia i zmiany demograficzne); Członek zespołu *Quality Assurance*; Członek zespołu WP3 *Co-creation of common long-term R&I agendas for FORTHEM* w projekcie FIT FORTHEM finansowanym z programu badań i innowacji Horyzont 2020 Unii Europejskiej, umowa grantowa No. 101017248; Członek zespołu FORTHEM realizujący zadanie projektowe 6.4: *Weel-being issue: students and academic Staff*; udział w międzynarodowym projekcie naukowo-badawczym w latach 2021-2022 (jako jeden z głównych realizatorów; przedstawiciel Uniwersytetu Opolskiego), w którym brali udział badacze z Łotwy, Niemiec, Hiszpanii, Włoch, Francji i Finlandii pt. *MeCOPES (Mechanisms of coping with pandemic-induced individual economic shocks)*/Mechanizmy radzenia sobie z indywidualnymi szokami ekonomicznymi wywołanymi pandemią), dotyczącym problematyki *Resilience and Covid-19*. Projekt był realizowany w ramach sojuszu FORTHEM. W ramach projektu zaprojektowano międzynarodowe badanie ankietowe, zorganizowano seminaria naukowe dla studentów i doktorantów;
3. dr hab. Marta Maciejasz, prof. UO – local co-ordinator of Digital Transformation Lab, kierownictwo projektu pt. „*Perspectives of European economies’ digitalization*” w ramach konsorcjum FORTHEM z udziałem Uniwersytetu Opolskiego (Lider projektu), University of Valencia (Hiszpania), University of Jyväskylä (Finlandia); przedstawiciel UO w WP9: Service 2 Society, udział w pracach zespołu w ramach zadania 9.7; przedstawiciel UO w Mission Board w WP9
4. dr Robert Poskart – udział w pracach Digital Transformation Lab;
5. dr Natalia Boichuk – udział w dniu 13 kwietnia 2022 r. w Speed Dating w ramach FORTHEM w celu nawiązania kontaktu z naukowcami z krajów partnerskich oraz dzielenia się doświadczeniem.

6. dr Anna Bruska - udział w dniu 5 lipca 2021 w warsztatach na temat dobrych praktyk współpracy między uniwersytetami a otoczeniem biznesowym i społecznym, zarządzania innowacjami i kompetencji w ramach przedsiębiorczości. Warsztat organizowany był w ramach projektu FIT FORTHEM (obszar profesjonalizacja kadry). Dr Anna Bruska reprezentowała Uniwersytet Opolski w ramach FIT FORTHEM w warsztacie "The nexus knowledge-market: university-industry cooperation, innovation management, and entrepreneurship".
7. dr inż. Iwona Pisz – udział w pracach zespołu WP5 „Co-creation & entrepreneurship” w latach 2021-2023 w ramach projektu FIT FORTHEM. Projekt otrzymał finansowanie z programu badań i innowacji Horyzont 2020 Unii Europejskiej (umowa nr 101017248). Projekt FIT FORTHEM miał pozwolić konsorcjum FORTHEM na wypracowanie wspólnych polityk badawczych i rozwojowych, szczególnie tych dotyczących strategicznych kierunków badań i otwartej nauki (ang. open science). Dzięki finansowaniu, kontynuowane były przedsięwzięcia badawcze zainicjowane przez interdyscyplinarne pracownie związane w ramach FORTHEM. Wspomagana była integracja centrów badawczych. Uczelnie partnerskie w ramach sojuszu miały poznać swoje najlepsze praktyki w sektorze badań i innowacji i wypracować procedury poprawienia dostępności do infrastruktury i zasobów danej uczelni dla partnerów. Przyczynić to się miało na przekroczenie barier wynikających z lokalnych ograniczeń, a także ułatwić rozwój zawodowy pracowników nauki i wsparcia zarządzających nauką na wydziałach w podejmowaniu decyzji na temat strategii rozwoju.
8. dr Anna Jasińska-Biliczak - przedstawiciel UO w WP9: Service 2 Society, udział w pracach zespołu w ramach zadania 9.6 Entrepreneurship: entrepreneurial mindset and entrepreneurship as a career option among students.

Pracownicy Wydziału byli także zaangażowani w projekcie NAWA (Litwa, Niemcy, Czechy, Malta, Kosowo, Belgia), w którym wzięło udział dziewięcioro studentów z Wydziału Filologicznego i Ekonomicznego. Mieli oni możliwość współpracować w ramach warsztatów ze studentami z czterech uniwersytetów z Kosowa, Belgii, Czech i Malty, rozwijając nie tylko swoje umiejętności językowe, ale także biznesowe, czy kulturowe. Sam projekt okazał się niezwykle wartościowy dla uczestniczących w nim studentów, zaś dodatkowo współpraca z Uniwersytetem Haxhi Zeka w Kosowie jest nadal rozwijana i kontynuowana w ramach Szkoły Letniej UNISUM organizowanej przez Uniwersytet Haxhi Zeka, w której dr Płatkowska-Prokopczyk bierze udział jako trener od pierwszej edycji w 2022 roku. Wówczas do Kosowa pojechało troje studentów z Wydziału Ekonomicznego. W roku 2023 do Kosowa pojechała już grupa siedmiorga studentów. Wszyscy ukończyli co najmniej dwa kursy. Jeden ze studentów III roku Ekonomii International Business, Daniel Somiari otrzymał specjalne wyróżnienie, które przyznano tylko dwóm spośród blisko stu uczestników. Zauważalny jest zatem rosnący trend zainteresowania studentów taką aktywnością, jak i sukcesy uczestników. Udział w projekcie NAWA był także przyczynkiem do nawiązania współpracy z Uniwersytetem Maltańskim. Jest ona rozbudowywana poprzez wzajemne wizyty, warsztaty i wspólne projekty, w tym wdrożenie przy współudziale doktora Emanuela Saida z Uniwersytetu Maltańskiego w roku akademickim 2023/2024 nowej metody dydaktycznej, jaką jest elektroniczna gra biznesowa Blue Ocean Strategy.

Kolejną formą aktywności międzynarodowej podejmowanej przez pracowników i studentów Wydziału Ekonomicznego jest udział w BIP (Blended Intensive Programme). W chwili obecnej przygotowywane są wydarzenia we współpracy z Uniwersytetem w Görlitz i Politechniką w Libercu (L. Płatkowska-Prokopczyk, A. Bruska, N. Boichuk), LBS w Sybinie (M. Maciejasz) i Uniwersytetem w Palermo (D. Malchar-Michalska, W. Goleński). Udział w tego typu przedsięwzięciach daje studentom szansę na nawiązanie międzynarodowych kontaktów, wymianę doświadczeń ze studentami z innych krajów, udział w zajęciach prowadzonych przez zagranicznych nauczycieli akademickich oraz przede wszystkim praktyczną naukę języków.

W ostatnich latach na Wydziale Ekonomicznym przyjmowaliśmy gości z ośrodków akademickich, m.in.: Uniwersytet Techniczny w Ostrawie (2023), Uniwersytet Maltański (2023), Uniwersytet Las Palmas de Gran Canaria (2023).

W ramach międzynarodowej inicjatywy pod nazwą „Science without Border” wraz z przedstawicielami różnych ośrodków Naukowych w Niemczech organizowane są cykliczne spotkania online na platformie ZOOM, w ramach których prezentowane są wyniki badań naukowych, prowadzone są dyskusje, w zakresie funkcjonowania rynków finansowych, globalnych łańcuchów dostaw, służby zdrowia czy globalizacji. Formuła spotkań online umożliwia dostęp dla szerokiego grona odbiorców, niezależnie od lokalizacji geograficznej. Ich celem jest rozwój wiedzy i zrozumienia problemów współczesnego świata. Spotkania te początkowo organizowane były w cyklu dwutygodniowym, obecnie raz w miesiącu. Oprócz cyklicznych spotkań online, raz w roku organizowane są warsztaty naukowe, które odbywają się w Görlitz w Niemczech. Ostatnie odbyły się w dniach 06-11 listopada 2023 r. Z ramienia Wydziału brała w nich udział prof. dr hab. Sabina Kauf.

Od wielu lat Wydział współpracuje również z Wydziałem Ekonomii Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie (Republika Czeska). Pracownicy uczestniczą w cyklicznie organizowanych konferencjach naukowych RASPO. Jednym z efektów tej współpracy jest wspólna realizacja projektu w ramach programu INTERREG dla Euroregionu Silesia i Pradziad. Z uwagi na sytuację pandemiczną działania pierwotnie zaplanowane na 2020 r. zostały przeniesione na wiosnę 2021 r. Działania obejmowały m.in. prowadzenie przez pracowników obu uczelni zajęć dydaktycznych dla połączonych grup studenckich z Opola i Ostrawy oraz wizyty studyjne. Wykłady dotyczyły trzech obszarów działalności sektora publicznego: transportu, kultury, spraw społecznych. Kolejna edycja projektu realizowana była w 2022 r. i analogicznie obejmowała wizyty studyjne pracowników uczelni oraz cykl warsztatów tematycznych dotyczących funkcjonowania sektora publicznego w Polsce i Republice Czeskiej prowadzonych przez pracowników dla studentów obu uczelni. Pokłosiem tej współpracy są wspólne publikacje pracowników z obu uczelni.

Współpraca polsko-czeska dotyczy również innych uczelni m.in. dzięki udziałowi pracowników w konferencjach i kongresach, np.

- dr hab. Rafał Matwiejczuk, prof. UO - Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *11th Carpathian Logistics Congress – CLC 2023*, zorganizowana przez Škoda Auto University (Mladá Boleslav, Czech Republic, EU), Škoda Logistics (Mladá Boleslav, Czech Republic, EU), AGH University of Krakow (Poland, EU), Technical University in Košice (Slovakia, EU), Czech Logistics Association (Czech Republic, EU) oraz Tanger Ltd. (Ostrava, Czech Republic, EU),
- dr hab. Marta Maciejasz, prof. UO, dr Robert Poskart, dr Bartosz Fortuński, mgr Karolina Krawiec – wystąpienia podczas II Kongresu Czechoznawstwa Polskiego i Polonoznawstwa Czeskiego (09.2023).

Uniwersytet Opolski był także współorganizatorem II Kongresu Czechoznawstwa Polskiego i Polonoznawstwa Czeskiego, który odbył się we wrześniu i październiku 2023 r. w Opolu oraz w Pradze. W jego ramach miała miejsce sekcja ekonomiczna, która odbyła się w murach Wydziału Ekonomicznego. W organizacji tego przedsięwzięcia aktywnie brali udział pracownicy Wydziału (R. Matwiejczuk, M. Maciejasz, K. Krawiec). Obecnie prowadzone są rozmowy w kwestii kontynuacji tego przedsięwzięcia i organizacji III Kongresu Czechoznawstwa Polskiego i Polonoznawstwa Czeskiego.

Od wielu lat pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów i studenci Wydziału uczestniczą w mobilnościach w ramach programu Erasmus+. Studenci Ekonomii w latach 2020-2023 wyjeżdżali do zagranicznych uczelni zarówno w celu realizacji studiów (5 osób), jak i na praktyki (13 osób). Pracownicy wyjeżdżają na tygodniowe wyjazdy w celach dydaktycznych, natomiast studenci w trakcie swoich studiów mają możliwość wyjazdu maksymalnie na dwa semestry (tzn. dwa semestry na poziomie licencjackim i dwa semestry na poziomie magisterskim) do uczelni partnerskich w celach edukacyjnych. Zasięg mobilności ma charakter europejski i dotyczy zarówno tzw. krajów programu Erasmus+, jak i tzw. krajów partnerskich Erasmus+. W latach 2020-2023 w ramach programu Erasmus+ na Wydziale Ekonomicznym realizowało studia 23 studentów z całego świata, a jeden realizował w tym czasie praktykę w naszym kraju. Byli to studenci z: Włoch, Hiszpanii, Portugalii, Turcji, Rumunii, Iranu, Afganistanu, Kambodży, Kirgistanu, Macedonii, Meksyku i Tajwanu.

Pracownicy Wydziału wyjeżdżali poza granice Polski w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych. W latach 2020-2023 miało miejsce 8 takich wyjazdów. Swoim doświadczeniem dydaktycznym pracownicy podzielili się w: Niemczech, Czechach, Hiszpanii, Portugalii, Chorwacji, Malcie, Kosowie.

Jednocześnie pracownicy Wydziału są zapraszani do prowadzenia wykładów dla studentów uczelni zagranicznych, np.:

- dr L. Płatkowska-Prokopczyk - Wyższa Szkoła Zachodniej Saksonii w Zwickau poprzez regularnie odbywane wykłady gościnne;
- prof. dr hab. S. Kauf (07-11.01.2023) - Duale Hochschule Baden Wittenberg w Niemczech - cykl wykładów dot. problematyki smart city;
- dr R. Poskart, dr hab. M. Maciejasz, prof. UO (05.2023) – Uniwersytet Luciana Blagi w Sybinie Rumunia w ramach iWeek,

Dr L. Płatkowska-Prokopczyk w 2024 roku przeprowadzi kurs na Uniwersytecie Sapienza w Rzymie na temat „The art of achieving goals”;

Pracownicy biorą również udział w różnych projektach o charakterze naukowym i dydaktycznym, np.

- dr Robert Poskart oraz dr hab. Marta Maciejasz, prof. UO biorą aktywny udział w projekcie „ReThink Finance – integrating innovative paradigms and digital technologie into financial treaching and literacy” (2021-1-RO01-KA220-HED-000029551). Liderem projektu jest Uniwersytet Luciana Blagi w Sybinie, a pozostałymi Partnerami Uniwersytet w Sienie, Uniwersytet Las Palmas de Gran Canaria oraz IHF. Dotychczas odbyły się w Rumunii dwie szkoły letnie (pt. „FinTech: digital finance and blockchain” oraz „From traditional finance to neurofinance”), w których wzięło udział 13 studentów Wydziału Ekonomicznego. W 2024 roku planowana jest trzecia edycja szkoły letniej pt. „Corporate valuation and financial simulations in global financial markets”. Ponadto, w 2022 roku odbyło się szkolenie dla nauczycieli przedmiotów ekonomicznych pt. „Development of digital skills and modern teaching methods for economic teachers”, w którym wzięło udział 5 pracowników Wydziału Ekonomicznego (dr Agnieszka Tłuczak, dr inż. Mariola Willmann, dr Bartosz Fortuński, dr Jacek Pieczonka, mgr Mateusz Musiał);

- Argentyna - od listopada 2021 przedstawiciele Instytutu Ekonomii i Finansów brali udział w spotkaniach organizowanych przez Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki, podczas których ustalany był zakres współpracy między regionami (Tierra del Fuego – województwo opolskie) i jednostkami edukacyjnymi. W kolejnych miesiącach 2022 roku pracownicy Instytutu Ekonomii i Finansów (dr Bartosz Fortuński, dr Robert Poskart, dr hab. Marta Maciejasz) brali udział w sesjach technicznych, podczas których prezentowali zagadnienia dotyczące cyfryzacji procesu dydaktycznego. W listopadzie 2022 UO gościł delegację argentyńskiego regionu Tierra del Fuego, której przedstawiono wybrane przykłady dobrych praktyk w zakresie współpracy z otoczeniem uczelni oraz badań i transferu UO, a także transformacji instytucjonalnej zachodzącej dzięki FIT FORTHEM. Spotkanie zorganizowano na prośbę i z aktywnym współudziałem Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki. W konsekwencji tego spotkania i debaty na temat możliwości współpracy, przedstawiciele UO: prof. UO Marta Maciejasz, prof. UO Tomasz Ciesielczuk, prof. UO Katarzyna Molek-Kozakowska, dr inż. Iwona Pisz zostali zaproszeni do udziału w wirtualnych spotkaniach z przedstawicielami National University of Tierra del Fuego (UNTdF) - najważniejszej uczelni regionu partnerskiego. Omówiono potencjał UO w zakresie badań m.in. nad zrównoważonym rozwojem, ekonomią i finansami, cyfryzacją i transformacją gospodarczą.

Proces umiędzynarodowienia jest monitorowany oraz oceniany w cyklu rocznym przez Wydziałową Komisję Doskonalenia Jakości Kształcenia. Gromadzi ona informacje na temat wszelkich wydarzeń o charakterze międzynarodowym, wymiany studentów i pracowników, udziału w projektach międzynarodowych. W obszarze tym w ostatnich latach dostrzegamy znaczący progres w aktywności nauczycieli akademickich (np. wzrost liczby publikacji naukowych w języku angielskim, wzrost uczestnictwa w międzynarodowych projektach). Niestety nie udało się jeszcze po okresie pandemicznym odbudować wśród studentów zainteresowania mobilnością dydaktyczną w ramach

programu Erasmus +. Studenci nie są skłonni do opuszczania Uczelni na cały semestr, za to w bieżącym roku akademickim kilkunastu studentów kierunku Ekonomia skorzysta z tzw. wyjazdów krótkoterminowych.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

System wsparcia studentów jest wielopłaszczyznowy i realizowany zarówno przez jednostki organizacyjne UO jak, władze Wydziału Ekonomicznego, nauczycieli akademickich oraz społeczność studencką. Pierwszy kontakt i wsparcie w sprawach materialnych, bytowych, zdrowotnych studenci mają z pracownikami Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich <https://bdss.uni.opole.pl>. W organizację zajęć zaangażowane jest Biuro Wydziału Ekonomicznego, Dziekan Wydziału i jego z-ca, koordynator kierunku. Ważną i cenioną przez studentów inicjatywą, na początku pierwszego roku – jest „dzień adaptacyjny”. Działanie to daje studentom możliwość poznania podstawowych zasad organizacji i przebiegu kształcenia oraz aktywności studenckich kół naukowych (SKN). W proces organizacji dydaktyki na Wydziale zaangażowani są pracownicy Biura Wydziału, którzy przygotowują plan zajęć, upubliczniają i w szczególnych przypadkach modyfikują go (w miarę możliwości z uwzględnieniem sugestii studentów). Obsługa administracyjna studentów na kierunku Ekonomia odbywa się w dziekanacie znajdującym się w budynku Wydziału Ekonomicznego. Każdy z pracowników dziekanatu ma przyporządkowaną obsługę studentów konkretnego kierunku. Jest to osoba o wysokich kompetencjach osobistych i informatycznych, sprawnie realizująca wszystkie zadania administracyjne oraz zapewniająca szybki przepływ informacji. Pracownicy dziekanatu na bieżąco uczestniczą w szkoleniach dotyczących różnych aspektów swojej pracy. W efekcie obsługa studentów jest zindywidualizowana i wysokiej jakości. Dodatkowo w procesie realizacji różnych działań (np. spotkania, akcje charytatywne, konkursy dla szkół), studenci uzyskują wsparcie innych pracowników administracyjnych Biura Wydziału. O aktualnych i ważnych sprawach pracownik dziekanatu informuje studentów bezpośrednio, za pośrednictwem strony internetowej WE <https://we.uni.opole.pl/> oraz serwisów społecznościowych. Studenci mają możliwość zarówno bezpośredniego, jak i zdalnego kontaktu z koordynatorem kierunku oraz w ramach ustalonych dyżurów także z Dziekanem Wydziału i/lub jego z-cą. Sprawy swojej społeczności mogą tym osobom zgłaszać również za pośrednictwem starosty roku. Wsparcie koordynatora kierunku odnosi się do kwestii związanych z planem zajęć i adaptacją do studiów, wyborem przedmiotów fakultatywnych, rozwiązywaniem konfliktów, dostępności seminariów dyplomowych, udzielania informacji dotyczących organizacji studiów.

Studenci pierwszego roku studiów zobligowani są do udziału w organizowanym przez Samorząd studencki UO szkoleniu z zakresu praw i obowiązków studenta. Do obowiązkowych szkoleń należy również szkolenie biblioteczne i szkolenie z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Student ma prawo zgłaszania do koordynatora kierunku studiów lub Dziekana postulatów, uwag, skarg i zażeń dotyczących programów studiów, harmonogramów studiów i ich realizacji oraz innych spraw ważnych dla przebiegu studiów i rozwoju osobistego studenta. Pośrednictwo i wsparcie w zgłaszaniu i rozpatrywaniu oferuje również Rada Studencka Wydziału Ekonomicznego (RSWE) <https://www.we.uni.opole.pl/rada-studencka/> oraz Samorząd studencki <https://samorzad.uni.opole.pl/pomoc/>. Rozpatrywanie wniosków i skarg studentów odbywa się poprzez osoby i gremia kompetentne i uprawnione w danej sprawie. W Uniwersytecie Opolskim działa Pełnomocniczka ds. równego traktowania <https://rownosc.uni.opole.pl/>, której zadaniem jest zapobieganie nierównemu traktowaniu i dyskryminacji na uczelni, a także reagowanie w przypadku ich wystąpienia. Służą temu m.in. szkolenia i działania w ramach edukacji studentów z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji.

W ramach przebiegu zajęć formą wsparcia jest kontakt z nauczycielem akademickim, nie tylko w trakcie, ale także poza zajęciami dydaktycznymi - w ramach konsultacji. Dla nauczycieli mają one

charakter obowiązkowy. Konsultacje wymagane są co najmniej dwa razy w tygodniu, w okresie trwania zajęć dydaktycznych oraz sesji egzaminacyjnych oraz powinny trwać min. po 45 minut. Informacja o terminach konsultacji obowiązujących w danym semestrze jest udostępniana przez nauczyciela obowiązkowo w USOS oraz może widnieć w gablotach informacyjnych. Ponadto prowadzący zajęcia w sprawach towarzyszących przebiegowi zajęć utrzymują kontakt z grupą wykorzystując komunikatory np. MTeams, USOS, e-mail.

Regulamin Studiów UO przewiduje wsparcie dla studentów w postaci Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), dzięki której studenci mogą studiować na szczególnych zasadach, umożliwiających np. studiowanie na kilku kierunkach, rozwój sportowy, nie powodując zmniejszenia wymagań wobec studenta co do efektów uczenia się. Z IOS korzystają m.in. studenci zaangażowani w aktywność sportową, studiujący równolegle na innym kierunku, znajdujący się w szczególnej sytuacji życiowej (zdrowotnej, rodzinnej). Uczelnia umożliwia także studiowanie według Indywidualnego Programu Studiów (IPS) pod opieką opiekuna naukowego sprawującego nadzór merytoryczny i organizacyjny nad jego realizacją. Formą wsparcia jest także możliwość (określona procedurą SDJK-O-U15) potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych poza edukacją formalną, a tym samym ułatwienie studentom posiadającym doświadczenie zawodowe zaliczenie określonych przedmiotów i przypisanie im odpowiedniej liczby punktów ECTS (bez konieczności uczestnictwa w pełnym wymiarze zajęć dydaktycznych przewidzianych programem studiów).

W obszarze organizacji i przebiegu studiów kolejną formę wsparcia studentów stanowią międzynarodowe i krajowe programy mobilności studentów. Zarówno program Erasmus+, MOST <https://hello.uni.opole.pl/mobilnosci/> czy też letnie szkoły sprzyjają pobudzaniu aktywności studentów, podejmowaniu przez nich wyzwań na drodze zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji. Część programu studiów student może realizować w innej uczelni w kraju lub za granicą na podstawie porozumień lub programów, w których Uczelnia jest stroną. Z myślą o wsparciu studentów w tej mobilności został na wydziale powołany koordynator. Zagranicznym studentom studiującym w UO dedykowane jest również wsparcie ze strony zespołu ds. obsługi studentów zagranicznych <https://hello.uni.opole.pl/kontakt-info-pl/>.

Uniwersytet Opolski skutecznie tworzy i rozwija możliwości realizacji procesu dydaktycznego dostosowanego do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Działania te koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych. W Uniwersytecie Opolskim bardzo aktywnie działa Biuro Osób Niepełnosprawnych (BON) <https://bon.uni.opole.pl/>. Od początku roku akademickiego student z niepełnosprawnością ma możliwość zgłosić się do BON osobiście lub telefonicznie. Podczas pierwszej rozmowy pracownik informuje studenta o tym jaką pomoc bądź dostosowania może otrzymać, gdzie znaleźć wniosek rejestracyjny oraz jak go wypełnić. Na pomoc biura mogą liczyć także studenci przewlekle chorzy lub niepełnosprawni czasowo (np. z powodu wypadków), którzy nie są w stanie w pełni wywiązywać się ze swoich obowiązków.

W ramach swoich działań BON realizuje np. projekt asystencki, z którego w ostatnich latach korzystali studenci kierunku Ekonomia. BON zapewnia również specjalistyczne zajęcia z wychowania fizycznego, koordynuje program zagranicznej mobilności (w ramach projektu PO WER), a także nadzoruje prace o charakterze remontowo-budowlanym, dbając o możliwie najwyższy stopień dostępności infrastruktury dydaktycznej. Wejście do budynku, korytarze oraz wejścia do pomieszczeń umożliwiają wjazd wózkom inwalidzkim. W trosce o pełną dostępność jednostki prowadzące studia zostały zobowiązane przez Prorektora ds. kształcenia i studentów do weryfikacji planu studiów pod kątem konkretnych grup dydaktycznych z osobami z niepełnosprawnościami i dostosowanie wyboru miejsc dydaktycznych (sale, budynki) do możliwości i potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Osoby o różnych typach niepełnosprawności mogą się ubiegać o indywidualną organizację studiów, o dostosowanie terminów i formy egzaminów do możliwości studenta, o zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach i inne udogodnienia zapewniające pełny udział w procesie kształcenia. Uniwersytet Opolski podejmuje również współpracę ze stowarzyszeniami i fundacjami (m.in. Fundacja Aktywizacja czy Stowarzyszenie Twoje Nowe Możliwości) oraz PFRON.

W Uniwersytecie Opolskim zrealizowano projekt "Uniwersytet Opolski uczelnia (bardzo!) dostępna", który miał na celu ułatwienie funkcjonowania na uczelni osobom z niepełnosprawnością poprzez dostosowanie infrastruktury, podniesienie kompetencji kadry uczelni na wszystkich poziomach (wykładowcy, administracja), w zakresie wiedzy na temat niepełnosprawności. Przykładowym efektem realizacji projektu jest prężnie działające Centrum Wsparcia Psychologiczno-Terapeutycznego (CWPT), w którym zatrudnione są osoby oferujące wielowymiarową pomoc nie tylko osobom niepełnosprawnym w kwestiach bieżącego funkcjonowania, podejmujące działania interwencyjne, ale też realizujące autorskie programy profilaktyczne. CWPT działa z myślą o osobach, które szukają równowagi w życiu, znalazły się w trudnej sytuacji, chciałyby zadbać o swoje zdrowie psychiczne czy skupić się na rozwoju osobistym. Uczelnia zapewnia studentom także wsparcie psychologiczne. Pełny zakres zrealizowanych w ramach projektu zadań prezentowany jest na stronie <https://dostepny.uni.opole.pl/>. W sferze zdrowotnej wsparciem dla studentów jest także działająca na terenie kampusu studencka przychodnia Centrum, mieszcząca się w Domu Studenta Spójnik. Przyjmują w niej: lekarz POZ (podstawowej opieki zdrowotnej), ginekolog i dwóch stomatologów.

Uczelnia zapewnia studentom katalog wsparcia materialnego połączonego często z systemem motywacyjnym. Działania w tym zakresie prowadzi i koordynuje Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich <https://bdss.uni.opole.pl/stypendia/>. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej mogą ubiegać się o stypendium socjalne. W systemie wsparcia uwzględniani są również studenci znajdujący się w trudnej sytuacji (życiowej lub materialnej), z uwagi na swój stan zdrowia. Dla tych osób przewidziane jest np. stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Uczelnia zapewnia również możliwość skorzystania z zapomogi, na zasadach określonych w ustawie. Studenci mają wpływ na funkcjonowanie systemu pomocy materialnej poprzez odpowiednie organy samorządu studenckiego, które zaangażowane są m.in. w procesy decyzyjne dotyczące podziału funduszu stypendialnego. Kolejnym elementem wpisującym się w zakres wsparcia materialnego jest umożliwienie studentom zamieszkania w jednym z Domów Studenckich.

Uniwersytet Opolski motywuje studentów do ciągłego rozwoju poprzez oferowanie stypendium Rektora, stypendium MEiN, stypendium Prezydenta Miasta Opola lub stypendium Marszałka Województwa Opolskiego. Do aktywnych studentów UO kierowana jest także, promowana przez Samorząd studencki nagroda Santander. Świadczenia te są dedykowane osobom uzdolnionym naukowo, artystycznie lub sportowo. Motywacyjnie na studentów oddziałują także kryteria, które należy spełnić przy aplikowaniu o udział w programach mobilności, np. średnia ze studiów, dodatkowa działalność studencka na rzecz promowania postaw proaktywnych wśród społeczności akademickiej, aktywność naukowa.

Zainteresowania naukowe studenci mogą rozwijać w studenckich kołach naukowych (SKN). Przy Wydziale aktywnie działają cztery SKN. W prowadzeniu badań, jak również w komunikacji naukowej studentów SKN wspierają ich opiekunowie. Przynależność do SKN wynika głównie z zainteresowań studentów, studiujących na Wydziale Ekonomicznym na różnych kierunkach. Koła są zrzeszone w ramach Studenckiego Towarzystwa Naukowego Uniwersytetu Opolskiego <https://stn.uni.opole.pl/>; <https://www.facebook.com/stnuniopole/>.

Aktywność SKN odbywa się na różnych płaszczyznach. Aktywność naukowa odbywa się w formie współorganizowania i uczestnictwa studentów w konferencjach naukowych, seminariach, wykładach, szkole letniej, wizytach studyjnych, konkursach, szkoleniach. Do innych form rozwoju naukowego (oddziaływania motywacyjnego) zaliczyć można także współpracę z PTE, publikowanie artykułów na łamach studenckich czasopism naukowych redagowanych na WE <https://we.uni.opole.pl/czasopisma/>. Publikacje przygotowywane są także wspólnie przez studentów i pracowników. Studenci prezentują swoje referaty na konferencjach, seminariach naukowych i spotkaniach dyskusyjnych. Mierzą się w ramach różnego rodzaju konkursów oraz organizują konkursy wiedzy (np. Igrzyska Ekonomiczne dla uczniów szkół średnich). Rozwijają swoje zainteresowania również we współpracy z SKN innych uczelni. Nie do przecenienia jest promocyjna aktywność SKN, związana z ich zaangażowaniem np. w Opolski Festiwal Nauki, Dzień Otwarty. Z zaangażowaniem

wykazują się także aktywnością wolontariacką. Władze Wydziału wspierają ruch studencki zarówno merytorycznie, w zakresie infrastruktury (pomieszczenie w budynku Wydziału) jak i poprzez finansowanie z budżetu Wydziału inicjatyw studenckich.

Rzeczony rozwój naukowy studentów odbywa się także w ramach zajęć prowadzonych przez pracowników naukowo-badawczych, takich jak: Wprowadzenie do badań naukowych, Seminarium dyplomowe. Promotor czuwa nad tym, aby student rozpoznał dziedzinę i wybrał zakres tematyczny pracy, konsultuje materiał źródłowy, monitoruje rozwój pracy dyplomowej, udziela wsparcia merytorycznego, motywuje do pisania pracy dyplomowej, przygotowuje studenta do obrony. Ponadto, wsparcie w rozwoju naukowym odbywa się w trakcie innych wykładanych przedmiotów. Prowadzący pomagają wydobyć potencjał intelektualny studentów wykorzystując metody kształcenia nawiązujące do praktyki badawczej, np. prowadzenie badań, sporządzanie raportów, pisanie prac zaliczeniowych. Ponadto wszyscy studenci mogą korzystać z udostępnianej im bazy oprogramowania oraz opieki i konsultacji pracowników Wydziału, którzy są dostępni dla nich nie tylko w wyznaczonych godzinach konsultacji.

Wydział angażuje się w organizowanie i promowanie spotkań studentów z pracodawcami i samorządem. Przyjmują one charakter prelekcji, wizyt studyjnych, wykładów, Giełdy Pracy, warsztatów umiejętności oraz konkursów. Przykładowo spotkania z pracownikami firm (Itaka, IAC, KPMG), konkursy „Firma solidarna ze studentami”, „Silne Opolskie”. Działania te budują świadomość oczekiwań pracodawców i sytuacji na rynku pracy. Za wsparcie w tym obszarze uznać należy również udział studentów i pracowników Wydziału w projekcie realizowanym wspólnie z VSB – Technical University of Ostrava „Podnoszenie wiedzy i umiejętności studentów wyższych uczelni w zakresie realizacji polityk publicznych w Czechach i Polsce oraz poprawy ich stosowania na rynku pracy” oraz wynikające ze współpracy z Chamber of Commerce Exporters and Importers staże w zakresie rozwijania kompetencji biznesowych i tworzenia start-upów.

W związku z wyzwaniem, jakie stawia przed studentami i absolwentami rynek pracy, cenne wsparcie oferuje Akademickie Centrum Karier UO <https://kariera.uni.opole.pl/>. Buduje współpracę na linii biznes-nauka rozwijając profesjonalny wizerunek studentów i absolwentów UO wśród pracodawców. Na stronie ACK studenci znajdują bieżące oferty pracy, staży, praktyk i szkoleń. Przykładowo dla ambitnych studentów, którzy poszukują nowych form rozwoju, chcą połączyć zdobywanie wiedzy z nabywaniem umiejętności praktycznych, na studiach chcą kształtować swoją karierę, kierowana jest oferta praktyk dodatkowych (Praktyki+). Studentom czy absolwentom zastanawiającym się nad prowadzeniem własnego biznesu wsparcia udziela Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, w którego ofercie znajdują się m.in.: bezpłatne doradztwo, asysta biznesowa.

Uniwersytet zapewnia warunki niezbędne do funkcjonowania Samorządu studenckiego, w tym infrastrukturę i środki finansowe. Współpraca z Samorządem studentów odbywa się w ramach i na zasadach określonych zapisami Statutu UO. Samorząd studencki działa na podstawie uchwalonego przez swoje organy Regulaminu samorządu studenckiego. Samorząd studencki prowadzi działalność w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych, decyduje o rozdziale środków finansowych przeznaczonych na sprawy studenckie. Uzgodnienia z samorządem wymaga Regulamin studiów, jego opinia jest wymagana dla programu studiów kierunku, formy, poziomu i profilu oraz w związku z powoływaniem np. Dziekana.

Organem uchwałodawczym Samorządu studenckiego na poziomie Wydziału jest Rada Studencka Wydziału Ekonomicznego (RSWE) <https://www.we.uni.opole.pl/rada-studencka/>. Zajmuje się ona działaniem na rzecz studentów, reprezentacją interesów studentów oraz organizacją imprez (np. tradycyjny Bal Ekonomów), wydarzeń związanych z życiem Wydziału (np. konferencje, szkolenia, konkursy) oraz wolontariatem. Współpraca z samorządem studentów odbywa się także na poziomie samorządu roku. Tradycyjnie to starosta roku angażuje się w utrzymywanie kontaktu z nauczycielami akademickimi, innymi pracownikami Uniwersytetu, dziekanatem oraz RSWE. Jest on upoważniony do prowadzenia negocjacji i mediacji w imieniu studentów roku, a jego działania skupiają się na

łagodzeniu ewentualnych sytuacji konfliktowych oraz dążeniu do harmonijnego współdziałania studentów i pracowników. Podczas corocznych oficjalnych spotkań Władz dziekańskich z RSWE omawiane są aktualne problemy funkcjonowania wydziału. Studenci przedstawiają swoje opinie, wskazują co można poprawić w procesie kształcenia. Ich przedstawiciele uczestniczą również w pracach wydziałowych komisji ds. oceny i doskonalenia jakości kształcenia.

Corocznie po zakończeniu semestru zimowego studenci mają możliwość (poprzez wypełnienie kwestionariusza ankiety w USOS) wyrazić swoją opinię na temat funkcjonowania jednostek administracji wydziałowej (dziekanat, obsługa informatyczna) oraz uniwersyteckiej (Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, Erasmus). Kwestie te reguluje uczelniana procedura SDJK -O-U16 (Procedura studenckiej oceny jednostek administracji Uniwersytetu Opolskiego). Wyniki ocen studentów są analizowane na szczeblu uczelni oraz wydziału i na tej podstawie wprowadzane są działania służące poprawie systemu obsługi i wsparcia studentów w procesie kształcenia (np. wprowadzono elektroniczne podania do dziekana, zdalną formę przekazywania do BDiSS skierowania na praktykę, co znacznie ułatwia studentowi wypełnianie jego obowiązków).

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Wydział Ekonomiczny zapewnia dostęp do aktualnych informacji różnym grupom odbiorców w tym: kandydatom, studentom, pracownikom uczelni oraz innym zainteresowanym. W celu zapewnienia należytej dostępności do ważnych informacji, na Wydziale Ekonomicznym funkcjonują liczne kanały informacji, zarówno tradycyjne, jak i oparte o nowoczesne technologie.

W szczególności zapewnia się dostęp do informacji w zakresie:

- a) procesu rekrutacji (m.in. warunków przyjęcia, zasad rekrutacji, profilu absolwenta, charakterystyki kierunku, efektów uczenia się);
- b) organizacji studiów oraz wsparcia studentów (m.in. celów i efektów uczenia się, programów studiów i planów zajęć);
- c) sprawozdań komisji jakościowych, wyników ankiet studenckich;
- d) informowania o bieżących wydarzeniach, nowych zarządzeniach, decyzjach i komunikatach Rektora Uniwersytetu Opolskiego oraz komunikatach Dziekana Wydziału Ekonomicznego;
- e) informowania o sukcesach i osiągnięciach pracowników i studentów Wydziału Ekonomicznego;
- f) aktywności organizacji studenckich – Koła Naukowego AURUM, Koła Naukowego Ekonomistów, Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej, Koła Naukowego Logistyki „LogPoint, Rady Studenckiej Wydziału Ekonomicznego.

Najważniejsze i najefektywniejsze kanały przekazywania informacji to:

1. Osobowe źródła informacji. Dzięki spersonalizowanemu podejściu do kandydata i studenta mają oni liczne możliwości uzyskania informacji ze strony pracowników Wydziału. Należą do nich:

- Pracownicy Biura Wydziału Ekonomicznego w tym: pracownicy dziekanatu, którzy pełnią dyżury w wyznaczonych godzinach dla studentów studiów stacjonarnych i w wyznaczonych terminach zjazdów dla studentów studiów niestacjonarnych oraz pracownicy zespołu obsługi dydaktyki i jakości kształcenia odpowiedzialni m. in. za plany zajęć na poszczególnych kierunkach studiów. W razie potrzeby, pracownicy dziekanatu służą pomocą studentom również poza godzinami dyżurów;
- Dziekan Wydziału oraz koordynatorzy kierunków przyjmujący studentów oraz pracowników w wyznaczonych godzinach dyżurów;

- Nauczyciele akademicy w ramach konsultacji zamieszczonych w systemie USOSweb.

2. Tradycyjne kanały informacji: tablice informacyjne w budynku Wydziału (obok dziekanatu, przy salach dydaktycznych), materiały informacyjne o kierunkach kształcenia udostępniane podczas spotkań i imprez promujących Uczelnię i Wydział (Drzwi Otwarte Uniwersytetu Opolskiego, Festiwal Nauki, Targi edukacyjne itd.).

3. Tematyczne spotkania z kandydatami i studentami:

- spotkania z kandydatami prezentujące ofertę kształcenia Wydziału odbywają się podczas ogólnouniwersyteckich imprez na terenie UO (Drzwi Otwarte Uniwersytetu Opolskiego, Festiwal Nauki), podczas konkursów organizowanych na Wydziale dla uczniów (Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej, Igrzyska Ekonomiczne). W ramach tych przedsięwzięć Wydział Ekonomiczny przygotowuje corocznie aktualizację materiałów promocyjnych dotyczących bieżącej oferty kierunków studiów. Broszury i plakaty wykorzystywane są w trakcie bezpośrednich spotkań z kandydatami oraz w czasie różnorodnych wydarzeń promocyjnych, w których udział biorą z jednej strony pracownicy i studenci naszego Wydziału, a z drugiej strony młodzież szkół średnich zainteresowana ofertą kierunków studiów Wydziału Ekonomicznego. Wydarzenia i imprezy promocyjne oraz tematyczne spotkania z kandydatami i studentami organizowane są na Uniwersytecie Opolskim, w siedzibie Wydziału Ekonomicznego jak również w szkołach partnerskich.
- spotkania ze studentami pierwszych roczników: dzień adaptacyjny, jego celem jest przekazanie informacji niezbędnych dla stawiania pierwszych kroków na Wydziale Ekonomicznym. W spotkaniach biorą udział koordynatorzy kierunków oraz pracownicy odpowiedzialni za obsługę administracyjną studentów. Regularnie organizowane są przez kierownictwo Wydziału spotkania z koordynatorami kierunków studiów i praktyk zawodowych.

4. Strona internetowa Wydziału Ekonomicznego (www.ekon.uni.opole.pl) z ogólną charakterystyką Wydziału na, której dostępne są informacje dla:

- kandydata: opisy kierunków studiów w tym modułów na poszczególnych stopniach, profilu absolwenta i perspektyw jego zatrudnienia, łącze do systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) zawierającej szczegółowe informacje dotyczące oferowanych kierunków studiów, rekrutacji krok po kroku oraz szczegółowego terminarza rekrutacji;
- studenta: informacje dotyczące planów zajęć, programów studiów, regulaminów studiów, oferty kursów ogólnouczelnianych, organizacji roku akademickiego, praktyk zawodowych, procesu dyplomowania na poszczególnych stopniach, oferty w zakresie mobilności programów Erasmus+ i MOST, a także działalności studenckich kół naukowych oraz Wydziałowej Rady Studenckiej. Dostępne są też niezbędne wzory pism oraz łącze do systemu USOSadm umożliwiające studentom elektroniczną obsługę podań jak również bieżące komunikaty Dziekana Wydziału Ekonomicznego.
- pracownika: instrukcje do systemu USOSweb, oferty pracy, aktualności pracownicze;

Ponadto na stronie zamieszczone są informacje dotyczące struktury organizacyjnej Wydziału Ekonomicznego z danymi kontaktowymi oraz godzinami konsultacji Dziekana Wydziału i Jego Zastępcy oraz koordynatorów kierunków. Publikowane są również informacje dotyczące jakości kształcenia w szczególności procedur uczelnianych jak i wydziałowych, szczegółowej analizy wyników studenckiej oceny pracowników, cykliczne sprawozdania z realizacji systemu jakości kształcenia, a także harmonogramy hospitacji zajęć dydaktycznych.

Na stronie internetowej Wydziału znajdują się również informacje na temat studenckich czasopism internetowych na łamach których prezentowane są badania naukowe studentów są to:

- Studenckie Zeszyty Naukowe (SZN WEUO): www.szn.we.uni.opole.pl;
- Opolskie Akademickie Forum Logistyki (OAFL): www.akademickilogistyk.we.uni.opole.pl;
- Baza o Zarządzaniu Łańcuchem Dostaw: www.bazascm.we.uni.opole.pl;

Strona internetowa Wydziału Ekonomicznego została wykonana tak, aby osoby z niepełnosprawnościami miały do niej łatwy dostęp. W stopce strony internetowej zamieszczony jest link opisujący informacje o dostępności cyfrowej.

5. Strona internetowa Uniwersytetu Opolskiego – informacje o systemie rekrutacji na studia, informacje niezbędne dla kandydatów (zakładka Kandydat) oraz studentów (zakładka Student), np. aktualne informacje o konkursach na granty i stypendia, o ogólnouniwersyteckich systemach wsparcia studentów i bieżących wydarzeniach.

6. Korespondencja mailowa – stosowana do komunikacji z pracownikami i studentami. Każdy pracownik posiada służbowy adres email w domenie @uni.opole.pl, student w domenie @student.uni.opole.pl.

7. Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOSweb) – daje dostęp do informacji o programach studiów na danych poziomach, kierunkach i modułach poprzez aktualizowane co roku karty przedmiotu. Ponadto umożliwia zapisy na przedmioty i bieżącą kontrolę ocen oraz zapewnia dostęp do bieżącego planu zajęć, danych o osobach prowadzących zajęcia, lokalizacji zajęć. Pozwala też na dwukierunkową komunikację z prowadzącymi zajęcia. oraz na ocenę prowadzonych zajęć poprzez system ankiet oceny zajęć dydaktycznych. Za pomocą systemu USOS studenci składają też podania oraz wnioski stypendialne. Istotnym atutem jest dostępność aplikacji na urządzenia mobilne, zapewniające dostęp do systemu przygotowanego w polskiej i angielskiej wersji językowej.

8. Informacje zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej

W Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Opolskiego umieszczone są informacje dotyczące: programów studiów z opisem kierunkowych efektów uczenia się, zasad i trybu przyjmowania na studia, warunków rekrutacji, opłat za usługi edukacyjne.

9. Informacje udostępnianie za pośrednictwem Facebooka:

- Profil Wydziału Ekonomicznego (<https://www.facebook.com/wydzialekonomiczny/>). Na profilu są publikowane informacje o bieżących wydarzeniach Wydziału Ekonomicznego, ogłoszenia dla studentów, zaproszenia na wydarzenia oraz relacje z wydarzeń (wykłady otwarte, warsztaty itp.), informacje o konkursach, udostępniane są również ogłoszenia i informacje profili Studenckich Kół Naukowych Wydziału Ekonomicznego oraz Uniwersytetu Opolskiego.
- Profile organizacji studenckich oraz Rady Studenckiej Wydziału Ekonomicznego mają m.in.:
 - Studenckie Koło Naukowe AURUM fanpage: <https://www.facebook.com/skn.aurum/> Instagram: @skn.aurum;
 - Koło Naukowe Ekonomistów: Facebook: facebook.com/kneuo/ Instagram: @kne_uo;
 - Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej: e-mail: kngp@uni.opole.pl ;
 - Koło Naukowe Logistyki „LogPoint”: facebook.com/sknlogpoint/;
 - Rada Studencka Wydziału Ekonomicznego: <https://www.facebook.com/RSWEUO/>.

Dają one możliwość dotarcia z bieżącymi informacjami do tych kandydatów i studentów, którzy są przyzwyczajeni do zdobywania aktualnych informacji tą drogą oraz cenią sobie możliwość aktywnego uczestnictwa w kreowaniu i udostępnianiu informacji. Są tam również udostępniane tworzone przez samych studentów relacje/fotorelacje z wydarzeń promujących Wydział i Uniwersytet. Istotne są tu bardzo wyraźne interakcje pomiędzy profilami Wydziału i organizacji studenckich (Wydział udostępnia

to, co publikują studenci, a studenci z własnej inicjatywy udostępniają informacje o wydarzeniach na Wydziale).

Treści udostępniane za pomocą powyższych kanałów informacji są na bieżąco aktualizowane, a decyzja o uruchomieniu profilu Wydziału na Facebooku kilka lat temu było bardzo dobrą inicjatywą. Najważniejszą pozytywną informacją zwrotną ze strony studentów jest ich spontaniczna aktywność na Facebooku. Chęć studentów do publikowania w mediach społecznościowych informacji o wydarzeniach na Wydziale oraz relacji z tych wydarzeń świadczy o tym, że identyfikują się silnie z miejscem, gdzie studiują. Jest to również bardzo skuteczna droga docierania do najważniejszej grupy odbiorców informacji na temat prowadzonego kierunku studiów.

Corocznie po zakończeniu semestru zimowego studenci mają możliwość (poprzez wypełnienie kwestionariusza ankiety w USOS) dokonania oceny zawartości informacyjnej strony internetowej: Wydziału Ekonomicznego, BDiSS, AIP, Erasmus. Kwestie te reguluje uczelniana procedura SDJK -O-U16 - Procedura studenckiej oceny jednostek administracji Uniwersytetu Opolskiego. Z kolei nauczyciele akademicy oceniają zawartość informacyjną strony internetowej Wydziału uczestnicząc w ankietyzacji dotyczącej procesu doskonalenia jakości kształcenia (SDJK -O-U9 - Procedura oceny realizacji procesu doskonalenia jakości kształcenia na UO dokonywanej przez nauczycieli akademickich). Wyniki ocen są analizowane na szczeblu uczelni oraz wydziału i na tej podstawie wprowadzane są działania służące poprawie sytuacji w tym zakresie. Aktualnie w Uniwersytecie trwają prace nad ujednoczeniem zawartości i szaty graficznej poszczególnych stron internetowych.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Na poziomie uczelni politykę jakości kształcenia nadzoruje Rektor Uniwersytetu Opolskiego, a za realizację i doskonalenie odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Rektorska Komisja ds. kształtowania polityki dydaktycznej w Uniwersytecie Opolskim. Ponadto wszyscy członkowie społeczności uniwersyteckiej: władze uczelni, pracownicy badawczo-dydaktyczni, dydaktyczni, pracownicy administracji, studenci, doktoranci zobligowani są do realizacji zadań wynikających z celów i procedur przyjętych w Uczelnianym Systemie Doskonalenia Jakości Kształcenia. Polityka jakości kształcenia prowadzona na poziomie Wydziału Ekonomicznego wynika z Polityki Jakości Uniwersytetu Opolskiego oraz strategii rozwoju Instytutu Ekonomii i Finansów. Celem strategicznym wydziałowej polityki jakości kształcenia jest zapewnienie wysokiego poziomu edukacji, co ma się przekładać na odpowiednie przygotowanie do podjęcia pracy lub do kontynuowania kształcenia na II lub III stopniu studiów. Oznacza to, że absolwenci Wydziału Ekonomicznego dzięki wysokiemu poziomowi wiedzy, zdobytym umiejętnościom i odpowiedzialnemu i etycznemu zachowaniu są w stanie odpowiadać na wyzwania współczesnego świata i dostosowywać się do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. Osiągnięcie celu strategicznego wymaga określenia kierunków wydziałowej polityki jakości kształcenia:

1. Przekazywanie studiującym wiedzy opartej na aktualnym stanie nauki oraz najnowszych kierunkach jej rozwoju, w obszarach badań prowadzonych w poszczególnych instytutach WE.

Realizacja poprzez m.in.: zapewnienie pracownikom i studentom dostępu do zasobów bibliotecznych, baz naukowych, finansowanie udziału w konferencjach naukowych, systematyczny przegląd kart przedmiotów w celu ich aktualizacji.

2. Stałe doskonalenie i poszerzanie oferty edukacyjnej dostosowanej do oczekiwań studentów oraz aktualnych tendencji na rynku pracy.

Realizacja poprzez m.in.: wprowadzanie nowych kierunków studiów, nowych specjalności, rozwój ścieżki anglojęzycznej.

3. Stałe doskonalenie stosowanych metod dydaktycznych, w szczególności opartych na nowoczesnych technologiach.

Realizacja poprzez m.in.: zapewnienie dostępu do odpowiedniej infrastruktury dydaktycznej, w tym do komputerów i specjalistycznego oprogramowania, identyfikację i wsparcie realizacji potrzeb szkoleniowych w zakresie metod dydaktycznych.

4. Kształcenie i promowanie kadr naukowych oraz wspieranie ich rozwoju.

Realizacja poprzez m.in.: możliwość podjęcia studiów doktoranckich, wsparcie merytoryczne i organizacyjne w pozyskiwaniu grantów, uczestnictwo w różnego rodzaju projektach o charakterze dydaktycznym lub naukowym, zapewnienie możliwości indywidualnego procesu kształcenia studentom realizującym badania naukowe oraz możliwości publikacji wyników tych badań.

5. Angażowanie przedstawicieli studentów do współuczestniczenia w doskonaleniu procesu dydaktycznego.

Realizacja poprzez m.in.: udział studentów w wydziałowych komisjach jakościowych, udział studentów w przeglądzie infrastruktury.

6. Budowanie i szerzenie kultury jakości wśród studentów i pracowników WE.

Realizacja poprzez m.in.: zachęcanie do wyrażania opinii w systemie ankietyzacji realizowanym na potrzeby ewaluacji procesu doskonalenia jakości kształcenia,

7. Zacieśnianie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Realizacja poprzez m.in.: wspólny przegląd programów studiów, odbywanie przez studentów praktyk i staży w przedsiębiorstwach/instytucjach, organizowanie wizyt studyjnych w przedsiębiorstwach/instytucjach, zapraszanie praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych, zapewnienie dostępu do informacji dotyczącej procesu kształcenia i realizowanych badań naukowych.

8. Rozwój współpracy międzynarodowej w zakresie badań naukowych oraz realizacji procesu dydaktycznego.

Realizacja poprzez m.in.: zapewnienie studentom i pracownikom możliwości uczestniczenia w programach wymiany międzynarodowej, w międzynarodowych konferencjach, w szkołach letnich.

Dla osiągnięcia wskazanych wcześniej celów polityki jakości, przyjęto do realizacji następujące zadania w ramach wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia w poszczególnych obszarach:

- I. Obszar zapewnienia realizacji efektów uczenia się i treści programów studiów:
 - weryfikacja kart przedmiotów pod kątem treści programowych i ich zgodności z efektami uczenia się oraz czy uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny;
 - weryfikacja programów studiów pod kątem zapewnienia uzyskania wszystkich zakładanych efektów uczenia się;
 - udział studentów w procesie oceny osiągania efektów uczenia się;
 - ocena treści kierunkowych efektów uczenia się pod względem aktualności wiedzy i potrzeb rynku pracy;
 - powierzenie prowadzenia zajęć osobom posiadającym odpowiednie kompetencje;
 - włączanie studentów w działalność naukową;
 - weryfikację metod kształcenia oraz organizacji procesu nauczania i uczenia się.
- II. Obszar zapewnienia indywidualizacji procesu kształcenia poprzez:
 - zapewnienie w programie studiów zajęć do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS;
 - zapewnienie studentom możliwości uczestnictwa w zajęciach poszerzających wiedzę i umiejętności niezwiązanych bezpośrednio z kierunkiem studiów;
 - wspieranie studentów wybitnie zdolnych;
 - przyznawanie indywidualnej organizacji studiów lub indywidualnego programu studiów.
- III. Obszar ewaluacji procesu kształcenia:
 - ocena prowadzących zajęcia dokonywana przez studentów;
 - hospitacje zajęć dydaktycznych;
 - ocena jakości kształcenia dokonywana przez nauczycieli akademickich;
 - badanie losów absolwentów;
 - analiza struktury ocen i weryfikacji efektów uczenia się.

IV. Obszar umiędzynarodowienia procesu kształcenia:

- przeprowadzanie okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia;
- tworzenie warunków sprzyjających umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale, między innymi poprzez zatrudnianie nauczycieli akademickich przygotowanych do nauczania w językach obcych;
- promowanie wyjazdów studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+;
- organizacja otwartych wykładów naukowców z zagranicy;
- tworzenie warunków dla zdobywania kwalifikacji międzynarodowych.

V. Obszar współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym:

- udział interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu programów studiów;
- analiza opinii pracodawców na temat odbytej praktyki;
- wdrażanie wniosków wynikających z monitoringu losów absolwentów.

VI. Obszar dostępności informacji o procesie kształcenia:

- zapewnienie dostępności informacji o warunkach rekrutacji, programach studiów i efektach uczenia się;
- informowanie na stronach internetowych o możliwościach i sposobie odbycia praktyk studenckich.
- publikowanie informacji o programach wymiany krajowej i międzynarodowej;
- zapewnienie informacji dotyczącej organizacji studiów;
- zapewnienie informacji o formach i zasadach materialnego wsparcia studentów.

Na poziomie Wydziału politykę jakości kształcenia nadzoruje Dziekan, a za jej realizację odpowiadają: Wydziałowa Komisja Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja Oceny Jakości Kształcenia. Usystematyzowanie działań zapewniających odpowiednią jakość i jej doskonalenie znajduje odzwierciedlenie w Wydziałowej Księdze Jakości Kształcenia, która stanowi zbiór procedur doskonalenia jakości kształcenia. Większość znajdujących się tam procedur ma charakter ogólnouczelniany, ale w niektórych obszarach opracowano procedury wydziałowe (obszar archiwizacji prac etapowych, obszar dyplomowania).

Głównym narzędziem porządkującym proces doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale jest Wydziałowy system doskonalenia jakości kształcenia (zamieszczono w załączniku jako Pkt 12), który określa na różnym poziomie weryfikacji efektów uczenia się zadania, podmioty odpowiedzialne za ich realizację, wzory dokumentacji wykorzystywanej w tym procesie oraz termin ich realizacji.

Wydział Ekonomiczny realizując kierunki polityki jakości kształcenia kontynuuje i podejmuje działania na rzecz wzmocnienia i utrwalenia silnej pozycji Wydziału wśród jednostek badawczo-dydaktycznych, a tym samym szczególnej roli i znaczenia Uniwersytetu Opolskiego w kraju i zagranicą oferując swoim studentom kształcenie na wysokim poziomie na takich kierunkach jak: Ekonomia, Finanse i rachunkowość, Gospodarka Przestrzenna, Logistyka, Zarządzanie.

W ostatnich latach miało miejsce sporo zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomicznego. Od roku akademickiego 2019/2020 funkcjonowały trzy Instytuty przyporządkowane do trzech dyscyplin naukowych: Ekonomia i finanse, Nauki o zarządzaniu i jakości, Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Obecnie (od listopada 2023 r.) w strukturze Wydziału pozostał już tylko Instytut Ekonomii i Finansów, na którego czele stoi Dyrektor odpowiadający za obszar badawczo-naukowy. Dziekan Wydziału odpowiada za sprawy dydaktyczne i organizacyjne. Wspomagają go w tym obszarze Koordynatorzy kierunków (Koordynator kierunku Ekonomia – dr A. Bobrowska, Koordynator studiów anglojęzycznych – dr W. Duranowski, koordynator kierunków Zarządzanie Logistyka, Koordynator kierunku Gospodarka przestrzenna – dr K. Badora). Dr A. Bobrowska pełni jednocześnie funkcję Zastępcy Dziekana. Mając na względzie usprawnienie obsługi administracyjnej studentów i pracowników dokonano reorganizacji pionu pracowników niedydaktycznych (od roku akademickiego 2020/2021). Utworzono Biuro Wydziału, w skład którego

wchodzą obecnie: Kierownik Biura, pracownicy sekretariatu Instytutu, dziekanatu, pracownicy obsługi dydaktyki i jakości kształcenia oraz pracownik obsługi informatycznej.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów na szczelbu Wydziału sprawują obecnie: Dziekan, Koordynator kierunku, Rada Instytutu. Za obszar związany z oceną i doskonaleniem jakości kształcenia odpowiadają dwie komisje: Wydziałowa Komisja Oceny Jakości Kształcenia (WKOJK), Wydziałowa Komisja Doskonalenia Jakości Kształcenia (WKDJK). Podstawą ich funkcjonowania jest Uchwała Senatu nr 25/2020-2024 w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 1/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Księgi Jakości Kształcenia obowiązującej w Uniwersytecie Opolskim. Do dnia 15 listopada WKDJK przedkłada roczne Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia, a WKOJK przedkłada Protokół z przeprowadzonego audytu wewnętrznego doskonalenia jakości kształcenia. Dokumenty są przekazywane do Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia

Biuro Wydziału zapewnia bieżącą obsługę procesu dydaktycznego. Do kompetencji Dziekana wskazanych w Statucie UO należy w szczególności: rozwijanie kierunków studiów, promocja kierunków studiów, współpraca z otoczeniem Uniwersytetu w zakresie kształcenia studentów.

Koordynator kierunków: planuje i nadzoruje proces kształcenia, zapewnia prawidłową jakość i prawidłowy przebieg procesu kształcenia, w tym w szczególności zarządza procesem dydaktycznym, określa programy studiów, w tym efekty uczenia się na koordynowanych kierunkach, wnioskuje do Dziekana o przydzielenie zajęć dydaktycznych wskazanym nauczycielom akademickim.

Programy studiów w UO są przygotowywane i zatwierdzane zgodnie z uczelnianą Procedurą tworzenia oraz modyfikowania programów kierunków studiów- SDJK-O-U2 oraz w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy (Uchwała nr 210/2020-2024 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 235/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dla opracowania programów studiów na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim). Program studiów na kierunku Ekonomia podlega bieżącym modyfikacjom wynikającym m.in. z dostosowywania się do przepisów prawa o szkolnictwie wyższym, awansów i rozwijania kompetencji i zakresu badań kadry dydaktycznej, umiędzynarodowienia uczelni, informacji od pracodawców oraz z ACK UO na temat potrzeb rynku pracy, opinii Rady Uczelni UO, sygnałów z instytucji regionalnych, analizy zainteresowania studentów poszczególnymi przedmiotami i specjalnościami. Przegląd i modyfikacja programu studiów realizowane są corocznie przez Koordynatora kierunku i Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia. Towarzyszą temu konsultacje wewnętrzne i zewnętrzne uzasadniające potrzebę wprowadzenia zmian w efektach uczenia się i/lub harmonogramach studiów. Zmodyfikowane programy studiów są zatwierdzane przez Kolegium Dziekańskie i po uzyskaniu akceptacji przez Pełnomocnika Rektora ds. ECTS zatwierdzane są przez Senat UO.

Istotnymi źródłami informacji zwrotnych stanowiących podstawę doskonalenia i realizacji programu studiów na Uczelni są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Do grupy interesariuszy zewnętrznych zalicza się przedsiębiorstwa, urzędy, fundacje, stowarzyszenia, szkoły, głównie z województwa opolskiego. Wewnętrzną grupę interesariuszy stanowią studenci oraz pracownicy Uczelni, w tym w szczególności pracownicy badawczo-dydaktyczni Wydziału Ekonomicznego, władze Uczelni, pracownicy administracji, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, Akademickie Centrum Karier, Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich. Aktualnie na Wydziale Ekonomicznym trwają prace nad dostępnym online formularzem, który umożliwi interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym wyrażenie swoich opinii, sugestii, propozycji zmian dotyczących różnych obszarów procesu dydaktycznego, w tym programu studiów.

Zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w proces dydaktyczny jest konieczne dla prawidłowego kształtowania sylwetki absolwenta danego kierunku. Potencjalni pracodawcy wyrażają swoje opinie na temat oczekiwań przyszłych kadr, wskazują na pożądane kierunki zmian w obszarze wiedzy,

umiejętności, kompetencji społecznych. Odnoszą się również do treści programowych realizowanych na danych specjalnościach/modułach. Coroczne spotkania Koordynatora kierunku z przedstawicielami instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, wizyty studyjne umożliwiają/ją wymianę informacji w tym zakresie i pozwalają na wprowadzanie zmian służących podnoszeniu jakości kształcenia na kierunku. Studenci mają istotny głos w procesie doskonalenia i realizacji programu studiów poprzez uczestnictwo w wydziałowych komisjach oceny i doskonalenia jakości kształcenia. Starostowie reprezentujący dany rok mogą opiniować proces dydaktyczny i program studiów dzieląc się uwagami z koordynatorem kierunku oraz Dziekanem i prowadzącymi przedmioty, kształtując w ten sposób program studiów. Dobry kontakt ze społecznością studencką (m.in. dzięki małej liczebności grup pozwalających na utrzymywanie bezpośredniej relacji) daje możliwość bieżącego analizowania oczekiwań studentów, które następnie są dyskutowane w ramach Wydziałowej Komisji Doskonalenia Jakości Kształcenia i przekładają się na inicjowanie zmian w programach studiów. Studenci mają możliwość dokonywania wyboru przedmiotów ogólnouczelnianych, kierunkowych do wyboru oraz bloku przedmiotów specjalnościowych w ramach danego modułu. Analiza dokonywanych wyborów stanowi podstawę do modyfikacji programu studiów. Studenci wyrażają opinię na temat zrealizowanych zajęć w ankietach. Wyniki ankiet są ważnym elementem w procesie podnoszenia przez pracowników jakości kształcenia na poszczególnych przedmiotach. Podejmowane są działania wzmacniające elementy pozytywne i eliminujące oceny negatywne. Z nauczycielami, otrzymującymi negatywne oceny i komentarze na temat prowadzenia zajęć, rozmowy odbywają Dziekan Wydziału oraz Dyrektor Instytutu. W przypadkach braku poprawy sytuacji bądź braku gotowości podjęcia działań naprawczych są oni odsuwani od zajęć na kierunku. Wysokie oceny za prowadzenie zajęć stanowią istotny element brany pod uwagę podczas okresowych ocen pracowniczych. Ankiety odgrywają istotną rolę w procesie udoskonalania procedur i pracy Wydziału. Na ich podstawie wypracowywane są także rekomendacje w zakresie zmian w programie studiów, m.in. w formie modyfikacji treści niektórych zajęć prowadzonych na Wydziale.

Ważny element monitorowania jakości kształcenia, w tym oceny realizacji efektów uczenia się stanowią hospitacje zajęć. Hospitacjom podlegały zajęcia dydaktyczne prowadzone przez asystentów, adiunktów oraz profesorów. Hospitacje przeprowadzane są przez wyznaczonych przez Dziekana odpowiednich koordynatorów kierunków lub samodzielnych pracowników naukowych, zatrudnionych na UO w pełnym wymiarze godzin. Nadzór nad hospitacjami sprawuje Dziekan Wydziału. Każda hospitacja, której wynik budził wątpliwości jest omawiana z danym pracownikiem pod kątem proponowanych zaleceń pohospitacyjnych.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się ma miejsce po każdym semestrze i realizowana jest na podstawie raportów z osiągnięcia efektów uczenia się przygotowywanych przez prowadzących zajęcia. W Raporcie wykładowca wskazuje poziom osiągnięcia danego efektu kierunkowego. Zbiorczy raport dla danego rocznika studentów przygotowuje Koordynator kierunku i jest on przedmiotem analizy WKDJK. Z raportu zbiorczego wynika na jakim poziomie został osiągnięty konkretny efekt uczenia się (poziom: niski, średni, wysoki) w ramach danego przedmiotu i ostatecznie w całym dwu lub trzyletnim cyklu kształcenia. Analiza osiągnięć danej grupy studenckiej stanowi podstawę podejmowania działań doskonalących program kształcenia w obszarze formułowania kierunkowych efektów uczenia się i/lub ich realizacji na poszczególnych przedmiotach. Ponadto prowadzona jest analiza porównawcza pomiędzy poszczególnymi rocznikami studentów. Wyniki analizy mogą mieć wpływ na obsadę zajęć w kolejnym roku akademickim.

Końcowy poziom osiągnięcia efektów uczenia się jest określany poprzez analizę ostatecznych wyników studiów, które stanowią wypadkową trzech elementów (średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń, ocena pracy dyplomowej, ocena z egzaminu dyplomowego).

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecenie: wprowadzenie systemowych rozwiązań projakościowych zapewniających skuteczny monitoring treści efektów uczenia się zakładanych dla kierunku i poszczególnych zajęć	W ramach Wydziałowego systemu doskonalenia jakości kształcenia (zamieszczony w załączniku jako Pkt 12) na poziomie weryfikacji efektów uczenia się odpowiednim dla przedmiotu wskazano zadania dotyczące przygotowania, weryfikacji i aktualizacji kart przedmiotów. Za ich realizację odpowiada koordynator kierunku. Najważniejsze prace obejmujące sprawdzenie aktualizowanych lub nowych kart przedmiotów na danym kierunku studiów pod kątem zawartych w nich treści, odniesienia do kierunkowych efektów uczenia się, aktualnej literatury, stosowanych metod dydaktycznych i weryfikacji efektów realizowane są corocznie w lutym, kiedy dokonuje się okresowego przeglądu programu studiów. Potem program studiów przyjmowany jest przez Kolegium Dziekańskie.
2.	Zalecenie: wdrożenie działań zapewniających właściwy poziom prac dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, w szczególności monitoringu oraz systematycznej oceny procesu dyplomowania	<p>Podstawowym działaniem jakie podjęto w celu zapewnienia właściwego poziomu prac dyplomowych było wprowadzenie Procedury dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym. Zgodnie z jej zapisami organem wspomagającym w procesie powstawania prac dyplomowych jest Zespół ds. Prac Dyplomowych. Pełni on funkcję doradczą w obszarze formułowania tematu pracy, jej celów/hipotez, a w szczególności doboru metod badawczych. Promotorzy pozytywnie oceniają działania tego Zespołu. Procedura zakłada również weryfikację wybranych prac dyplomowych pod kątem jakości recenzji oraz wystawionych ocen.</p> <p>Koordynator kierunku pozostaje w ciągłym kontakcie z promotorami prac a corocznie w maju zaprasza aktualnych promotorów i recenzentów prac dyplomowych na spotkanie, podczas którego omawiana jest kwestia zapewnienia wysokiej jakości prac dyplomowych i należytej ich oceny.</p> <p>Cały proces dyplomowania jest corocznie monitorowany przez koordynatora kierunku i Wydziałową Komisję Doskonalenia Jakości Kształcenia. Analizie podlegają: oceny wystawione w recenzjach, wyniki egzaminów dyplomowych, ostateczne wyniki studiów, raporty antyplagiatowe.</p>
3.	Zalecenie: wdrożenie mechanizmów reagowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych, pozwalających na szybką	Po zapoznaniu się z Raportem pokontrolnym PKA Uczelnia, na podstawie już istniejących przepisów wewnętrznych, opracowała Model reagowania na sytuacje kryzysowe i monitorowania procesu kształcenia w sytuacjach nadzwyczajnych (model w formie graficznej jest dostępny na stronie internetowej UO w zakładce Jakość kształcenia,

	<p>diagnozę nieprawidłowości w procesie nauczania</p>	<p>stanowi też załącznik do niniejszego Raportu – Pkt 13). Z modelu wynika, że w sytuacjach kryzysowych proces kształcenia regulowany jest zarządzeniem Rektora. Ponadto w okresie pandemii powstało kompendium (https://jakoscksztalcenia.uni.opole.pl/zdalne-zajecia-dydaktyczne-kompendium-uo/), które zawiera podstawy formalnoprawne, ogólne zasady i wskazówki do realizacji zajęć dydaktycznych w formie zdalnej, obowiązujące na Uniwersytecie Opolskim w czasie stanu zagrożenia epidemicznego, m. in. informacje o możliwościach wsparcia psychologicznego, dane kontaktowe do jednostek organizacyjnych, udzielających wsparcia technicznego w realizacji procesu kształcenia. Kompendium to zawiera wszystkie informacje dotyczące kształcenia w różnych sytuacjach kryzysowych kiedy wystąpi konieczność przejścia na kształcenie zdalne lub hybrydowe.</p>
4.	<p>Zalecenie: wdrożenie systemu monitoringu i ewaluacji praktyk zawodowych, w tym oceny miejsc odbywania praktyk oraz kompetencji opiekunów praktyk po stronie zakładu pracy.</p>	<p>W dokumentacji praktyk, które odbywały się w wakacje 2022 i 2023 r. wprowadzono następujące zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w skierowaniu na praktykę wypełnianym przez pracodawcę wprowadzono konieczność uzupełnienia informacji o poziomie wykształcenia i stażu pracy opiekuna praktyki, co pozwala koordynatorowi praktyki na wstępną weryfikację kompetencji tej osoby; koordynator akceptuje również samo miejsce praktyki o ile student nie realizuje praktyki w miejscu wskazanym przez Uczelnię, • wprowadzono kartę hospitacji praktyki – koordynator praktyki ma obowiązek przeprowadzić hospitację 20% realizowanych w danym roku praktyk, • wprowadzono ankietyzację studentów w kwestii ich oceny miejsca praktyki, opiekuna.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - mała liczebność grup co daje możliwość bardziej indywidualnego podejścia do studenta oraz pozyskiwania jego opinii, - zwiększona liczba zajęć laboratoryjnych, - prowadzenie studiów w jęz. angielskim, - centrum akredytacyjne EBC*L na Wydziale i plany rozwojowe związane z uruchamianiem kolejnych centrów walidacji kompetencji poszukiwanych na rynku pracy, - studia doktoranckie w dyscyplinie Ekonomia i finanse. 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczone zasoby kadrowe (skutek: zbyt dużo nadgodzin) i luka pokoleniowa w zasobach kadrowych (zbyt mała liczba młodych naukowców/dydaktyków), - zbyt duże obciążenie zadaniami organizacyjnymi większości pracowników badawczo-dydaktycznych (skutek: ograniczone możliwości doskonalenia własnego warsztatu dydaktycznego, a także - możliwości włączania studentów w prowadzone badania), - niewielkie zainteresowanie studentów kierunku długoterminową wymianą studencką (ERASMUS), - ograniczona liczba publikacji dydaktycznych (skrypty, podręczniki, przewodniki do studiowania przedmiotów) przygotowanych przez pracowników.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - zainteresowanie opolskimi uczelniami ze strony studentów zagranicznych (Azja, Afryka, kraje europejskie spoza UE, np. Ukraina, Białoruś, Mołdawia), - udział UO w FORTHEM, dydaktyczno-badawczym sojuszu uczelni europejskich, - udział studentów Ekonomii w badaniach naukowych, w szczególności poprzez Koło Naukowe Ekonomistów, i zapewnienie możliwości publikowania wyników tych badań w studenckich zeszytach naukowych, - Opole jako miejsce tworzące dobre perspektywy dla absolwentów, ze względu na jakość życia oraz możliwości zatrudnienia w branży NUB, - zainteresowanie szkół średnich współpracą z Wydziałem Ekonomicznym UO. 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkurencja ze strony innych uczelni publicznych i niepublicznych zlokalizowanych w Opolu, - trendy edukacyjne w Polsce i ich skutki dla uczelni (systematyczny spadek przygotowania absolwentów szkół średnich do kształcenia na poziomie wyższym, , brak chęci studiowania), - poziom finansowania kształcenia akademickiego w Polsce nieadekwatny względem wyzwań współczesności oraz konkurencji ze strony innych krajów UE, - trendy regionalne, pogłębiające problemy demograficzne (obszar SSD) przez drenaż ludności w kierunku większych ośrodków miejskich oraz akademickich w kraju, jak też za granicę.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Opole, dnia 29.02.2024

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁴

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne Ekonomia + Economics International Business (I stopień) lub Economic Sustainable Development (II stopień)		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	64 + 55	40 + 17	0	0
	II	45 + 11	34 + 0	8	0
	III	55 + 8	36 + 15	10	0
II stopnia	I	25 + 34	18 + 0	0	0
	II	28 + 0	14 + 0	21	0
Razem:		217 + 108	142 + 32	39	0

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2021	104 + 17	59 + 9	17	10
	2022	71 + 16	45 + 7	16	9
	2023	64 + 55	50 + 15	0	0
II stopnia	2021	39 + 0	31 + 0	0	18
	2022	25 + 34	19 + 11	22	0

⁴ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	2023	24 + 30	13 +12	0	0
Razem:		327 + 130	217 + 54	55	37

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Studia I stopnia⁵

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 180
łącna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2250
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	122
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	67
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych. łącna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2108 75

⁵ Dotyczy programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023

Studia II stopnia⁶

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 120
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1505
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60,2
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	62
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	54
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych. Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1041 6

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Studia I stopnia⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia/Microeconomics	w/kon	30/30	6

⁶ Dotyczy programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023

⁷ Dotyczy programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023

Makroekonomia /Macroeconomics	w/kon	30/30	6
Statystyka/Statistics	w/lab	30/30	6
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	w/ćw	30/15	4
Ekonometria	w/lab	30/30	6
Podstawy przedsiębiorczości/Introduction to Entrepreneurship	w	15	2
Finanse i bankowość/ Finance and Banking	w/ćw	15/30	5
Demografia społeczno-ekonomiczna/ Economic Demography	w	15	2
Finanse publiczne	w/ćw	15/30	3
Polityka społeczna	w/ćw	15/30	3
Rynek pracy	w/ćw	15/30	3
Rynek finansowy	w/ćw	15/30	3
Gospodarka regionalna	w/ćw	30/15	3
Finanse przedsiębiorstw	w/ćw	15/15	3
Wprowadzenie do badań naukowych	sem	45	4
Polityka gospodarcza/ Economic Policies	w/ćw	15/30	4
Ekonomia integracji europejskiej/ Economics of European Integration	w	30	2
Seminarium dyplomowe	sem	60	12
Zarządzanie/ Management*	w/ćw	30/30	5
Metody organizacji i zarządzania/ Organization and management methods *	w/ćw	15/15	2
Systemy informatyczne w zarządzaniu*	lab	30	2
Badania rynkowe i marketingowe*	w/ćw	30/30	6
Geografia gospodarcza/ Human Geography**	w	30	2
Podstawy gospodarki przestrzennej/ Introduction to Spatial Management**	w/ćw	15/30	3
Geograficzne systemy informacji przestrzennej (GIS) **	w/lab	15/30	4
Przedmioty modułu Analiza rynku ⁸ (Analiza ekonometryczna zjawisk i procesów mikroekonomicznych, Analiza rynku kryptowalut, Wykorzystanie pakietu Statistica	w	7*15	7*3=21

⁸ Moduł realizowany na III roku Ekonomii w roku akademickim 2023/2024

w badaniach rynkowych i marketingowych, Analiza atrakcyjności inwestycyjnej spółek giełdowych, Analiza cen, Rynki internetowe, Metody taksonomiczne w analizie rynku)			
Lub Przedmioty modułu International Business (Strategy and Management in Multinational Enterprises, Wealth Management, Economic Consequences of Climate Changes, Anatomy of Virtual Money, International Financial Management in Mulinational Enterprises, Emerging markets, Labour market)			
Razem:		1140	122

* badania realizowane w dyscyplinie Nauki o zarządzaniu i jakości

** badania realizowane w dyscyplinie Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna

Studia II stopnia⁹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych	w/lab	30/30	6
Rynek kapitałowy	w/lab	15/30	5
Polityka ekonomiczna II	w/ćw	30/15	5
Ekonomia zrównoważonego rozwoju	w/ćw	30/15	4
Innowacje w gospodarce	w/ćw	15/15	4
Ekonomia międzynarodowa	w/ćw	15/15	3
Badania naukowe	sem	60	5
Seminarium	sem	60	22
Przedmioty modułu Zrównoważony rozwój ¹⁰ (Polityka zrównoważonego rozwoju, Gospodarka energetyczna)	w/ćw lub w/lab	2*(15/30)	2*4=8
Razem:		465	62

⁹ Dotyczy programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023

¹⁰ Moduł realizowany na II roku Ekonomii II st. w roku akademickim 2023/2024

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Studia I stopnia¹¹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Kierunek: Ekonomia/przedmiot: Ekonomia w jęz. obcym	w/ćw	6	stacjonarne	angielski lub niemiecki	36 (3)
Kierunek: Economics/specjalność: International Business Wszystkie zajęcia prowadzone w jęz. angielskim	stacjonarne	1-6	stacjonarne	angielski	32 (30)

¹¹ Dotyczy programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

- Pkt._1 - Programy studiów dla kierunku Ekonomia I i II stopnia
- Pkt._2 - Obsada zajęć na kierunku Ekonomia w roku akademickim 2023/2024
- Pkt._3 - Harmonogram zajęć na kierunku Ekonomia w semestrze letnim 2023/2024
- Pkt._4 - Charakterystyka nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4
- Pkt._5a - Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku
- Pkt._5b - Informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych
- Pkt._6 - Wykaz tematów prac dyplomowych na kierunku Ekonomia I i II st.
- Pkt._7 - Matryce pokrycia efektów uczenia się dla programów studiów I stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2020/2021 i 2021/2022 oraz programu studiów II stopnia obowiązującego od roku akademickiego 2021/2022
- Pkt._8 - Sylabusy przedmiotów prowadzonych w języku obcym na studiach I i II stopnia z programów studiów prowadzonych od roku akademickiego 2021/2022
- Pkt._9a - Sylabus praktyk z programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2021/2022
- Pkt._9b - Instrukcja praktyk odbytych w 2023 roku
- Pkt._9c - Przykładowy program praktyk dla modułu Analiza rynku odbytych w 2023 r.
- Pkt._9d - Opinia o przebiegu praktyki obowiązująca dla praktyk odbytych w 2023 r.
- Pkt._9e - Przykładowe komplety dokumentacji praktyk odbytych w 2023 r.
- Pkt._9f - Oferta miejsc praktyk w 2022 i 2023 r.
- Pkt._9g - Arkusz protokołu z przeprowadzonej hospitacji praktyki
- Pkt._10 - Wydziałowa procedura archiwizowania prac etapowych
- Pkt._11 - Procedura dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym
- Pkt._12 - Wydziałowy system doskonalenia jakości kształcenia
- Pkt._13 - Model reagowania na sytuacje kryzysowe i monitorowania procesu kształcenia w sytuacjach nadzwyczajnych